

باشوری کوردستان له گهردهلوولی گۆرانکاریی و گهندهلییدا ... به ره و کوئی ...؟

"عیراق" ناوی ئه و قهوارهیهیه که له لایهن کۆلونیالیستی ئینگلیزه وه دواي جهنگی جیهانی یه که م و جهنگدۆرانی دهولهتی عوسمانی بۆ ویلایهتهکانی بهغدا و بهسرا و موسل ههلبژێردرا و کرا به دهولهت . ئه و ناوه ههلبژێردرا چونکه عهرهب ئاشنانهبوون به وشه ی "مسیۆتاما" که ئینگلیز دهیویست له و قهوارهیهی بنی و ، جاربه جار له میژوودا زاراوهی "عیراقی عهرهیی" بهکارهاتوه بۆ ئه و ناوچانهی که وتونهته خوارووی زنجیره چیای حهرینه وه و ، عیراقی عهجهمه می بۆ هیندیک شوین له باشوری کوردستان ، بهلام هیچ کات باشوری کوردستان بهشیک نهبووه له و عیراقه ی که ئهمرۆ وهک دهولهت دهناسریت ¹ .

ئهگهر چاویک به میژووی "عیراق" و بزوتنه وهی رزگارییخوازییمان له باشوری کوردستاندا بخشینین بهم شیوهیه خۆمانی تێدادهبینینه وه : سالانیکی زۆر خهباتی بهردهوام و بهرهنکاربوونه وهی هه موو رژیمه دژبه کورده یهک له دواي یهکهکانی عیراق ههر له شوپشهکانی شیخ مهحمودی نهر و بارزانه وه ههتا شوپشی ئهیلول و دووبه رهکی و شهپه کورد له ناو ئه و شوپشه دا له سالێ 1964 وه ، و ههرسهپینانی شوپش له مارتی سالێ 1975 دا و ، دروستبوونه وهی شوپشی نوێ له سالێ 1976 هوه و ، دروستبوونه وهی شهپه کورد له ناو باله جیا جیاکانی ئه و شوپشه نوێیدا له کاتیکیدا که به گویره ی "بهرمال" یک له کوردستان ئازاد نهکرا بوو و ، گرتن و ، کوشتن و ، به عهره بکردن و ، به به عسیکردن و ، کاولکردنی کوردستان له لایهن رژیمه وه و ، ئاواره بوون و ، شهپه ی عیراق - ئیران و ، وه درن و ، فیکردنی برا فهیلیه کانهمان و کومه لکوژی هه شته زار بارزانی و ، ئه نفالکردنی پتر له 20000 دانیشتهوانی گوندنشینی کورد و ، کیمیا بارن و ، شهپه ی کوهیت و ، راپه رین و کۆپه وه له سالێ 1991 دا و نزیکه ی 20 ملیۆن مین (لوغم) ی چینه دراو له کوردستان و ، گه رانه وه و ، دروستبوونی ههریمی نه فزین و ، جاریکی دیکه راونانه وهی هیزه کانی رژیم له زۆر شار و گوند و ، دروستبوونی "هیوا" له دلی خه لکی کوردستاندا و هه لبژاردنی په رله مان و دروستبوونی حکومه تی ههریم و دروستکردنه وهی شارو گونده کاولکراوه کان و ، هه لگه رسانه وهی شهپه کورد له به هاری سالێ 1994 دا و هانابردنی زه لیه زه کورديهی کان بۆ داگیرکهرانی کوردستان و ، ده سته پیکردنیکی فراوانی دیاره ی کۆچکردن بۆ هه نده ران و ، ئاشته بوونه وهیه کی سه رزاره کیی پارتی و یه کیتی به هۆی ناو بژیکردنی ئه مریکاوه له ئۆکتۆبه ری سالێ 1998 دا و ، بوو ژانه وهی باشوری کوردستان و ، هیرش و ده سته تیه وردانی رژیمه داگیرکهره کانی دیکه ی کوردستان له باشوری کوردستان جگه له هه موو کاره نامرۆقانه کانیان به رامبه ر به کورد له به شه کانی بنده ستیاندان و ، هات هاتی شهپه ی ئه مریکا و ، هه په شه ی رژیمی گورگه بۆری ترک له باشوری کوردستان و ، ده سته پیکردنی شهپه ی دژی رژیمی به عس و به شداریکردنی کورد له و شه په دا له گه ل زۆر هه په شه ی چاوه پوانکراو و چاوه پواننه کراو به و هۆیه وه و ، رمان و تلیسانه وهی رژیمی به عسی خویتریژ له 09 . 04 . 2003 دا و ، جاریکی دیکه دروستبوونه وهی "هیوا" له دلی خه لکی کوردستاندا و بانگه شه و داواکردنی "سیسته می فیدرالی" له لایهن کورده وه بۆ عیراق و دژایه تیکردنی هه موو خواستیکی ره وای کورد له لایهن دوژمنانی کورده وه و ، گه رانه وهی هیندیک له وانه ی به زۆر له سه ر مال و ملکیان ده رکرا بوون بۆ سه ر زیدی خویان و ، دۆزینه وهی گوری به کومه ل له قوربانینی کوردستان و عیراق و ، دروستبوونی مه جلیسی حوکم و دواتر حکومه تی کاتیی به سه رۆکایه تی ئایاد عه للاوی و هه لبژاردن و دروستبوونی حکومه تی جه عفه ری به شداریی کورد و ، "ره شنووسی ده ستور" و ریفرا ندوم له سه ر ده ستور و خۆنامه کردن بۆ هه لبژاردنیکی دیکه و هه لبژاردن و کیشه کیشی دروستکردنی حکومه تی هه میشه یی عیراق و ، دیاره ی تیرۆر و ترس له تیرۆر و کاری تیرۆریستان و "گهنده لی" و ... هتد . ئه مه ژبانی رۆژانه و ، دیمه ن و پانۆراما و شریتی عومری رابوردووه که وهک خه و دینه بهر چاوی هه رکوردیک و شه لالی ده کات له عاره قی ترس و دلاره وکی و سۆز و خۆشیی کتوپر و ناخۆشیی کتوپر و هیوا و هیوابان و مه رگه سات و نووچدان و هه لسانه وه و کۆلنه دان و تیکۆشان به رهنکاربوونه وهی هه موو هیرشه کانی له ناو بردن که له لایهن "ده وله تی عیراق" هوه کرایه سه ری !!!

یه کیکی له هه ره بنه ما و ریبازه گرنگه کانی میکانیک "ئامیرسازی" بریتیه له به راوردکردنی "ئامانج" و "ئه نجام" . که مرۆف ده سته ی به کاریک کرد ، ئامانجایی هه یه له و کاره و ، هه میشه ئه نجامی ته واوکردنی هه ر په و هه نگاو یک به راوردده کات له گه ل ئامانجه سه ره کییه که یه و ، ده یه وی بزانی گه یشتۆته کوئی و چه ندی ماوه ! . بۆ وینه ئه گه ر یه کیکی له سه لیمانیه وه به ره و هه ولیر بکه وینه ری ، زۆر جار خۆپسکیی قوناغه کان ده سته نشان ده کات وهک دوکان ، هه یبه تسولتان ، کویه و ، له هه ولیر ده بیژێ و گه یشتین ، خۆ ئه گه ر شاره زاش نه بیت ئه و له هاواریکانی ده پرسیت

¹ برهوانه : الدكتور فاضل حسین ، مشکلة الموصل - صفحة 78 / مطبعة الرابطة - بغداد سنة 1955

گهشتینه کوئ و ؟ چه نمان ماوه ؟ ئه ی ئیمه پتر له 80 سالل خهباتی بهردهوام چ ئامانجیکمان وهک دواقوناغ دهستنیشانکرد و ؟ تا ئیسته چیمان ودهستهیناوه و ؟ گهشتوینه ته کوئ ؟

ئوهوی روون و ئاشکرایه هیزه سه رهکیه کانی بزوتنه وهی رزگاریخوازیی له باشوری کوردستان له دواى شوڤشی شیخ مهحمودی نه مره وه تا ئه مرۆ **نه یاتوانی** و **نه یانویرا** دامه زرانندی دهوله تی کوردیی له کوردستانیکی ئازادا بکه نه دواقوناغ و ئامانجی سه رهکیی ستراتیجیی و ، بق هینانه دی تینکوشن و ، هر دهستکه وتیکی دیکه وهک پله یهک یان قونایک به ره وه ئه و ئامانجه دهستنیشان بکه ن . ئه وه له ستراتیجییه زیانبه خشه که زیان به داهاتووی نه ته وهی کورد و ههستی نه ته وهی کورد و ، خاوه ندریتی کوردستان دهگه یه نیت تائسته له لایه ن زۆربه ی پارته کوردییه سیاسییه کانی هه موو به شه کانی کوردستانه وه هه ر بهردهوامه .

ئه گه ر پارته سیاسییه کانی باشوری کوردستان جار به جار باسی مافی چاره نووسیش بکه ن ، مه خابن تا ئیسته ش دهوله تی کوردیی هه ر نامۆیه به پیژوه و پرۆگرام و بیرکردنه وهی هه ندیک لایه ن و به خه ون و خه یالی داده نین و ، گوايه هۆکاری ده ره کیی و ئیقلیمی له بارنییه و و نایانه ویت دهوله تانی دراوسی له خویان بو روژینن هتد .

لیزه دا جیی خۆیه تی ئامازه به بارودۆخی ئه لمانیا بکه م که جهنگی جیهانیی دوومه ی دۆراند و ولاته که ی داگیرکرا و له لایه ن هاوپه یمانانه وه که بریتیبوون له یه کیتی سوڤیه ت و ئه مریکا و ئینگلیز و فه ره نسای کرایه 4 هه ریم . ئه مریکا و ئینگلیز و فه ره نسای ریگه یاندا هه ریمه کانی بنده ستی ئه وان ببه یه ک (کۆماری ئه لمانیای فیدرال²) دروست بکه ن ، یه کیتی سوڤیه تیش ریگه ی دا له هه ریمه که ی بنده ستیدا (کۆماری ئه لمانیای دیموکراتیی³) دروستبکریت . ئه م دوو دهوله ته نزیکه ی په نجاسال له هه موو روویه که وه دژی یه ک بوون ، سنوریان به شوورای پۆلایین و نیوانیان کیلگه ی مین و چه کی ئۆتوماتیکی و سه گی پۆلیسی و سه ربازی هه قاله بندی ناتو و ارشۆ به چه کی ئه تومیه وه ته زرابوو ، له گه ل ئه وه شدا هیزه سه رهکیه کانی کۆماری ئه لمانیای فیدرال وهک (سو سیال دیموکراته کان و کریستدیموکراته کان) یه کبوون له سه ر ئه وه ی هه رگیز دان به کۆماره که ی دیکه دا نه نین و به ره سمی نه یناسن و ئامانجی سه ره کیی ستراتیجییان یه کگرتنه وه ی هه ردوو ئه لمانیا بیت . ئه مه له کاتیکدا بوو که هه یچکس به خه یالیدا نه ده هات رژی می سوڤیه ت و له گه لیدا هه موو رژی مه کانی هه قاله بندی و ارشۆ به و شیوه یه هه رس به یینیت و ئه و ئامانجه بیته دی و هه ردوو ئه لمانیا یه کبگرتنه وه و ببه وه به یه ک دهوله ت . به لام ئه و ئامانجه ی که له لایه ن زۆر هیز و کۆر کومه له وه به خه ون و خه یال داده نرا هاته دی و ، دیواری چوارده وری به رلین و دیواری شوورای پۆلایین و ته له بندی نیوان روژهلالت و روژئاوای ئه لمانیا روخا و هه ردوو ئه لمانیا یه کیانگرتنه وه چونکه خواستیکی سیاسی و جه ماوه ری به هیزی له پشته وه بوو . تو بلنی داگیرکه رانی کوردستان له رژی می یه کیتی سوڤیه ت و هه قاله بندی و ارشۆ به هیزتر بن و بتوانن بق هه میشه خواستی پتر له 40 ملیۆن کورد گۆر بکه ن؟

یان ئه گه ر پارته کانی کوردستان ده ستیان له مافی چاره نووس هه لگرت ، داگیرکه ران پیده زانن و تو زیک مرۆقانه تر ده بن ؟ به پچه وانه وه و له به رامبه ردا داخوازییه کان چه ند سه ره تایي و بچوکیش بووبن دوژمن به دپندانه ترین شیوه وه لامی داوه ته و هه موو توانای خۆی به کاره یناوه بق به ره نگار بوونه وه ی . ئه گه ر شوڤشی ئه یلول و شوڤشی نوئ بکه یه نه نمونه ده بیین ئه گه ر داوای "لامه رکه زیی" ، "هومکی زاتی = ئۆتۆنۆمی" یان "هومکی زاتی حه قیقی" کرابیت وه لامه کان هه ر یه ک بوون و هه میشه بریتی بووه له سه پاندنی جهنگیکی سه رتاسه ری به سه ر خه لگی کوردستاندا که خۆی له به کاره ینانی سوپا و هه موو ده زگا داپلۆسیته ره کانی دیکه ی رژی م بق راوان و گرتن کوشتن و سوواتندن و کاولکردنی شار و گوندی کوردستان و کۆمه لکوژیی خه لگی کوردستاندا بییوه ته وه . دوژمن هه یچ کاتیک خاتری نه گرتووین له به ر ئه وه ی داخوازییه کانمان که م بووه ! و ئه گه ر له قونایکدا وو توژیی له گه ل لایه نی کورد کردبیت ، به لینیکی دابیت یان ملی بق داخوازییه کی کورد دابیت ، هه ر تاکتیک بووه و ، له به ره ئه وه بووه که لاواز بووه ؛ هه ر که هه ستی به به هیزی خۆی کردبیت هه مدیس پاشگه ز بووه ته وه و په لاماری کوردستانی داوه ته وه . که واته ئه توانیین بلین خهباتی پتر له 80 سالی رابوردوومان له ناو ئه و قهواره یه دا که ناوی "عیراق" ه شه ری مان و نه مان بوو و ، نه ته وه په رستی عه رب ویستییان بمانتۆینه وه و ناسنامه مان بسره وه و "عیراق" بکه نه ناسنامه مان . سوپاس بق خودئ ئه و پرۆژه ره گه ز په رستییه ی که ناوی "دهوله تی عیراق" بوو له روژی 09 / 04 / 2003 دا له لایه ن ئه مریکا وه ئاشبه تالی پیکرا .

² کۆماری ئه لمانیای فیدرال له 23 / 5 / 1949 دا دامه زریندرا و له 3 / 10 / 1990 دا هه ر له ژیر ئه و ناوه دا له گه ل "کۆماری ئه لمانیای دیموکراتیی" یه کیانگرتنه وه ، پروانه : <http://de.wikipedia.org/wiki/Deutschland>

³ "کۆماری ئه لمانیای دیموکراتیی" له 7 / 10 / 1949 دا دامه زریندرا و تا 2 / 10 / 1990 وهک دهوله ت مایه وه ، پروانه : http://de.wikipedia.org/wiki/Deutsche_Demokratische_Republik

ههلهیهکی گهورهی دیکه ی زوربه ی هه ره زوری پارت و کور و کومه له سیاسی و ناوهنده زانستییهکانی کورد له هه موو پارچهکانی کوردستاندا هه وهیه که پتر له شهست ساله به نارها داگیرکه رانیان کردوته خاوهنی کوردستان و رهوایه تیان به داگیرکارییهکانیان به خشیوه ! که ده بیژن کوردستانی عیراق ، کوردستانی ئیران ، کوردستانی تورکیان یان سوریا ؛ واته ههوان خاوهنی کوردستانن ! هه ههلهیهکی سیاسی گوره و نارهاویه و هیچ به لگهیهکی یاسایی و میژوویی و ویژدانی و هه خلاقیی نییه که خاوهنداریتی داگیرکه ران به سهر کوردستاندا به لمینتت جگه له تاوانی داگیرکاری و ، هه تاوانهش نابی به هیچ شیوهیهک رهوایه تی پیندریت و ، پیویسته له هه موو بوارهکانی سیاسی و روشنبیری و هه ده بیی و زانستی و پهروه ده بییدا هه ههلهیه به زووترین کات راستبکریته وه .

هه گهر له شوپشی شیخ مهحمودی نهرم وردبینه وه و بهراوردی بکین به قوناغهکانی دواتر ، بومانده ده که ویت که له گهل هه موو که موکووریه کانیدا له رووی ده ستیشانکردنی نامانجی سیاسی و دیدی نه ته وه بییه وه له هه موو شوپشهکانی دوی خوی پیشکه وتوتوره ... هه ره له سه ره تاوه نامانجیان ئاشکرا بوو که له درووستکردنی حکومت و راگه یاندنی شیخی نهرم به حوکمدار و دواتر به مهلیک و دانانی ئالا و دروشم و پوول دا خوبینییه وه و له سهر " پوول" ه که نوسراوه کوردستان حکومتی جنوبی⁴ وهک ماموستا هه حمه د خواجه له م وینه ییدا بومان روونده کاته وه ؛ واته کوردستانیان به یهک پارچه و یهک ولات زانیوه و ، مافیان به هیچ ده ولت و ئیمپراتورییه کی بیگانه نه داوه بیته خاوهنی کوردستان و حکومت ته که ی خویانیان به ئاشکرا به حکومتی جنوبی ناوبردوه ، چونکه له و کاته دا ده سه لاتی به سهر هه موو کوردستاندا نه بووه .

به داخه وه هه حکومت ته هه ره زو جوانه مرگ کرا و ریگه ی پینه درا بیته ده ولت چونکه جگه له لاوایی و یه کنه بوونی کورد گه وره ترین زلهیزی هه سه رده مه که هه رگیز روژ له سنووری ده سه لاتی دا ئاوانه ده بوو ، که ئیمپراتوری ئینگلیز بوو دژایه تی کرد و قهواره یه کی دیکه ی درووستکرد و ، ناوی نا "عیراق" و باشوری کوردستانی به زوره ملی تپته پاند وهک پیشتر نامازهم بو کرد .

هیزه سه ره کییهکانی باشوری کوردستان نهک هه ره توانای هه وه یان نه بوو که لک له دوو ههلی میژوویی ده گمن و هه ربرگن که کوره وی سالی 1991 و ئاشبه تالی " ده ولته ی عیراق " بوو له 04 / 09 / 2003 ، بو هه وهی کیشی کورد بکه نه کیشیه کی نیونه ته وه یی و له

سایه ی (UN) دا ریفیراندوم هه نجام بدن بو به ده ستیانی مافی چاره نووس و ، باشوری کوردستان دووربخه وه له ده سه لاتی ناوهندی عیراق و ریخوشبکه ن بو دامه زراندنی ده ولته ی سه ره خوی کورد ، به لکو هه موو توانای خویان خسته گه ر بو بوژاندنه وه ی هه پرژه ره گه زپه رستییه عروبییه کی که ناوی "عیراق" ه و به هیچ شیوهیه ک ره چاوی تاقیکاری و مه رگه ساتهکانی پتر له 80 سالی خه لکی کوردستانیان له ناو هه " قه فس " ه سه پاوه دا نه کرد ، هه رچه ند ده زانن زورینه ی خه لکی کورستان ئومید و بروایان به حکومتی ناوهندی نییه ؛ بو نمونه به پنی راپرسییه کی په یامنیز که له 22 و ، 23 / 03 / 2005 دا هه نجامدراوه 64% ئومیدیان به حکومتی جه عفه ری نه بوو⁵ و ، ده سه لاتداری کوردستان گوئیان به هه نجامی راپرسییش نه دا که تنیدا له 98% ی خه لکی کوردستان ده نگی بو سه ره خوی دا⁶ . به رامبه ر به م بارودوخه ش پیویسته نامازه به دووخال بکریت ، یه که م : کورد له ناو مه جلیسی حوکم و حکومتی ئیاد عه للاوی و ئیبراهیم جه عفه ریدا هه میشه به هیزی دووم و لایه نی ده سه لاتدار ده بینران ، ئایا توانییان هه هیزو ده سه لاته به کاربه یتن و ته نانه ت یه ک سانتیمه تریش له چاره سه ریی کیشه بنه ره تیه کان بچه پیشه وه وهک کیشه ی که رکوک و ده قه ره بنده سنکراوهکانی دیکه !!! دووه میان : له هه مان کاتدا بوخویان بانگه شه ی هه وه یان ده کرد که له ناو حکومتی ناوهندی قسه یان ناروات و حکومتی جه عفه ری تاکره وانه کارده کات⁷ و ، ته نانه ت هه ولی ئینقیلابیش ده دات له دژیان بو وینه توری ئینته رنیتی " الدیوان العراقی " روژی 10 / 12 / 2005 هه ولی دوورخسته وه ی لیوا بابه کر زیباری و

4. بروانه " چیم دی " برگی (3) چه ند لاپه ره یه ک له به لگه و وینه له نیوان لاپه رهکانی 100 و 101 دا - له نویسی ماموستا هه حمه د خواجه - چاپخانه ی راپه رین / سه لیمانی سالی 1972
5. بروانه مالپه ری په یامنیز روژی 26 . 03 . 2005 www.peyamner.com
6. بروانه مالپه ری په یامنیز روژی 07 . 02 . 2005 - دا له 98% ی خه لکی کوردستان ده نگی بو سه ره خوی داوه
7. بروانه مالپه ری په یامنیز روژی 26 . 09 . 2005 - هاوپه یمانیتی کوردستان یاداشتیکی ره خنه نامیزی نارسته ی جه عفه ری کرد

12 نهفسهري پایه‌به‌رزی دیکه‌ی کورد له وه‌زاره‌تی دیفاع به کوده‌تایه‌کی سه‌رنه‌که‌وتوو له دوی رووخانی رژیمی سه‌ددام ناوده‌بات⁸ ، جا نه‌گه‌ر ئیسته قسه‌یان نه‌روات ئیدی له داهاتوودا چیده‌که‌ن که نه‌ته‌وه‌په‌رستانی عه‌ره‌ب به‌سوننه‌و شیعوه‌ه یه‌کیانگرتوه‌ه له‌دژی کورد؟ بیگومان بۆ نه‌و مه‌به‌سته‌ش پشتگیریی هه‌موو ده‌وله‌ته‌ه عه‌ربه‌یه‌کان و ده‌وله‌تی ترک و ئیرانی‌شان هه‌یه . نه‌ی که هیچیان به قسه‌نه‌کرا بۆ ده‌ستیایان له‌و " هه‌قاله‌ندییه " بی سووده نه‌کیشایه‌وه؟ نه‌وه‌تا جه‌عفه‌ری له‌سه‌ر دژایه‌تی‌کردنی کورد و خۆدزینه‌وه‌ی له چاره‌سه‌رکردنی کیشه‌ی که‌رکوک پشتگیریی نه‌ته‌وه‌په‌رستانی ناو هه‌قالبندی شیعوی به‌ده‌ست هینا بۆ پیشنیازکردنی بۆ پۆستی سه‌رۆک وه‌زیری یه‌که‌م حکومه‌تی هه‌میشه‌یی عیراق و ، خوی گه‌یانده لای به‌رپرسیانی ترکیش بۆ به‌ده‌سته‌ینانی پشتگیریی نه‌وانیش له‌و باره‌یه‌وه و ، خۆ نه‌گه‌ر نه‌م جه‌عفه‌رییه‌ش نه‌بیته هه‌رکه‌سیکی دیکه بیته سه‌ر شانۆ ، هه‌ر هه‌مان ریباز ده‌گریته به‌ر و پارێزه‌ری " به‌رژوه‌ندیی نه‌ته‌وه‌یی عه‌ره‌ب " ده‌بیته و ، دوورنییه پشتگیریی زۆرینه‌ی سونه‌ی عه‌ره‌بیش به‌ده‌سته‌هینیت !!

تانیسته نه‌مانگوت به‌زۆر کراوین به " عیراقی " ، سوپاسگوزار بووین که " عیراق " وه‌ک ده‌وله‌ت ئاشبه‌تالی پیکرا ! چونکه نه‌ک هه‌ر نه‌بووه چوارچیوه‌یه‌کی پیکه‌وه‌ژبانی هاوبه‌ش ؛ به‌لکو بووه پرۆژه‌یه‌کی ره‌گه‌زه‌په‌رستی عه‌ره‌بیی و ، رژیمه عه‌ره‌بییه‌کان هه‌میشه پشتگیریی رژیمه‌کانی عیراقیان کردووه بۆ سه‌رکوکردنمان و خوازیاربوون له‌ژیر ناوی " عیراق " دا ناسنه‌می نه‌ته‌وه‌ییمانی بسپه‌نه‌وه : کاولکردنی کوردستان و نه‌فغال و کیمیاباران و کۆره‌و شاهیدن . ئیسته به‌خه‌بات و تیکۆشانی هیزه مه‌زنه‌کانی سه‌ر گۆره‌پانی سیاسی باشوری کوردستان " عیراق " مان بۆ دروستده‌گریته‌وه ، گوايه‌عیراقیکی دیمکراتیی - فیدرالیی - فره‌لایه‌ن . ئای که وانابیت !!! لیته‌دا نه‌و پرسیاره به‌ره‌و‌روویان ده‌بیته‌وه که : هه‌ر ده‌یانویست له‌ناو قه‌فه‌سی " عیراق " دا بمینه‌وه بۆ به‌شداریکردنمان له هه‌ر پرۆژه‌یه‌کی سیاسی له مه‌ر دروستکردنه‌وه‌ی " عیراق " وه نه‌به‌سته‌وه به‌حییه‌جیکردنی داخواییه‌کانی کوردوه‌ه وه‌ک : ئاساییکردنه‌وه‌ی باروؤخی که‌رکوک و ده‌قه‌ره به‌عه‌ره‌بکراوه‌کانی دیکه و ، گه‌رانه‌وه‌ی ئاواره‌کان بۆ سه‌ر مال و ملکی خۆیان و ، وه‌ره‌گرته‌وه و مالۆ ملکی داگیرکراوی برا فه‌یلییه‌کانمان و بزاردنی زیانه‌کانیمان ... هتد ؟ ده‌بوايه یه‌ک هه‌نگاویان نه‌نايه تا نه‌و مه‌رجانه جییه‌جی ده‌کران !!

به‌داخه‌وه " هیزه خاوه‌ن ده‌سه‌لته‌کانی باشوری کوردستان " سوودیان له هه‌لو‌یست و تاقیکاریی نه‌و گه‌لانه‌ش وه‌رنه‌گرت که سالانیکی دووردریژ ، فیدرالیی ، یان کونفیدرالییان هه‌بوو ، که هه‌ل هاته پیش خه‌باتیکی بیوچان و ، هیندیکیان جه‌نگیکی خۆیناویی و قوربانییه‌کی زۆریشیان دا بۆ به‌ده‌سته‌ینانی سه‌ره‌به‌خۆیی وه‌ک ولاته‌کانی سه‌ر ده‌ریای بالتیکی و سلۆقانی و کرواتیا .

نه‌وا نزیکه‌ی 60 ساله دیمکراتیی بۆ عیراق بووته دروشمی لایه‌نی کورد ! ئایا تا ئیسته توانیومانه دیموکراتیی له‌ناو خۆماندا پیره‌و بکه‌ین ؟ له‌وانه‌یه هیندیکی که‌س بلین به‌لی ! له باشوری کوردستان دیمکراتیی هه‌یه و له خودای به‌زیادبیت گه‌لیک پارت و کۆره کۆمه‌لمان هه‌یه . به‌و به‌ریزانه ده‌بیژم ئازادیه‌کمان هه‌یه که تا ئیسته شتی وامان به‌چاوی خۆمان نه‌دیوه ، به‌لام دیموکراتیی بوونی نییه . تا نه‌مۆ له هه‌موو ناوچه‌کانی بنده‌ستی پارتیی نه‌مان بیستوهه قایمقامیکی یه‌کیتی هه‌بیته یان به‌په‌چه‌وانه‌وه له هه‌موو ناوچه‌کانی بنده‌ستی یه‌کیتی قایمقامیکی پارتی نییه ، له کۆتایی 2003 دا هه‌لبژاردن بۆ خۆیندکاران و قوتاییان سازکرا ، به‌و هۆیه‌وه گازنده‌یه‌کی زۆری ریگرتن له یه‌کتیری و دم و لوت شکاندن که‌وته سه‌ر لاپه‌ره‌ی رۆژنامه‌کان ، چی له بارو دۆخ ده‌گۆریی نه‌گه‌ر خۆیندکاری سه‌ر به‌پارتی له سه‌لیمانی و خۆیندکاری سه‌ر به‌یه‌کیتی له ده‌وک بییانبردايه‌ته‌وه ؟!!! جگه له‌وه‌ی که نه‌وه‌ی نوویی رۆشنییر و ریبه‌رانی داهاتووی ولات به‌کرده‌وه فیتری قبولکردنی یه‌کتیری و رای گشتیی و دیموکراتییبوون بین !. جا نه‌گه‌ر ئیمه له‌ناو خۆماندا دیموکرات نه‌بین گه‌لانی دیکه‌مان چون بۆ ده‌گریته دیموکرات ؟ هه‌روه‌ها پتر له‌سال و چاره‌کیک به‌سه‌ر هه‌لبژاردنی په‌رله‌مانی کوردستان دا تیده‌په‌ری تازه به‌خیرئ حکومه‌تی یه‌کگرتووی هه‌ریم له قۆناعی دروستکردنایه .

سیر کارل رایموند پۆیه‌ر " فه‌یله‌سوفی ئینگلیزیی به‌ره‌چه‌له‌ک نه‌مسایی پیی وایه که : گۆرینی حکومه‌ت به‌بی خۆینپرشتن و له ریی ده‌نگدانه‌وه مه‌رجی سه‌ره‌کیی و بناغه و بنه‌مای " بوون " ی دیموکراتیه - جا نه‌و ده‌نگدانه چ به‌هه‌لبژاردنی گشتیی بیته بۆ په‌رله‌مانیکی نوئ ، یان له ناو په‌رله‌ماندا رووبدات و برۆ له حکومه‌ت بسیندریته‌وه پیی و ناچار به‌ده‌ست له‌کارکیشناوه‌ی بکات و ببیته هۆی دروستکردنی حکومه‌تیکی نوئ .

له ماوه‌ی نه‌م 15 ساله‌دا که به‌شیکی زۆری باشوری کوردستان له‌ژیر سایه‌ی ده‌سه‌لاتی کوردیاده ، نه‌توانرا نه‌و مه‌رجه به‌دیبه‌یتریت و ، له‌عیراقیشدا مه‌زنترین هیزی جیهان ده‌یه‌ویت بیسه‌پینیت ، به‌لام پیناچیت که سه‌رکه‌وتوویت !

⁸ . بروانه مالپه‌ری " شبکه‌الديوان العراقي " 12 / 10 / 2005 . انقلاب عسکری فاشل فی العراق بعد سقوط النظام الدكتاتوری - www.iraqidewan.net

چونکه هه موو دهوله ته داگیرکه رهکانی کوردستان و هه موو دهوله ته عه ربیه کان دژ به دیموکراتین و ریگری لیده کهن و لئی توقیون وهک : " جنوکه له بسم الله الرحمن الرحيم ".
 تو بلئی دیموکراتی بتوانیت له عیراقی داهاوو دا سه قامگیر بییت و دهست له و بانگه شهیه هه لگیریته که " عیراق " به شیکه له سه زمینی عه رب " عیراقیبون عه ربیه بوونه " و، ئەو گرینه ندیه کومه لایه تییه ی پییده بیژن " دهستوری بنه رتهی " مافی هه موو پیکهاته جیا جیاکان له پووی نه ته وهی و ئاینی و زمان و که سایه تی و ئازادی به هه موو شیوه کانییه وه دابین بکات و ، ریزی لگیریته و ، یاسا سه ره وه بیت ؟؟؟
 تو بلئی ره گه زپه رستان نووستین و ، چیدیکه تینه کوشن دهستوریکی ئاوا بنکه ند بکهن و ، جاریکی دیکه بۆ له ناوبردنی کورد تینه کوشنه وه ؟

ئه گه سه رنجیک بدهینه لایه نی عه ربیه به سوننه و شیعه وه ؛ ده بینین که دوو ته وژم زور به هیژن : ته وژمی ئیسلامی سیاسی (شیعه و سوننه) و ، ته وژمی نه ته وه په رستانی عه رب (شیعه و سوننه) ، سوپاس بۆ خودی که تا ئیسته له زوربال و پارت و کۆر و کۆمه لی جیا جیا پیکهاتون و یه کنین . له راستییدا هیچ لایه نیک له وانه بریوه به دیموکراتی نییه و ، وهکو هۆکاریک بۆ گه یشتن به دهسه لات به کاری دههین و ، ئەگه ر ئەمرۆ ملاملانییه کی به هیژیش له سه ره دهسه لات له نیوانیادا هه بیته هیچ له وه ناگوریت دیدو بۆچوونی ستراتیجییان دژی کورده و ، پییده چی زور به ئاسانی بتوان دژی کورد یه کبگرن . خو ئەگه ر لایه نه " ئاینیه کان " ی شیعه مه زه ب دهسه لات بگرنه دهست له " مه لا سادقی خالخالی " و سوپای پاسداران چاکتر نابن به رامبه ر به کورد و ، تاوانه کانی رژیمی ئیرانمان له یاد نه چوونه وه و ، له گه ل نه ته وه په رستانی عه رب و تاوانه کانیان له عیراق و سوریا پتر له 80 سال تا قیکارییمان هه یه .

ریفراندوم له سه ره دهستوری نوئی عیراق یه ک " راستی " زور به زه قی خسته پوو ، که پیوسته نه ته وه ی کورد به گشتی و ، رۆشنییر و سیاسه ته مداری کورد به تاییه تی زور هۆشیاری بیت : ئەویش بریتی بوو له هه لوێستی ره گه زپه رستانه ی دهوله ته عه ربیه کان که هه میشه هه ره شهیه کی گه ره یه له " بوون " ی کورد . ئەوان زور ره خنه یان له ره شنووسی دهستور گرت ، به لام ره خنه یه ک نه بوو بیژیت مافی مندال ، مافی ژن ، مافی مرۆف ، مافی ناتوانا⁹ ، مافی که مایه تییه کان ، پاراستنی سروشت ... هه ند که موکووره یاخود هیندیگ ئازادی ره چاو نه کراون ده بی ره چاو بکرین ، به پیچه وانه وه هه موو ره خنه کان خویان له یه ک خالی سه ره کییدا بینیه وه که ده بیژیت : عه ربیه بوونی عیراق له مه ترسییدا یه . سه ددما خویتر پیژیش نوینه ری ئەو سیسته مه عه ربیه بوو که هه تا ئیسته تاوانه کانی به درۆده خه نه وه و پشتگیری له خوی و ده ستوپیه ونده تیرۆریسته که ی ده کهن .

عیراقیکی " دیمکراتی " ئەگه ر چی خاوه نی ده ستوریکی چاکیش بیت و ، چه ند جاریکیش هه لبژاردن رووبدات ریگر نییه له به رده م دروسبوونه وه ی دیکتاتوریدا ، چونکه پیره وانی دیکتاتوری و توتالیتریزم (شمولی) له عیراق زورن و پشتگیری ده ره کیی به تواناشیان هه یه ، بۆ وینه : ئەگه ر لایه نه کانی نه ته وه په رستان و ئیسلامی سیاسی عه ربیه یه کبگرن ئەوا زور به ئاسانی ده توانن هه لبژاردن به نه وه و سه ره له نوئی رژیمیکی دیکتاتور به یینه ئاروه له گه ل ئەمریکاش به شیوه یه ک ریکبکه ون که کورد نه توانیت به ره نگاریان بیته وه ، چونکه " عیراق " ی نوئی " دیموکراتی " دۆستی رۆژئاو ده بیته و ، ئەوجا کورد هه ر کاریک بکات به توند ره و و تیروریست و دژه دیمکراتی داده نریت و ، رژیمی ترک باشترین نمونه یه له و باره یه وه . هه روه ها له بیرمان نه چیت هیتله ریش له ری هه لبژاردنه وه ده سه لاتی گرت ده ست .

بارودۆخی باشوری کوردستان

ئه وه که سانه ی پیش راپه رین پیشمه رگه بووبن ، یان ئەو که سانه ی که راسته وخۆ له کاتی کۆره ودا : واته له مانگی نیسانی 1991 دا به شار و گونده کاولکراوه کانی کوردستاندا گه رابن ، هه رگیزاوه رگیز ئەو دیمه نه دلته زیتانه یان له بیرنه چوه ته وه و ، کردوو یانه ته پیوه ر بۆ هه ر پیشکه وتنیکی تا ئیسته هاتیه ته گۆری ، چونکه ویرانکاری و درنده یی و بیویژدانی دۆژمن هیند گه وره و به رفر اوون بوو و ، زامی خه لکی کوردستان هینده سه خت بوو که تیمارکردن و هه لسانه وه به کاریکی زور گران ئەهاته پینچا و . نزیکه ی پینجه زار گوند و شار کاولکراوون و به ردیان به سه ره به رده وه نه مابوو ، پتر له دووسه دوه په نجاهه زار کهس بیسه روشوین و شه هید کرابوون (بارزانیه کان ، قوربانیا نی ئه نفال ، فه لیلیه کان ، هه زاران به ندی ناو به ندیخانه کان) ، و به ته نی قوربانیا نی کۆره و له مندال و ژن و پیر و جوان که هه چکه س باسییان ناکات به پتر له **هه فتاهه زار کهس** ده درایه قه له م ، سه رجه م ژیرخانی بنه رته یی کومه لگه ی کورده واریی

⁹ هیندیگ ده بیژن " که مه ندام " ، من پیم وایه ئەم وشه یه جوان و له بار نه بیته ، چونکه راسته وخۆ " که متربوون " ی هیندیگ مرۆف له مرۆفی دیکه ده سه پینیت ، ناتوانا بویه چاکتره له به ر ئەوه ی ده کری و ده گونجی مرۆفیک که هه موو ئەندامه کانی له شیشی ته واییت توانای ئەنجامدانی هیندیگ کاری نه بیته . وشه ی " ناتوانا " ش وهک وشه ی " نابینا " وایه که زور جوانتره له وشه ی " کویر " .

تیکدرابوو جا چ ژیرخانی خواروو بوو بیت و هک شوینی نیشته جیبوون و ، پرد و ریگهوبان و قوتابخانه و نه خوځخانه ، یان ژیرخانی ئابوری و کومه لایه تیش . نه ز بوخوم له نیسان و مایسی 1991 له هه موو ناوچه کانی شارباژیر و ، هه له بجه و پینجوین ته نانهت یه کسهر بز ، مهر یان ره شه و لاخه نه بیینی به چاو جگه له وهی که هه موو باشوری کوردستان بریتی بوو له کیلگه یه کی گه وهی " مین = لوغم " و تا ئیسته شه چند ملیون " مین = لوغم " له زهوی و زار و چیاکانی کوردستاندا به جیماوون روژانه ده بنه هوئی شه هیدبوونی خه لکی بیتاوان . ژماره ی نهو خانوانه ی که دوژمن بو مه به سستی سه ربازی خوی هیشتبو نیه وه له 3 قه زایه دا نه نه گیشته 50 خانوو .

به ره ی کوردستانی و خه لکی کوردستان له دوی راپه رین و کوره وه وه که وتن به سه ر ولاتیکی ویران و گه لیک بریندار دا ، به لام خوځشه ختانه خه لکی کوردستان چاکیانکرده لادا و قولیان لینه له مالی و ده ستیانکرده وه به ناوه دانکرده وه ی گوند و شاروچکه و شاره کان . نه وه ی که پیوسته هه میشه جیگای شانازیمان بیت دروستکرده وه ی گوند و شاروچکه و شاره کانه به توانای خودی خه لکی کوردستان و بی یارمه تیه کی دهره کی نه وتو که شایانی باس بیت ، هه روه ها ده سه لاتی کوردی ده ستیکرد به دروستکرده وه ی ژیرخانی خواروو : وه ک پرد و ، ریگاو بان و قوتابخانه و پیگه ی ته ندروستی ... هتد ، ته نانهت زوره ی هه ره زور له و گوندانه ش قوتابخانه و پیگه ی ته ندروستی گه شتووه تی که له سه رده می هه موو رژیمه کانی عیراقد هه یچ ئاورپکیان لینه درابوو وه و ، خه لکی کوردستان زور داهینه رانه به سه ر کیشه کانی روژانه دا سه رده که وتن ، جا که زور له گونده کان له دوی روخانی رژیمه وه جاریکدیکه چو لگراونه ته وه نه وه بوخوی کیشه یه کی دیکه یه و هوکاری تاییه تی خوی هه یه وه ک : هه له ی سیاسه تی ئابوری و کشتوکالی حکومته کانی هه ریم و پشتنه گرتی به ره می خومالی له به رامبه ر به ره می ولاتانی دراوسی و خواروی عیراق و په یدابوونی بواریکی فراوان بو کارکردن له ناو شاره کاند و هک موچه خو ر ... هتد .

له بواری سیاسه تی دهره وه و دیپلوماسییدا گوربانکاریه کی مه زن به رچاوده که ویت . نه گه ر له سالانی پش 1991 دا به رپرستی ولاتیکی نه وروپایی وتوویتی که له گه ل سیاسه ته داریکی کورد بگردبایه و ، ئاشکرابوایه نه و کیشه یه کی دیپلوماسی گه وره ی لیده که وته وه له گه ل ده وله ته داگیرکه ره کانی کوردستان . به لام ئیسته دیپلوماتی ولاتان به پی خویان دین بو سه لاهه دین و قه لاچولان و کاک مه سعود مام جه لال و به رپرسانی دیکه ی یه کیتی و پارتی و دوو حکومته که ی هه ریمی کوردستان ده بین . هه روه ها ئاخافتنی ریزدار مام جه لال سه رکوماری عیراق به زمانی کوردی له به رده م کو بوونه وه ی گشتی نه ته وه یه کگرتو وه کان و ، پشوازیبکردنی سه روکی نه مریکا جورج ده لبیو بوش له کوشکی سپی له سه روکی هه ریمی کوردستان هه یژا کاک مه سعود بارزانی به جلوه برگی کوردیه و سه رده کانی دیکه یان بو ولاتانی دیکه ی نه وروپا له وه رزی پایزی 2005 دا رو دوی میژووین که ئیمه ی کورد زور شانازیان پیوه ده که یان و پیخوشحالین پیان ، به لام تا نه م جیه نه م شانازی و پیخوشحالبوونه مان به و " سه رکه وته دیپلوماسیانه " ته نیا هه ست و سوژی خومانه و هه یچی تر .

نایا به کرده وه و نه سه ر زهوی یه ک میلیه تر له چاره سه رکردنی کیشه سترا تیجیه کانه مان چوینه ته پیشه وه ؟

دیپلوماسی کوردی توانیوه تی نه مریکا و جیهان قه ناعه ت پیکه ن که پشتمانبگرن بو هینانه دی نامانه کانه مان ؟

هه رچه نده هه یزه سه ره کیه کانی باشوری کوردستان باس له هه قاله بندی له گه ل نه مریکا ده که ن و خویان به هه قالی نه مریکا داده نین ، پنده چیت که نه و هه قاله بنیه یه کلایه نه بیت و هه ر هه ست و سوژی کورد بیت و ، هه ر جاریک به رپرسانی نه مریکایی هاتنه کوردستان بوسه رده کانی سه ردارانی کورد ، هه ر بو گوشاره یان هاتوون نه ک بو پشتگیری و به هانا هاتنه وه . هه تا ئیسته به کرده وه هه یچ شتیک له باره ی سه رکه وته دیپلوماسی کورده وه دیارنیه ! کیشه ی که رکوک و ده قه ره ناوازه کانی دیکه ی کوردستان پیوه رن بو نه و مه به سه ته ، هه روه ها هه یچ گرینه بنیه کی ره سمی له نیوان لایه نیکی ره سمی کورد (وه ک : سه روکیه تی هه ریمی کوردستان و په رله مانی کوردستان و حکومته کانی هه ریم) و نه مریکا و هاوپه یمانه کاندیا بو پشتگیریکردن و پاراستنی کوردستان نیه نه گه ر هات و مافی کورد له عیراقی نویدا زه وتکرایه وه و کورد توشی مه ترسی له ناو بردن بوو جاریک دیکه ، نه گه ر هه یه با بخریته به رچاو و جه ماوه ر دلنیا بکریت ! نه بوایه هه یزه سیاسیه کانی کوردستان یه ک هه نگاو یان نه نایه بو دروستکرده وه ی ده وله تی " عیراق " و هه موو چالاکیه کانی خویان له و بواره دا رابگرتایه هه تا گه رته تیه کی = که فاله تیکی = زه مانه تیکی نیوده له تییان بو پشتگیریکردنی کوردستان و خه لکی کوردستان به ده سه ته هینا بو کاتی پاشگه زبوونه وه ی ده وله تی عیراق له ره چاوکردنی ده ستور و ، نه و به نده ده ستوریانه ی به رژه وه ندی کورد ده پاریزن ! .

نه وه ندی پیوه ندی به باشوری کوردستانه وه هه بیت خه باتی سیاسی و دیپلوماسی کورد ، به ته نی له سه ر ئاستی پیوه ندی به رپر سه گه وره کانی ناوه وه ی ولاته . چالاکی سیاسی ، دیپلوماسی و روشنگری کیشه ی کورد بو رای گشتی له دهره وه ی ولات به ته وایی پشتگوئی خراوه و ، سارد بووه ته وه . نه گه ر نه نام و لایه نگرانی پارتیه کان جار به جار

چالاکیی بکهن ؛ به زمانی کوردیی و یادکردنه وهی بۆنه و بۆنه کاریی خویانه . هه ر چه نده چالاکیی ناوخویی ره وهندیی کوردیی زور پیویسته له هه موو رووه کانی دهروونی و کومه لایه تیی و سیاسی و پته و کردنی پیوه ندریتی نه ته وه بیه وه ، به لام تیگه یشتتی گهلانی ئه وروپاش له کیشه ی ره ومان گرنگیه کی تایه تیی هیه ، بۆ نمونه : ئه لمانیا ولاتیکه پتر له شه شسه ده زار کوردی هه موو پارچه کانی کوردستانی تیداده ژیی و ، ولاتیکه هه میشه پیوه ندیی و هه قاله ندیی به تینی هه بووه و هیه له گهل داگیرکه رانی کوردستاندا ، چه ندین کومپانیای ئه لمانی هاوبه شی دروستکردنی کارگه و پیشه سازیه کیمیاییه کانی رژیمی به عس بوون له هه شتاکانی سه ته ی رابوردوودا . بۆیه پیویسته سه نگیکی زور بخریته سه ر چالاکیی سیاسی و روشنگریی جه ماوه ریی له م ولاته بۆ په یادکردنی دوست و روونکردنه وهی کیشه ی کورد و بارووخ کوردستان و وه بیره ی نانه وهی خه لکی ئه لمانیا که دهوله ته که یان چاوپوشیی له و تاوانانه کردووه و ، پشتگیریی داوه ته داگیرکه رانی کوردستان . مه خابن ئه و دوستانه ش که له میژوهه کومه ک و پشتگیریان ده دایه خه باتی ره ومان پشتگوی خراون ! هه روه ها ده بوو سالانه به ده یان کور و سیمینار له شاره گه وره کانی ئه لمانیا به زمانی ئه لمانی سازیکرایه و پسپور و دوکتور و قوربانینیانی چه کی کیمیایی له هه له بجه و ده قهره سه ته مدیده کانی دیکه ی کوردستانه وه ره وانه ی ئه لمانیا بکرانیه بۆ به شداریکردنی ئه و جوره کور و سیمینارانه و ، ده یان خویشانندان و ریپوانی **هیمنانه** سازیکرایه له یادی کیمیاباران و ئه نفالکان و مه رگه ساته کانی به شه کانی دیکه ی کوردستاندا . به داخوه ئه و جوره چالاکییانه له دوی راپه رینه مه زنه که ی سالی 1991 وه ورده ورده که مبووه وه و له دوی روخانی رژیمه وه بوونه ده گمن ، ته نانه ت سالیادی هه له بجه ی شه هیدیش به پنی پیویست ناگریته وه و ، ئه و ناوه ندانه ش که چه ند ساله چالاکیی سیاسی و کلتوری و زانستی ده کن و ئه و جوره کور و سیمینارانه سازده کن (بۆ به پرسانی یه کیتی و پارتیش) ، کیشه ی داراییان هیه و زور جار مانگانه کریخانوی ناوه ندکانیشیان ده بیته کیشه بۆیان و له لایه ن حکومه ته کانی هه ریمه وه تاوه کو ئیسته ئاوریان لینه دراوه ته وه وه ک : ناوه ندی لیکۆلینه وهی کوردی له بۆن . کاریکی چاک ده بوو ئه گه ر په رله مانی کوردستان و حکومه تی (حکومه ته کانی) هه ریم بودجه ی تایه تیی بۆ ئه و جوره چالاکییانه و لوبیی دروستکردن بۆ کورد ته رخانیکردایه و گرنگیان پیبدایه . شایانی گوته دابونه ریتی پیکه وه کارکردنی لایه نه سیاسییه کانی کوردستان له ده ره وهی ولات زور لاوازه . مه خابن ئه و سنوره ده سترکه دی که داگیرکه ر دروستی کردووه له نیاوان به شه کانی کوردستاندا و ، ئه و سنورانه ی که پارته کان به هوی پاراستنی به رژه وه ندیی ته سکی پارتیه تیی خویانه وه دروستیانکردووه له نیاوان خه لکی کوردستاندا له میشکی زورینه دا جیی خوی گرتووه و هه ست و سوز پیوه ندریتی نه ته وه یی زور کزه و ، به شیکی زور له ره وه ندی کوردیی له ئه وروپای ئازادیش ناوچه گه رانه بیرده که نه وه و خویان به به پرس له به شه کانی دیکه ی کوردستان نازانن . به شیکی زوری ئه و سستییه ش ده گه رپه ته وه بۆ سیاسه تی هه له و ململانی نابه جیی هیزه سیاسییه سه ره کییه کانی کوردستان . له سالانی رابوردوودا ئه گه ر له شاریک ناوه ندیکی کلتوری دروستبوویه و چالاک بوایه یه کیتی و پارتی و پ . ک . ک ده که و تنه ململانی بۆ ده سته سه ردا گرتنی له لایه ن لایه نگرانی خویانه وه ، یان دژایه تییکردنی له به ر ئه وه ی سه ره به خویان نییه !!!! پیویسته هه موو خه لکی باشوری کوردستان به هه موو هیزو پارت و کور و کومه لیانه وه ئه وه یان له بیرنه چیت که کوردی به شه بنده سته کانی دیکه ی کوردستان له کاتی ته نگانه دا و ، به تایه تیی له کاتی کیمیاباران و ئه نفال و کوره دا به هه موو توانایانه وه و ، بی گویدانه ئه و ئاسته نگانه ی له لایه ن داگیرکه رانه وه ده هاته پینشیان هاتوون به پیر خه لکی باشوری کوردستانه وه و هه میشه پشتگیریان لیکردووه ، بۆیه ئه رکی هه موو لایه نه سیاسی و کومه لایه تی و ره سمییه کانی باشوری کوردستانه به هه موو توانای سیاسی و ، مادی و ، دیپلوماسییه وه و پشتگیریی خه باتی ره وای نه ته وه بنده سته که مان بکه ن له به شه داگیرکه رانه کانی دیکه ی کوردستاندا بیته وه ی ببه ده مراستیان .

که مروفت سالانه له هه ندرانه و ده گه رپه ته وه باشوری کوردستان به بینینی ئه و هه موو پیشکه و تنه وه ک : پتربوونی خانووبه ره و بالاخانه و ته لاری جوان و بنکه کانی راگه یانندن و ، بنکه ی پیوه ندیی نیونه ته وه یی و ، کردنه وه ی ریگاوایی نوئی زور به خته وه ره ، به لام هه ندیک دیارده ی ناله بار و قیزه ونیش هه ن که سیمای شاره کانیان تیکداوه و ، پیویسته له لایه ن به پرسانه وه ئاوریکیان لیدرپه ته وه وه ک :

1. شاره کانی کوردستان بوونه ته چه نگه لیکیی بی سه ره وه ری " ریکلام = پروپاگه نده = دیعایه " ی بازرگانی بیگانه و هه موو کون و که له به ریکی شاره کانیان پیپرکراوه ته وه . به تایه تیی ریکلامی کومپانیایان تورکی و ئیرانی هینده زورن که پیده چیت له هه موو شاره گه وره کانی باشوری کوردستاندا شاره وانی خه وتبیت و چاوی خه والوویان ئه و دیارده ناشیرینه نه بینیت . ئه مه له کاتیکی که نه ک هه ر له تورکیا یان له ئیران به لکو له پارچه کانی کوردستانی بنده ستیان تاکه وشه یه کی کوردی له سه ر هیچ ریگاوایان و دوکان و بازاریک ریگای پینادریت . ئه گه ر هه تا ئیسته باشوری کوردستان له بنده ست دهوله تی عیراقی عه ره بییدا بوو ، ئیسته مروفت وا

ههستهکات که دوو داگیرکهری دیکهشی هاتبیته پال و بیقره زالبووبن بهسه شارهکانماندا . ئەگەر شاری سلیمانی بکهینه نمونه و له تاسلوجهوه بهره و سلیمانی بکهینه ری دهبنین بهرزترین و بهرفراوانترین دروشم بریتین له ریکلامی کۆمپانیا تورکیهکان . ههروهها جیتی خوشحالییه که له گۆرهپانی بهردهرکی سهرا له سلیمانی پانتاییهکی فراوان بهخسراوه به وینهیهکی کهسایهتی میژوویی مهزنی نهتهوهی کورد شیخ محمودی نهر ، بهلام جیگای داخه ئەوهتا ئەو وینهیه لهبریتیی ئەوهی لهژیری

سایه ی ئالای کوردستان دا بیت ، له ژیر سایه ی ریکلامی کۆمپانیایهکی بیانیدا به و ، نه نوینهری کۆمپانیاکه و ، نه دهزگاکانی راگه یاندن که چندین ساله ئە وینهیه پیشاندهدن و ، نه بهرپرسانی شارهوانی و روشنبیرانش بیریک له و دیارده ناشایستهیه دهکه نهوه ¹⁰ . شارهوانیهکان دهتوانن سنوریک بۆ ئەو دیارده بهربه رهللاییه " ریکلام " دابنن و هاوچهرخانه ریکیکهن : ریکلام له ولاته پیشکوتووهکاندا بریکی زۆری پاره بۆ تهرخاندهکریت که دهگاته نزیکه ی %30 کۆی سهرمایه ی پیویستی ههر بهره میک و ، بوخوی بریتیه له بواریکی ئابووری بهرفراوان که کۆمه لیکي زۆر کاری تیدا دهکن ، له بهر ئەوه شارهوانیهکان یاسا و پیژهوی تایبه تی بۆ دانه نین و تا ئەو جییه ی بتوانن ریکی دهخن و ، رووبه پرووی بوارهکانی رادیۆ و ، تهله فزیۆن و ، روژنامهکانی دهکه نهوه ، یاخود بوخویان دیوار و شوینی تایبه تی بۆ ریکلام دهستنیشاندهکن و به کریتی دهدهن ، چونکه باج و کرئ ی ریکلام سه رچاوه یهکی داراییه بۆ شارهوانی و هه موو ئەو دهزگایانه ی دیکه و بیسه رو بهر بلاونابیته وه و ، ریکخستنی ریکلام جوانکردنی رواله تی شارهکان دیارده یهکی شارستانییه . ههروهها له دوی " کۆره و " هوه ناوی هه موو فه رمانگهکان له عه ره بیه وه بوون به کوردی ؛ پنده چیت که زۆر له و ناوانه له لایه ن کهسانیکه وه له کارمه دانی ئەو فه رمانگانه له عه ره بیه وه وه رگیژراییه سه ر زمانی کوردی که شارهزای زمانی کوردی نه بووبن و ، هه ندیکیان سیمای " سه ر بازگه ری = میلیتاریستی " رژیمی به عسیان پنه و دیاره وهک : " یه که = وحده " ی ته ندروستی یان یه که ی فلان شت ئە مه له کاتیکدا شوورش بۆ ده زگاکانی خۆی ناوی جوانتر و له بارتی هه بوو . یان هه موو به رپرسان ده بیژن " یاسا سه روهره " به لام یاسایان خستوته " خانه وه " و راسته وخۆ " دارالعداله " ی عه ره بییان وه رگیژراوته سه ر کوردی و بووه به " خانه ی داد " ، لیژدها ئەرکی توژیینه وه ی وشه ی " خانه " جا چ پاشگر یان پیشگری وشه یه کی تر ، ئەکه ویته به رده م زمانه وانان و ویزه دۆستان ، به لام ئەگه ر یاسا به سه روهر بزانریت ، پیویسته ئەو سه روهریه له " ناو " ی ناوه نده یاسایه کانیشدا خۆی بیینیته وه ، من پیم وایه " ته لاری داد " یان " کوشکی یاسا " جوانتر بیت ! . خو عه ره ب ده بیژن " القصر الجمهوری " یان " البیت الابيض " ؛ که س ئەو ناوانه ی به " خانه ی کوماری و خانه ی سپی " وه رنه گنیراوه ته سه ر کوردی ! .

2. پیسکردنی سروشت و دهروبه ر : له سه ره تای دروستبوونی دهوله تی عیراقه وه تا سه رنگونکردنی رژیمی به عس ، سروشتی کوردستانی و هکو خه لکه که ی گرنگیه کی ئەوتوی پینه درا و دوچار ی هیرشی به رده وام و کاولکاری و له ناو بردن بوو ، سوتاندنی سالانه ی دارستان و ره ز و باخ و خه له وخه رمانی جووتیاران و ، چاندنی چندین ملیۆن مین و کاریگه ری به رکاره ی تانی چه کی کیمیایی دژ خه لکی کوردستان له لایه ن سوپای تاوانکاری عیراقه وه گه وره ترین تاوان به رامبه ر به سروشتی . به داخه وه خه لی کوردستان بوخوشیان زۆر بیخه مانه هه لسوکه وت له گه ل ئەو سروشته جوانه دا ده کن و سالانه چندین ته ن له بوتلی شوشه و نایلۆن و پیسای دیکه به جیده هیلن له کاتی سه يرانی به هار و هاویندا له و چیا و ده شتوده ره . جیگای خوشحالییه که جار به جار به رپرسان و ده زگاکانی راگه یاندن ئاو له و دیارده خراپه ده ده نه وه و هه لمه تی پاکسازی و روشنگه ری ئەنجامه دن ، خوژگه ئەو هه لمه ته روشنگه ری یانه بۆ پاراستنی سروشتی کوردستان هه میشه به رده وام ده بوون . ههروهها خوژگه پاراستنی سروشت به یاسا ده سه پیندرا و ، له دروستکردنی پرۆژه نوویه کانیشدا پاراستنی سروشت ره چاو ده کراو و گرنگی پنده دهره . گه وره بوون و فراوانبوونی شارهکانی سلیمانی و هه ولیر و

¹⁰ ئەم وینهیهی سه ره وه که له بهر چاوی خوینه ری به ریزه له لایه ن کاک سه لام قادر هوه گیراوه / شتوتگارت - ئەلمانیا

دهوک له پرووی پانتاییه وه کومه لیک کیشی له خوگرتووه که زور کاریگه رن له سهر سروشت و کومه ل، له وانه: دایینکردنی خزمه تگوزاری و کهمی و نه بوونی ئاو و ، کومه لیک کیشی ئابوری و کومه لایه تی و ، زور بوونی ئوتوموبیلی کون و کهمی ریگوبان ، به شیوه که زور جار مروف ناتوانی به و هویه وه به ئاسانی هه ناسه بدات ، وهک ئه وهی له شاری سلیمانی روژانه ههستی پیده کریت ؛ خوژگه هاتوچو به یاسایه که ریکده خرا که رهچاوی پاراستنی سروشتی بگردایه !. ههروه ها پیویسته سیاسه تیکی ئابوری و کومه لایه تی ئه وتو پیره و بکریت که پیشبینی ئه و جوړه کیشانه بکات و پشتگیری ئاوه دانی و په ره پیدانی گونده کان بکات له هه موو روویه که وه . ئیسته له هیندیک شار ته لاری فره نهوم دروسته کریت بو نیشته جیبوونی خه لک ؛ هه ر یه که ده تانیت " شوقه " بکریت له و ته لارانه دا . نیشته جیبوون به و شیوه یه نامویه به خه لکی ولاتی ئیمه و پیویستی به روژنگه ریبه کی کومه لایه تی هه یه بو ئاماده کردنی خه لک بو ژیان له ناو ئه و شوقانه دا ، هه ر وه ها ئه گه ر له بواری هه ندازیارییدا زانستانه رهچاوی بنه ماکانی ستاتیک و ئاگرکوژاندنه وه و زه وی هه ژان = بوموله رزه نه کریت و ، دزی و ساخته جیبه تی له دروستکردنیاندا بکریت ، له وانه یه له داها تودا خودی نه خواسته کاره ساتی دلته زینی لیکه ویته وه ، چونکه روخانی هه ریبه کی که له وانه ده بیته هوی کوشتنی کوملیک ، بویه پیویسته له ئیسته وه مشور له داها توو بخوریت پیشگیری له کاره سات بکریت .

گه ندلی

ئه گه ر بیینه سهر باسی بارودوخی ناوخی باشوری کوردستان راسته خو رووبه پرووی باسکردنی دوو دیارده وه ده بیته وه :

1. گه ندلی! خودا ده بی گه ندلی چی؟ تو بلئی ئه مه نه خو شییه کی نوی بیت له کوردستان و تا ئیسته که س ههستی پیته کردیت و ، له پر دابیتی به سهر ولاندا ! بویه ئاوا به گه رمی باسی لیده کریت ؟ که واته بابزاین گه ندلی چییه ؟ گه ندلی نه خو شییه که به م شیوه یه توشی دار و درهخت ده بیته :

کومه لیک شیوازی قالدوچه هه ن ، که گه ر له سهر لق و پوپ ، یان رهگی درهخت دادهنین ، ئه و جا " گه ر " که ئه تروکیت و له په کانی نه شونماید ده بیته به کرم و ، ورده ورده دهست به خواردن واته کونکردنی په ل یان رهگی درهخته که ئه کات و ئه چیته ژووره وه و ، هه ر به رده وام له خواردن به ناو لقه که دا ئه روا تا ده گاته قه دی درهخته که ، واته ئه و په ل ولق و ره گه پیشه کی کرمول یان کرمی و دواتر کلور ده بیته ئه و جا سیس و وشک ده بیته . **سه بارهت به باخی میوه ، باخه وانی کارامه زوو ههست به دیاردهی کرمولی نه مام یان درهخته کانی ده کات** و ، په له کرموله کان ده بریت و کویانده کاته وه و ده یانستوتنی ، یان له م سهرده مه دا سالانه دهرمان به کارده هینن بو پاراستنی باخه که ی . به برینی لقوپوپه کرموله کان ری ده گری له وهی کرمه کان بگه نه ناوه روکی قه دی درهخته که و درهخته ته که به ته و او ی کلور و وشک بیته ، به کوکردنه وه و سوتاندنی لق و پوپه کرموله کانیش ریده گریته له وهی که کرمه کان قوناغه کانی ژیان یان ته و او بکه ن و جاریکی دیکه سهرله نوچ ده ستبکه نه وه به گه رادانان و باخه که له ناو به رن . زور جار ههست به و کرمیوونه نا کریت و له ری ئه و کونانه ی که کرمه کان دروستیان کردوه (واته داره که یان " کلور " کردوه) ، شیوازی دیکه ی قالدوچه رییان بو ده کریته وه بو ناوه روکی لق و قه دی درهخته که و ، ههروه ها له پری ئه و کونانه وه ناوه روکی قه دی درهخته که شیدار ده بیته جگه له کرم " که پرو" ش هه لده هینیت و به کتريا و نه خو شی دیکه شی لیه یاده بیته و کونکون ده بیته و ده پویت : به و دیارده یه ده گوتریته " **گه ندلی** " . داری گندهل ورده ورده به ره و نه مان ده روا ت ئه گه ر به پرواله ت زه نویریش بیت زور لاوازه و ، به رگه ی باو بو رانیکی به هیز یان به فریکی قورس نا کریت و ده روخیته !

واته : **داری گندهل کرمول و ، کونکون و ، کلور و ، که پرواوی و ، گه نیوه له ناوه وه .**

لیزه دا ئه م پرسیاره دیته پیشه وه : تو بلئی گه ندلی له کومه لگه ی کورده وارییدا دیارده یه کی نوی بیت ؟ به دلنیاییه وه نه خیر ! مروف توندناروات گه ر بیژیت له وه ته ی خودی کومه لگه ی کوردی درستکردوه گه ندلی تیکه وتووه و تا ئیسته چاری نه کراوه !

ئه گه ر سهرنجی هیندیک قسه ی نهسته قی کوردی بدین ، به چاکی گاریگه ری دیارده ی گنده لییمان له سهر کومه لگه ی کورده واریی بو درده که ویت ، بو نمونه :

بوچی ئه ستیره یه کی به رزی ئاسمان و ، پیشره وی ئه ستیره ی به یان به کاروانکوژه ناو نراوه ؟

بهلی ئاشکرایه که کاروانکوژه ئهستیرهیهکی گهش و جوانه و ماوهیهک پیش ئهستیرهیه بیان ههلهدیت ، له رابوردودا کاروانکه و جوتیار و پالهی کورد خاوهنی کاتژمیر نهبوون بۆ کات دیارییکردن و ، پهنايان بۆ دیارده سروشتیهکان بردووه وهک و مانگ و روژ و ئهستیره و سینه و روناکی و تاریکی و ..هتد . کاکي کاروانی شهو لهخه و خه بهری بووتهوه و چووتهدهروه و سهیریکی ئاسمانی کردووه و ئهوه ئهستیرهگهشهی بینیه وایزانیوه ئهستیرهیه بیانه ، ههلساوه باری بارکردووه و به تهنا بهریکهوتووه . چونکه به تهنا بووه و زوو بهریکهوتووه ریگر و پیاوکوژ توانیوانه بهناسانی رووتی کهن (بارهکهی داگیربکهن) و بیکوژن ، لیژهدا کومهلیک پرسیار دینه گوری :

بۆ رهخنه له خودی کاروانکه نهگیراوه که شهوی لیگوردراوه و زوو کهوتوتهی بینهوهی چاوهروانی ههفانهکانی بکات ؟ ههچهند ههلهیهکی ناوا جینگه رهخنه نییه ، چونکه کاروانکه ماندوو و شهکات بووه ، با زوو ههلهسیت ، یان شهوی لیگوردیت بۆ بیکوژن ؟ نهی بۆ تاوانکه دهسینشان نهکراوه ؟ خۆ لای ههمووان ئاشکرابووه که تاوانکاران دز و ریگر و پیاوی خاومن دهسهلاتی ناوخۆ ، یان جهندهیهی داگیرکه ر بوون ! .

کهو ئه و بالنده جوانه بیوهیهیه که له دیزهمانهوه راستهوخۆ و ناراستهوخۆ هاوده می کورد و نیشتهجیی کوردستانه و ، قاسپه و دهنگ و رهنگی تیکهلاو به سۆزی دلداران و شیعری شاعیران و چریکهی گورانبیژانه و ، بووته بهشیک لهو سروشته جوانهی ولاتهکهمان ، له ههمانکاتیشدا کورد " کهو " بهوه تاوانباردهکات که "خۆخوریبت" و ، که باس دیته سهه ناتهبایی ؛ خۆی به ئه واته "کورد" به "کهو" دهچوینی ، جا با بزانی که ئایا کهو خۆخوره ؟

کهو پهلهوهریکی دیمهنجوان و دهنگخۆش و چیانشین ، گوشتخۆر و راوکه ر نییه وهک : دال و ، ههله و ، باز و ، واشه و ...هتد. به دانهویله و گژوگیای وهک تالیشکه ئهژی و کولله و گیانه بهره وردهکانیش ئهخوات . ئهوهنده وریاو چالاکه که ئهگهه له 24 کاتژمیری یه کمی تهمنیدا ؛ واته دواي تروکاندن له هیلکه راستهوخۆ دهستگیرنهکریت ، ئهوا به داو نهبیته ناگیریت و تا ههنازهیهک رزگاری بووه . کهو مهلیکی زیرهکه ؛ زورجار راوکه ر گێراویانهتهوه : کهو بریندار کراوه بهلام راوکه ر بۆی نهگیراوه و بۆی دهچوووه ، که جاریکی دیکه کوژراوه یان به "داو" گیراوه ، بینراوه که برینهکهی خۆی به دنوک پرکردووه له بنیشتهتال¹¹ : واته بۆخۆی خۆی تیمارکردووه ، له کوردهواریشدا بنیشتهتال بۆ چارهسههرکردنی برین و سکینشان بهکاردههتیریت ، ههروهها ئهوهکهسانهی " کهو " یان راگرتوووه له مالهوه چاک دهزانن ئهگهه خزمهتتهکریت و ئازادی نهدریتی له قههسهکه بیتهدهروه ، لهگهله بۆی ریکهوت ههلهدهفریت و جاریکی دیکه ناگیریتهوه ، بهلام ئهگهه ئازاد بوو لهمالدا ؛ دهستهمو دهبیته و ئیواران دیتهوه قههسهکهی خۆی . کهو له کاتی بارپییدا ئهتوانیت دهستهمو بکریته ؛ واته که سههه له هیلکه جوقا دهی دیلبکریته و لهو تهمنهشدا پیندهوتیریت " کهو بار ، یان بارهکهو " ، که گهوره بوو و توانی باش بخوینیت ئهوجار ئهگهه خاوهنهکهی راوکه ر بوو " راوهکهو " ی پیندهکات . راوهکهویش به پلهی یهکهه بهم شیوهیهیه : له کاتی جوتهگرتندا راوکه ر کهوهکهی خۆی لهگهلهخۆی دهبات بۆ کتوی (کهوهکه له قههس دایه) ، قههسهکه که کهوهکهی تیدایه له سهه شپخهلهداریک دادهنیت و به چارهکهیهکی سپی - پارچهیهک قوماش - دادیدهپۆشیت ، به شیوهیهیک که کهوهکهی سروشت و دهوروبههری خۆی نهبینیت ، ئهوجار بۆخۆی دهچیته پهناگهیهکهوه که به لقوپۆپی درهخت دروستی دهکات و پئی دهگوتیریت ههشار ، خۆی ههشاردهدات و دهست لهسهه بهلهپینکهی تهنگ دادهنیشیت و چاوهرواندهبیته . کهوی ناو قههسهکه دهستهکات به خویندن ، کهوه ئازادهکانیش که دهیانهویت جوته بگرن ، واته ئهگهه " نیرهکهو " بن دین به دهنگ " ماکه " وهوه یان به پینچهوانه " ماکه " دین به دهنگ " نیرهکهو " وهوه ، یان نیرهکهو دیت بۆ بهرگرییکردن لهپهریزی خۆی و له قههسهکه نزیکهدهبهوه و ، کاکي راوکه ر که له ههشاردا دانیشتوووه بۆیان به تهنگی ساچمهزهه یان تاپر دهستپێژیان لیدهکات و دهیانکوژیت . راویش چۆری ههیه وهک : رهشهراو و ، راوه سههرکانی و ، راوه ماکه و ، راوه نیرهکهو و ...هتد .

لیژهدا ئه و پرسیاره که ئایا راسته " کهو خۆخوره " ؟ بۆیه دیته گورپۆ چونکه ههموو کهس دهزانیت کهو مهلیکی راوکه ر و گوشتخۆر نییه ، ههروهها ههموو دهزانن به " باریی " دیل دهکریت و ، راوهکهه دهیکاته ئامیریک و ، " راوکه ر " کهو دهکوژیت و کهو دهخوات ... ئهه ههله گهورهیه له رماندا بۆچی ؟ بۆ کهس رهخنه له راوکه ر ناگریته و به تاوانکار ناوی نابات ؟ یان بۆ دیلکردنی " کهو بار " = بارهکهو " کاریکی خراب و ناههوار نهبیته ؟ تو بلایت کهو ئهوهنده هۆشیار و زنگ بیت بزانیته خویندنهکهی له قههسهدا دهبیته هۆی کوشتنی کهوی دیکه ؟ یان بۆچی تاوانه ئهگهه " کهو " ی دیل له قههس دا به خویندن دهردی دلی خۆی بهیانیکات ، یان کهوی ئهوبیندار له کاتی جوتهگرتندا بۆ تاکی خۆی بخوینیت ؟؟؟؟

" گورگ " یش گیانداریکه که نامۆ نییه به سروشتی کوردهواریی ، زور جار باسدهکریت که رهوه گورگی برسیی له زستاندا که بهفریکی زور کهوتیبت و نیچیریان دهستهکهویت ئهگهه گورگیکیان لی برینداربکریته ، یان گورگیکی

¹¹ ئهگهه دار قهزوان بریندار بکریته ، یان درزی تیکهویت جیوهیهکی لیدته دهروه پئی دهگوتیریت بنیشته تال ، له زور ناوچهی کوردستان گوندنشین هاویان لق و قهه " دارقهزوان " له دارستانهکان به تهشوئ بریندار دهکهن و ، کۆچهلهیهکی قورپه لهبن برینهکاندا ههلهدهستن ، برینی دارقهزوان بنیشتهتالیکی زوری لیدتهدهر و کۆچهلهکان پر دهن ، ئهوجا کۆیدهکهنهوه و به شیوهیهکی تابهتی خوشی دهکهن که دهی به بنیشتی کوردی .

نه خویشیان تیدا بیت و په کیبکه ویت ، ئەوا که ولیده کهن ؛ واته دهیخون . ئەی باشه بۆ کهس نابیزیت گورگ خوځوره ؟ (لێره دا مه بهست له رهخنه گرتن له و کرده و هیه ی گورگ نییه ؛ چونکه گیاندارناسان پشیمان وایه ئەوه کاریکی چاک بیت که ره و هه گورگ دهیکه ، به و کاره ووزه به دهست دههینن ، دریزه به ژیاخی خویمان ددهن و سروشتیش پاکژ رادهگرن).

تو بللی گوتاری وهک که و خوځوره ، یان ناوبردنی ئەستیرهیه کی ئاسمان به کاروانکوژه " رامانی ههله " بن و ، کورد توانای دهسنیشانکردنی چاکه و خراپه ی نه بووبیت ؟ یان هیند ترسنوک بووبیت نه یویرابیت راسته وخو **رهخنه** له بارودوخیک یان کرده و هیه کی ناراست بگریت ؟

رهخنه ؟ " دۆست ئەو کهسه یه ئەمگرتی ، دوژمن ئەو کهسه یه بیهیمیده کهنی " له م په ندهشدا کورد رهخنه به " نازار " هوه گریده دات ، بۆچی دهی گریاندن بی ئەگه ره کییک ههله یه کم بۆ راستبکاته وه ...؟؟؟

ئەوجا ئەگه ره بینه سهروه لایمی ئەو پرسیاره ی که کورد ترسنوکه ؟ بیگومان نهخیر ! کورد له سه ره تایی میژوو هوه بهرگری له بوونی خو ی دهکات و ، هه میسه به گز داگیرکه راندا هاتوو ؛ چه ند درنده و بههیز و خاوه ن دهسه لاتیش بووبن ! ، به لام راستیه کی دیکه ش هه یه که هه موو دهیزانیین و هه تا ئەمرو ش هه ره له کاردا به : ئەو کهسه ی رهخنه ی گرت فیهسه کی پیوه نرا و ناوی زیندرا و به خراپ ناو برا و له ناوبرا ! بۆیه ئەگر مرڤ بیژئ که و خوځوره ؛ دهیه ویت بللی کوردیش وهک بالنده یه ک یاخود هه یوانیکه بی خواست و ویستی خو ی دهکریته ئامیتریک و ، به کارده هینریت بۆ راوکردن و له ناوبردنی هاو ره گزی خو ی . لێره دا کۆمه لیک پرسیاره ی دیکه قوت ده بنه وه وهک : ئایا جاش و خوځرو ش بی ویستو خواستی خو یان بوونه ته خوځرو ش یان بۆ بهرژه و هندی تایبه تی خو یان خو یان فرۆشتوو و ناپاکییان به رامبه ره ته وه که یان کردوو ؟ ئەی بۆ راسته وخو تاوانبار دهسنیشان ناگریت ؟ ، که و بیزمانه ناتوانیت بهرگری له خو ی بکات ، به لام راوکه ره خاوه ن تهنه که ! خوځرو ش و بهرژه و هندی په رستیش به هه مانشیوه هه میسه تهنه که دهست بوون یان به لایه نی که مه وه له پال خاوه نده سه لاتدا بوون !!! ، به لام که کورد به که و دهچوینی ، رهخنه له هه موو کۆمه لگه دهگریت به بیزمان و میشکبچوکی داده نیت وهک " که و " بیته وه ی له وه برتسیت که سیکی دیکه ی نازار دابیت یان تۆله ی لیکریته وه به و هۆیه وه ! ئەو راستیه ش ده ره خات که کۆمه لگه ی کورده واریی ئەو دیارده دزیوه قیزه ونه ی پینچارناگریت .

ئەی کاروانکوژه ؟ پیوسته راشکاوانه ئاماژه بۆ ئەوه بکه یه وه که کاروانکوژه دز و ، جهرده و ، شره خوځور و ، خیانه تکاری ناو خو مانه و ، ئەستیره یه کی گه ش نییه له ئاسمانیکی دوردا . هه موو ئەم په ندو گوتارانه ئاماژه به بارودوخ و ، دابونه ریتیک ئەکه ن که تا ئیسته چاره سه ره ی بۆ نه دۆزراوه ته وه و ، ئەوه مان نیشاندده ن که کۆمه لگه ی کورده واریی هه تا ئەمرو میکانیزمیکی کاریگه ری نه بووه بۆ بهرنگار بوونه وه ی ناپاک و ، جاش و خوځرو ش ، چونکه ئەوانه هه میسه هۆکاری گهنده لیی بوون و ، بۆ بهرژه و هندی خو یان هه میسه له پال لایه نی دهسه لاتداردا بوون ، مه گه ره لێره وه له وئ تاکه که سیک ، خیزانیک یان خیلک توانیییتان تۆله ی خو یانیا ن لیکه نه وه ، که واته مرۆڤ نه یوانیوه رهخنه یان لیکگریت و گهنده لیی وهک نه خو شیه یه کی کوشنده هه رده م به رده وام بووه له ناو کۆمه لگه ی کورده وارییدا . شایانی باسه ئەگه ره یه کیکی بیویزایه له نزیکه وه به هۆی ناسیاوه تیه وه رهخنه له جاشیک بگریت پنی بلیت بۆچی بووی به جاش ؟ له لایه ن کابرای جاشه وه پنی ده گوترا گوایه ئەو جاش نییه ، خه لک به هه له لئی تیگه یشتوون ،

" کن کهر بیت ئەو کورتانه = به قسه ی خو ی ئەو له گه ل لایه نی دهسه لاتداره " واته ئەگه ره خو ی سوار بیت ، سواریش بن قه یناکه و پنی عه یب نییه !!! . هه ندی کۆمه لگه هه ن له تاوانکاری ناو خو یان خوشنا بن ، بۆ وینه : خه لکیکی زۆر له جه زائیر جاشی سوپای فه ره نسا بوون له سه رده می خه باتی رزگارییخوازیی گه لی جه زائیر دژی کۆلونیالیستی فه ره نسه یی ، دوا ی وه درنانی فه ره نسا له جه زائیر فه ره نسیه کان ناچار بوون جاشه جه زائیرییه کانیا ن له گه ل خو یان به ن بۆ فه ره نسا . هه تا ئیسته ش گه ل و ده ولته ی جه زائیر له و جاشانه که پشیمان ده گوتریت " حرکه " خو شنه بوون و بۆیاننیه له جه زائیر دابنیشن!!

گهنده لیی له زۆر بواردا هه یه به لام ئەو گهنده لیه ی که هه میسه ده ردیکی کوشنده بووه بۆ ئیمه و بنه مای هه موو گهنده لیه یه کی دیکه بریتیه له گهنده لیه ی کۆمه لایه تی ، ئەم گهنده لیه هه میسه زه مینه خو شکه ره بۆ دروستبو نی گهنده لیه کی کوشنده تر که گهنده لیه ی سیاسی یه . ئەگه ره چاو یک به راوردو دا بگرینه وه و ، روو بکه یه میرنشینه کانی کوردستان و ، له هۆکاری لاوازیی و روخانیان وردبینه وه : ده رده که وئ که زۆر جار " برا " په نای بۆ دوژمن بردوو ه له دژی برای خو ی له پیناوی بهرژه و هندی خویدا و بۆ وه دهسته تینانی دهسه لات .

پیشتر ئاماژه به وه کرد که گهنده لیه ی به کریمیوونی لوقوپ یان رهگ دهستپنده کات ، ئەوجا ریخۆشده بیت بۆ قالدۆنچه و جروجانه وهر و نه خو شیه یه کی پنی به ناوه وه ی دره خته که بیات !

لێره دا ئەگه ره برا خو په رست بوو و له دژی برای خو ی و هه قال دژی هه قال و هاوسی دژ به هاوسی و خیل دژ به خیلی به رامبه ره هه ریه ک له لای خو یه وه په نای بۆهیزیکی ده ره کیی برد ، ئەوا ده بیته ریگه خو شکه ره بۆ هیتانه ناوه وه ی دوژمن بۆ ناو ولات ، کریمییه که له سه ره تاوه کۆمه لایه تیه به لام ریخۆشکه ره بۆ گهنده لیه یه کی سیاسی . ئەم جو ره رووداوه

تهنیا له میرنشینیک رووینه داوه و ، هه تا ئه مرۆش هه راوه ! ئه گه سته سالی رابوردو و بکهینه پیوهه بومانده رده که ویت که جاشیتی و ناپاکی دیاردهیه کی فراوان و هه میسه ئاسته نگیکی گه وره بوون له ریی بزوتنه وهی رزگاربخوازیماندا و ، جاش هه ر سهردهمه و له هه ر به شیک کوردستان له لایه ن داگیرکه رانه وه ناو و نازناوی سه یریان لیتراره وهک : سواره ی حمیدی که له لایه ن کورده وه به جلاواری ترک ناوبراون له سهردهمی دهسه لاتی دهوله تی عوسمانییدا (ههروه ها ترکخوازه کانی سهردهمی شیخ مهحمودی نه مریش هه ر به جلاواری ترک ناوبراون) ، له رۆژه لاتی کوردستان له سهردهمی شا به چریک و له سهردهمی "گوماری ئیسلامی" به به سیج و ، له باکوری کوردستانیش رژی می گورگه بوری ترک ناوی گوندپاریزی لیناوان ، له باشوری کوردستان فرسان (سواره ی) سه لاهه دین و فهوجی خه فیف و مه فره زه ی تاییهت و تهواری .. هتد . جاش له باکور ، باشور ، رۆژه لات یان رۆژئاوی کوردستان له ژیر هه ر ناویکدا ده رکه وتین ؛ هه میسه یهک ئه رکییان پیسپیردراوه که دژایه تییکردنی نه ته وه که یان بووه ، ئه مه بریتییه له گنده لاییه کی کومه لایه تی - سیاسی کوشنده ی که تا ئیسته هه میسه لاوازی کردوین له به رامبه ر دوژمندا .

ئه لمان ده بیژن " داری گنده ل کۆله که ی پتهوی لیه لئاکه ویت " .

ئه گه ر کومه لگه له ناخویدا یهک نه بوو و ، یه کخه ر و ریکخه ریکی نه بوو و ، پارته سیاسییه کانیسی نه یاتوانی ئه و ئه رکه بگره ئه ستو و ، نه یاتوانی ته نانهت ئه ندام و لایه نگرانی خوینیش بره و پینه یین به و نرخ و به ها و ئامانجه نی بانگه شه ی بو ده که ن و ، بوخویان بوونه لایه نیکی کاریگه ر له سه قامگیرکردنی دابونه ریتی گنده لاییدا ، ئه و ره شینی بالده کیشی به سه ر بیروبوچوونی ئه و که سانه شدا که دلسوزی گه ل و ولاته که یان و ، به تاییه تی گاریگه رییه کی ده روونی خراپ ئه کاته سه ر ئه ندامه دلسوزه کانی ناو خوشیان ، چونکه ئه وه ی بره و یان پینه تی به کرده وه نایه ته دی و گورانکاری چاکیان له ده ست نایهت ، بۆیه ئه وانیش سارده بنه وه و ئه که ونه گژاویکه وه ، چونکه بوخویان توانای ئه وه یان نییه که خوړسکی له ناو پارت و ریکخراوه کانیاندا چاکسازی ئه نجام بدن و ، هیندی که له و دلسوزانه ش ئه گه نه ئه و بره وایه ی که ئه وانیش تا زوه به شی خوین به ده ست به یین چاکه . ئه م بارودوخه به زونگ و زه لکاوکی گه نیو و بوژو ده چیت که پیویستی به باو بارانکی به خوړم و به لافایکی به هیز هیه بو پاککردنه وه ی ، واته پیویستی به شوړشیکه که هیند گورانکاری به یینته ئاراهه ، گنده لکاری چیدیکه نه شاردریته وه و گنده لکار به تاوانکار بناسريت و سزای یاسایی بدريت .

ئه و دیاردهیه ی ئه مرۆ له باشوری کوردستان وهک : دزی و ، پاره خواردن و ، بی سه رو به ریه ی فه رمانگه کان و ، واسیته و واسیته کاری و به رتیلخواردن ... هتد به گنده لایی ناوده بریت له راستییدا بریتییه له بوگه نکردنی بواری به ریوه به رایه تی و ، زور ده میکه له گنده لایی تییه ریوه ، ئه م دیاردهیه نوئ نییه زور له میژه هه یه !

به لام دوو چه مکی نوئی لیه به دی ده کری :

یه که میان : خه لک ئه ویرن باسی بکه ن ، واته تا ریژه یه ک نازدایی هه یه له باشوری کوردستان .

دوه میان : نه کته ره کان گوراون ؛ جاران به رپرس و ده ستوپیه ونندی رژی می داگیرکه ر ئه و کارانه یان ئه نجامده دا ، ئیسته ئه و کاره دژوانه له ژیر سایه ی ده سه لاتی کورد و ، له لایه ن به رپرسی کورده وه ئه نجامده رین .

له هه مووان ئاشکرایه ده سه لاتی کوردی دوا یه راپه یین ده زگایه کی به ریوه به رایه تی مشه خوړی خوگونجینه ری به میرات له رژیته وه بۆ به جیما . ئه و ده زگایه توانیبوو ی خو ی له گه ل هه موو رژیته کانی عیراق بگونجینیت و هه موو پوخله واتی 35 ساله ی رژی می به عسیشی تیدا کوبو بووه وه . که که وته ژیر ده سه لاتی کوردی و شوړش ، پیویست بوو چاکسازی و پاکسازی به کی بنه رته تی تیدا بکريت و توندوتول بکریته وه ، به داخه وه ئه و کاره نه کرا و ، زور له به رپرسی ئه و ده زگایه پیناسه ی حیزی به عسییان گوری به پیناسه ی پارتی و یه کیتی و له شوینی خوین مانه وه . پیناسه حیزی به کانیان گوری به لام هه لویت و دابونه ریت و شیوازی کارکردنی سهردهمی به عسییان نه گورپی و ، کرده وه کانیان رۆژانه له هه لسه وکه وتیاندا به رامبه ر هاوولاتیان رهنگی ده دایه وه و ، توانییان خوین ریکبخه نه وه و ، سوود له توپه لگه ری و ناوچه گه ری و خزمزمینه ی ناو ده سه لاتی کوردی وه ربگر و ، خه لک له ده وری خوین کوبکه نه وه و ریگرین له به رده م چاکسازی و پاکسازی (لیه دا مه به ستم نییه توژی فه رمانبه ران به گشتی به رپرس و تاوانباریکه م ، ئه ز بوخوشم فه رمانبه ربووم و ، فه رمانبه رانیش وهک هه ر چین و توژیکی دیکه به شیوه یه کی فراوان به شداریان کردوه له خه بات و قوربانیداندا بو کورد و کوردستان) هه رچه ند زور له به رپرسی سیاسی خوین و ده ستوپیه ونندی خوینان خزانده ناو ئه و ده زگایانه وه ، به لام نه یانتوانی هه یچ شتی که له شیوه ی کاری ئه و ده زگایانه بگورن بو خوشیان بوون به به شیک له و سیسته مه . هیندی که س پیتان وایه که حیزبه کوردییه کانیس ده قی " دابونه ریت " ی به عسییان کوییکردیت له بواری ریکخستی خه لک و ریبه ریتییدا به شیوه ی گشتی و ، به ریوه برندی فه رمانگه دا به شیوه ی تاییه تی .

دهبویه دهسهلاتی کوردی له دواي پاپه پین کارکردنی به هه موو یاسا و ریئونییه کانی (قوانین و تعلیمات) دهولتی عیراقی بوهستاندایه و کومیسونیکی تابییه له یاساناسان و خاوهن پیشهکان بۆ ریئونی و ریخستنی کاری رۆژانهی فرمانگهکان پیکهینایه و ، دژی کارکردن بهداب و نهیته بهعس له بهرپوهبردندا بوهستایه تهوه ههتا له پتی پرلهمانی کوردستانهوه یاسای ریخستن و کارکردنی فرمانگهکانی کوردستان (وهزارهتکان) دهردهچوو . نهکردنی ئه کاره ههلییهکی گهوره بوو و ! نهجامهکی ئهوهیه که نهک ههر فرمانگهکان بهلکو پارتهکانیش گهدهل بوون به تهواوی . لهوانهیه هیندیک کهس بیژن شتی وانابیت ! له سالی 1974 دا فرمانبهر به شهپۆل هاتنه ناو شۆرشهوه و ، هه موو دهزگاکانی بهرپوهه رایه تییان له ناو شۆرشدا دامه زراندهوه ، هه رچهند کاریان به هیچ یاسایهکی دهولتی عیراق نه دهکرد کارهکان زور به ئاسانی دهرویشتن و ، هه میسه ناوچهکانی بندهستی شورش جا چ شۆرشه یهیلوو ، یان شۆرشه نوێ ، سه رهخۆ و بی رهچاوکردنی هیچ یاسایهک براونبهرپوه و هه میسه بهرپوهه رایه تی ناو شۆرش بی بیروکراتی و سه رکه وتوو تر بووه .

خۆشبهختانه ئه مرۆ باشوری کوردستان به گشتی و پاریزگاکانی دهوک و ، هه ولیر و ، سه لیمانی به تابییه تی هه لمه تیکی به رفراوانی دروستکردنه وه به خۆوه ده بینیت و ، بواری خانوبه ره و ریگاو بان گرنگیه کی گه وه ی پیدراوه و پارهبه کی زوری بۆ ته رخانکراوه ، له بهر ئه وه سه رنج و پیتشبرکی زورکس و لایه ن و خه لک به شیوه ی گشتی به لای خویدا راده کیشی و هه له ی زور سه یریشی تیدا ده کريت . له وه له گه ورانه وه ک نمونه :

1 . سپاردنی گریه ندی درێخایه ن بۆ دروستکردن و کوکردنی قوتابخانه به کومپانیاکانی ترکی و بهرپرکردنی ئه و کومپانیا یانه بۆ ماوه ی 25 سال بۆ چاککردنه وه و راگرتنی ئه و قوتابخانه . جگه له وه ی که کومپانیاکانی ترک له بواری ته لارسازییدا ناوبانگیکی باشیان نییه ، ئه گه ر کابرای به لینه ر پینه نده گریه ندییه کی نه بوو ؛ بهرپرسی کورد چیان له ده ستدیت به رامبه ری ؟ جگه له وه ی که دروستکردنی قوتابخانه به کومپانیا کوردییه کانی سازده کريت و سه رمایه و ، بهرپرسیاریتییه که شه ده تواندريت له کوردستاندا بمینته وه ¹² .

2 . ده بیژریت که گریه ندی دروستکردنی " تونیل " هه کی ئه زمه دراوه به کومپانیاکی ئیرانی و ، ئه و کومپانیا یه تونیله که له سه ر ریباریکی کۆن دروستده کات ؛ واته به هو ی ده ست و بازووی کریکار و ئامیزی ئاسایی و ته قه مه نییه وه (تی ئین تی) شاخه که کون ده کهن و ، چهنده سالیکی پیده چیت . ئه گه ر ئه وه هه واله راست بیت کومه لیک پرسیار ده ورۆژینیت وه ک : بۆ بیر له وه نه کرایه وه که پرۆژه که هیندیک گرانتر بکه ویت به لام با زووتر ته واو بکرایه و ، چیا که به ئامیر " دریل " له بریتی (تی ئین تی) کونبکرایه ، ئامیره کان و فیربوونی به کارهینانان (Know How) بۆخۆمان بۆ پرۆژه ی دیکه بمایه ته وه ؟ یان ده زگای ئاسایش و زانیاری ئه توان کۆنترۆلی ده یان تا سه تان ته ن (تی ئین تی) بکه ن که ئه و کومپانیا یه ده یه نیته ناو کوردستان و ، ری له وه بگرن که پاسدار و جاسوسه کانی رژیم ئیران خراپکاری پیته که ن ؟ بۆ ئه م سه ر ئیشه یه بۆخویان و بۆ کورد سازده که ن ؟

پیتشتر ئاماژه م به وه کرد که ئیسته له هیندیک بواریا دابونه ریتی سه رده می به عس پیروه ده کريت و ، بیگومان زیان به بهرژه وه ندی گشتی و ، نه ته وه بییش ده گه یه نیت بۆ نمونه : ئه گه ر له سه رده می رژیمدا پرۆژه یه ک بۆ شوینیک ده ربچووا یه ؛ بهرپرسه گه وره کانی به عس بۆخویان وه ریانه گرت وه ک به لینه ده ری ژماره یه ک و ، بریک پارهیان لینه خوارد و ئه یاندا یه وه به به لینه ده ریکی دیکه بۆ جیه جیکردنی پرۆژه که ، چونکه بۆخویان راسته وخۆ بهرپرسیش بوون له فرمانگه کان!

ئیسته ده گینه وه که له ژیر سایه ی ده سه لاتی کوردییدا نه ک ههر بهرپرسه گه وره کان به لکو به رسی دوا ی ئه وانیش ده ستاوده ست به پرۆژه ده کهن و لینه خۆن ئه و جا ده دریت به به لینه ده ر و ، که گه یشته ده ست به لینه ده ر پاره که به شی پرۆژه که ناکات و ، ئه ویش ناچارده بیت ساخته کاری و دزی تیدا بکات ، یان که بریک پارهی وه رگرت به ناته واوی پرۆژه که به جیه یلیت و رابکات ، هه روه ها ئه گینه وه ئه گه ر یه کیک بیه ویت پرۆژه یه کی بازرگانی یان پیشه سازی بکاته وه ، به و مه رجه ری پیته دریت که بهرپرسه کان بکات به هاوبه ش (ئه مانه دوو نمونه ن له وه دیارده دزیوانه ی که سه رنجی خه لک رانه کیشن و بوونه ته هو ی نا په زایی گشتی) .

¹² یاریه ده ری پروفیسور د. شه ونم عه بدولقادر محیدین وه زیری په روه رده ، وه زیری خویندنایا و توینیه وه ی زانستی حکومه تی هه ری می کوردستان / سه لیمانی له کوریکدا که ناغه ن - ناوه ندی لیکولینه وه ی کوردی له بۆن - ئه لمانیا رۆژی هه بی ری که وتی 30 / 07 / 2004 له کاتژمیری پینجونیوی سه ر له ئیواردا بۆ شانیدی زانستی حکومه تی هه ری می کوردستان / بهرپوهه رایه تی سه لیمانی سازکردبوو گوئی :

جاران به لینه ده ری ناوخۆ قوتابخانه کانیان دروست ده کرد ؛ واته هه ر بیانی قوتابخانه کیان دروستده کرد ، ئیدی وه زاره تی په روه رده و ده زگاپیوه ندییه کانی هه له ده ستان به کوکردن و دابینکردنی پیوستیه کانی ئه و قوتابخانه . ئیسته قوتابخانه نوییه کان ده درین به کومپانیا یه ده رکی (به تابییه تی تورکی و کوریایی) بۆ دروستکردن و ، کوکردن و ، دابینکردنی هه موو پیوستیه کانیان له سه ر شیوه یه کی مودیرن و ، ئه و کومپانیا یانه تا ماوه ی 25 سال بهرپرسن له وه قوتابخانه . شایانی باسه که بهرپرسان د. پولا خانه قا و ، د. رزگار جیاوک یش ئه ندایه ئه و شانده بوون و له وه کورده دا به شداربوون .

شایانی باسه لههر سهردهمیکدا کهسانیک هه بوون که سوودیان له بارودوخ وهرگرتووه و ، خزمهتی بهرژوهندیی خویانیان کردووه و دهوله مهند بوون وهک : راستهوخو دوی راپه رپین و کورپوهی سالی 1991 کومه لیک خه لک به ئاودیوکردنی ئامیز و ئوتومیل و کهلوپه لی فرمانگه کان بۆ ئیران و ، فرۆشتنی سوتهمه نی و خوارده مهنی خراپ کراو (ئاو تیکه لاولو به نهوت و به نزین دهکراو و گهچ تیکه لاولو به ئارد . و ئه و بابهت و دهرمانانه ی که بهرواری به کارهینانیان به سه رچوو بوو ... هتد) دهوله مهند بوون و پینانده گوترا گه لابه سه ر¹³ ، دواتر باوی گه لانه ما له بازاردا به خه لکی پارهدار دهگوترا خاوه نده فته ر¹⁴ و ئیسته باوی ده فته ریش نه ماوه باس له " بلوک " ده کریت ، لیمبوورن نازانم بلوک چه نده ! . جیگه ی شانازی و خوشحالییه که ولاته که مان تیروته سه ل بیت و خه لکی کوردستان گوزهرانیان خوشبیت و ئاسوده بژیین به لام ، به کارهینانی بهرژوهندیی و سامانی نه ته وهیی بۆ بهرژوهندیی تاییه تی هه مووکات جه ماوه ده هه ژینیت و به تاوان و خیانهت ده ژمیردریت .

ئه ی دیارده ی بۆگه نی = گه نیوی به ریوه بورایه تی چۆن چاره سه ربه کین ؟

چاکسازییه کی به نه رته تی واته : ریکخستن و ریکخستنه وه ی فرمانگه کان له سه ری سه ره وه هه تا خواربخوره وه به دیاریکردنی ئه رک و کاری رۆژانه ی فرمانبه ران و شینواری کارکردنی فرمانگه کان به یاسا و ، پاراستنی فرمانگه و فرمانبه ران له ده ستیوه ردان و گوشاری به رپرسه سیاسییه کان و ، به رزکردنه وه ی ئاستی بژیوی فرمانبه ر به شیوه به ک بتوانیت خوئی و خیزانی پی بژینیت و ، توندوتولکردنه وه ی فرمانگه کان به پی پتویستی و ، دابه شکردن و دوزینه وه ی کار بۆ ئه و فرمانبه رانه ی که پتر له پیویست له هیندیک فرمانگه دا دامه زراون و یان خانه نشینکردنی ئه وانه ی کاتی خانه نشینکردنیان هاتووه و ، دوزینه وه ی میکانیزی گونجاو بۆ به رزکردنه وه ی ئاستی هه ستردن به به رپرسیاری و ، پشتگیریکردنی فرمانبه ری داھینهر و له خو بو رده و ، چاودیریکردنی کاری رۆژانه و ، دژایه تییکردنی دیارده ی به رتیل و واسیته به سزای یاسایی توند و تیژو دورخستنه وه ی فرمانگه له بواری مملانی سیاسی . ئه گه ر کوردستان ئازاد و دیموکراتییت ، فرمانبه ریش هاوولاتییه که وهک هه ر یه کیکی دیکه و ، به رپرسه له کاره که ی و ، پیویستناکات له به رپرسی سیاسی بترسیت و به قسه ی بکات یاخود به هوی بیروبوچوونی سیاسییه وه هاوکارانی دیکه ی بیزارباکات یان بۆخوی بیزار بکریت . هه رکه س دلێ به کاره که ی خوشبیت به ره مه یته ریش ده بیت و ئه گه ر هه سبکات بۆ گه ل و نیشتمانی خوی کارده کات نه ک بۆ رژییمیکی داگیرکه ر ئه و زور دلسۆزیش ده بیت .

2. تیرۆر

توقاندن دووم دیاردهیه که بریتییه له کوشتنی خه لکی بیتاوان به تاک و کومه ل و ، میدیاکانی کوردستانیش جاربه جار ئاوریکی چروپری لیده نه وه و . له م سه رده مه دا پیی ده بیژریت **تیرۆر** تیرۆر واته توقاندن و ، توقاندنی خه لکی کوردستان دیاردهیه کی نوئ نییه ، له سه ره تای میژوووه هه تا ئه مرۆ هیزه داگیرکه رهکانی کوردستان هه رچی کاری نامرۆقانه هه بوویت و له ده ستیانها تیت بۆ توقاندن و له ناو بردنی کورد و کوردستان کردوویانه . بیگومان روودانی ئه و کاره نامرۆقانه هه میسه ده بیته هوی هه ژاندنی هه ست و سۆزو ویژدانی نه ته وه ی کوردو ، مرۆف نه فره ت له تیرۆر و تیرۆریستان ده کات و ، ده ربړینی هه ست و سۆز و ماته مینی و هاوخمه ی بۆ ئه و قوربانیه به ریزانه ی ئه و کاره تیرۆریستیانه زور له جینی خویدا یه تی و ، له گه ل روودانی ئه و کاره ساتانه شدا ده زگاکانی راگه یاندنی کوردستان به شیکی زوری ئه و هه ست و سۆز و ماته مینییه نه ته وه ی کورد ده خه نه روو و ، زور که سایه تی له سیاسه تمه داران و ، مامۆستایان و ، روشنییان دینه قسه له و باره یه وه و ، بیر و بۆچوونی زورکه س وهرده گیریت .

ئه و دیدار بیرو بۆچوونانه کومه لیک ره هه ند و پرسیاری گرنگ ده هه ژینن که پیویسته ئاماره یان بۆ بکریت : هه ندیک له و مامۆستا و روشنییر و سیاسه تمه داره به ریزانه له گه ل نه فره تکردنیان له و تاوانانه په یته پته داوا له جه ماوه ر ده کن که هاریکاری پیولیس و ده زگاکانی ئاسیش بکن و ، جه خت له سه ر ئه وه ده که نه وه که هاریکاریکردنی ئه و ده زگایانه ده بیته هۆکاریکی گرنگ بۆ بنبرکردنی تیرۆر . به لی هه موو هاوولاتییه کی نیشتمانیه روهر و دلسۆز که بزانیته خوئی و که سوکار و دراوسی و هاوړی و هه قال و پارت و شاره که ی ده که ویته به ر هیرشی ده ستیکی تیرۆریستی چه پهل

¹³ . گه ل مه به ست له " 100 دلاری " نه مریکاییه .

¹⁴ ده فته ریک بریتییه له 100 گه ل

؛ ئه رکی سه ر شانیه تی ئه و ده زگایانه ئاگادار بکاته وه هاریکاریان بکات و ریگه له و مه ترسییه بگریت . به لام لیږدها ئه و پرسیاره دیته گوری که :

ئایا کیشیه ی توندرویه ی ئاینی به وه چاره سه رده کریت که هه موو ببین به پۆلیس ؟
ماوه یه کی که م له مه وه به ر هه موو ده زگاکانی راگه یانندی کوردستان و ماموستا و روشنبیر و سیاسه تمه داران زور به گه رمی باسی درووستکردنی " کومه لگه ی مه ده نیی " و " کومه لگه ی دیموکراتیی " و " ده وله تی یاسا و موئه سه سات " یان ده کرد ،

ئایا ئیمه له چ کومه لگه یه کدا ده ژیاين که پیویستمان به گورینی و ، درووستکردنی کومه لگه ی مه ده نیی بیت ؟
بۆچی له پر باوی ئه و بیروبوچوونانه نه ما و به ره و به پۆلیسیکردنی کومه لگه هه نگاوه نین ؟
ئایا چه ند روژیک له مه وه به ر که باسی دامه زرانندی کومه لگه ی مه ده نیی ده کرا ، مه ترسیی تیرور له ئارادا نه بوو ؟
ئایا کومه لگه یه کی پۆلیسی ده توانیت چاره سه ری کیشه فیکری و ، ئاینی و ، سیاسی و کومه لایه تییه کان بکات ؟
ره وایه ئه گه ر به رپرسه کانی ئاسایش و به رتیه به ریتیه کانی دیکه و سیاسه تمه داران و هه رکه سه یکی دیکه ش داوای هاریکاریکردنی جه ماوه ر بکه ن و ، به داوی چاره سه ری به په له دا بگه رین و ، منیش له و بروایه دام که به هاریکاریکردنی جه ماوه ری ده توانیت ریگه له هیندیک که سی بینگانه و نامۆ به ولاته که مان بگریت له ئه جامدانی هیندیک کاری تیرورستی . به لام ماموستایانی زانکوکان و ، زانا ئاینیه کان و ، یاساناسان و روشنبیران ئه رکیکی مه زنتریان له ئه ستودایه ؛ ئه ویش ئه ویه که به کومه لیک پرۆژه ی فیکریه وه بینه ناو گوره پانی خه بات و تیکوشانه وه و ، توپژینه وه ی زانستی بدنه ده سه ته وه له سه ر ته وه ره کانی ئاین و کومه لگه و ، ئیسلامی سیاسی و کیشه بنه رته ییه کانی دیکه ی ناو کومه لگه .

له کومه لگه یه کی ئیسلامی وه ک کومه لگه ی کورده وارییدا به ته نیا نه فره تکردن له تیرور و ، ده ستنیشانکردنی تیرور به کیشه یه کی جیهانگیری چاری کیشه که ناکات ، به لکو روونکردنه وه ی ئه و هوکاره تاییه تیانه ی که زه مینه خوشکه رن بۆ به کارهینانی تیروری " ئیسلامی سیاسی " دژی نه ته وه ی کورد و ، به رده نگاربوونه وه ی به پیشکیشکردنی پرۆژه ی روشنگه ری و په روه رده کونی کومه لگه و ئاشناکردنی به به رژه وه ندییه نه ته وه ییه کانی و ده رخستن و رووره شکردنی پرۆژه ی داگیرکه ران و ، بایه خدان به به رزکردنه وه ی ئاستی بژیوی و ، کومه لایه تی و روشنبیری توپژه هه ژاره کان و ، هینانه دی ریکه وتنیکی کومه لایه تی ئه و تو که له ناو خو ماندا کیشه کانمان ئاشتیانه چاره سه ربکات و ، نه فره ت له هه ر کاریکی تیرورو توندو تیژی بکات .

پنویسته دوو چه مکی سه ره کی ئیسلامی سیاسی هه میشه له به رچاوبگریت و بخریته به ر باس و لیکۆلینه وه ی له سه ربگریت که بریتین له :

هه لگرانی مه شخه ئی ئیسلامی سیاسی له ناو کومه لگه ی کورده وارییدا کین و چیمان ده ویت ؟

پیشه کی ئاشکرایه که هه موو حیزب و کۆر و کۆمەل و ریکخواه کانی " ئیسلامی سیاسی " ده یانه ویت ده سه لات بگرته ده ست ، که واته مه به سستی سه ره کیی دروستبونی ئه و پارت و کۆر و کومه لانه به ده سه تپنانی ده سه لاته ، له و باره یه وه هه فته نامه ی هاوالاتی نوسیویه تی : "سیاسه ت مملانییه له پیناوه ده سه لاتدا، هه موو لایه نه کانی نیو ئه نجومه نی حوکم و ده ره وه ی ئه نجومه ن مملانی له پیناوه ئه م ئامانجه دا ده که ن ، ده رباره ی ئه و لیدوانانه ی که ده لین ئیمه سیاسه ت بۆ وه رگرتنی پۆست ناکه ن سه لاهه دین به هائه دین¹⁵ وتی " جا ئه گه ر له سیاسه تدا بۆ په له و پایه کارنه که ی یانی چی ؟ !"¹⁶ .
هیچ حیزبکی ئیسلامی سیاسی نییه که به ته نییا به مه به سستی خیرخوازی و روشنگه ری ئیسلامی دروست بووبیت و نه یه ویت ده سه لات بگریته ده ست و ، وه ک سو فی و ده رویش هه ر خه ریکی خودییه رستی بیت و چیدیکه ! ، که واته ئه وان پیش هه موو شتیکی ئه و ناوه پیروژه بۆ مه به سستی تاییه تی خو یان به کارده یین ، به لام مه رج نییه خو یان و کاره کانیان پیروژین و ، هه رچییه کیان وت راست و ره وای بیت ، له به ر ئه وه نابیت به ته نیا له به ر ئه وه ی " به رگیکی ئاینی " ده پۆشن به سه ر پارت و کومه له کانیاندا پیروزیان پتیدریت و پاریزراو بن له لیپرسینه وه له لایه ن یاساوه . پنه وهر بۆ راست و ره وایی هه ر کومه لیک یان پارتیکی سیاسی ئه گه ر " ئیسلامی " ش بیت ، ده بی هه میشه پارستی به رژه وه ندیی نه ته وه یی کورد و ، لایه نگرتنی کورد و کوردستان بیت له مملانییه هه میشه یی نیوان نه ته وه ی کورد و داگیرکه راندا . دوو خالی گرنگ هه ن بۆ هه لسه نگاندن و هه لسه وکه وتکردن له گه ل هه ر یه ک له و پارت و کۆر و کومه لانه : یه که میان شیوه ی

¹⁵ مه به ست له ماموستا (سه لاهه دین موجهه د به هائه دین)ه ، ئه مینداری کشتی یه کگرتوی ئیسلامی کوردستان

¹⁶ بروانه هه فته نامه ی هاوالاتی ژماره (178) لاپه ره 3 ، روژی چوارشه مه 16 / 6 / 2004 www.hawlati.com

پێوهندیان به لایه نه دهره کیه کانه وه و ، دایبکردنی دارایی و چۆنییه تی به کارهینانی ئه و داراییه و ، دوهمیان شیوه و ریژه ی خهباتکردنیان له پیناوی به رژه وهندی نه ته وه یی کورددا .

دروستبونی کۆر و کۆمه لی ئیسلامی سیاسی له کوردستان :

بیگومان زۆرینه ی خه لکی کوردستان موسولمانن و شانازییش به موسولمانبونی خۆیانه وه دهکن و ، گوندیکی کوردستان نه بوو مزگه وتی تیدا نه بیت ، به لام پارت و کۆری و کۆمه لی ئیسلامی سیاسی له کوردستان و به تایبه تی له باشوری کوردستان نه بوو . زانیانی ئاینی به شدا بوون له شۆرش ئیلودا (1961/09 /11 - 1975/03 / 20) وهک ریکخراویکی سه ره به پارتی دیموکراتی کوردستان .

له دوا ی ههره سه پنهانی شۆرش ئیلول و باشتر بیژین تا سه ره تایی جهنگی عیراق – ئیران پارت و ریکخراوی ئیسلامی سیاسی له باشوری کوردستاندا به شیوه یه کی خۆرسکی و ، وهک پنیوستیه کی پیگه یشتی فیکری و ، دهره نجامی ململانی ناو هیژ و توێژه سیاسی و رۆشنیرییه کانی کۆمه لگه ی کورده واری و ، به مه به سستی برابوون به به شداریکردنی له خهباتی رزگاربخوازی خه لکی کوردستان دروست نه بوو و ، سه ری هه لنه دا . به پیچه وانه وه ! سه ره تا رژیمی " کۆماری ئیسلامی ئیران " که داگیرکهری رۆژه لاتی کوردستانه ده ستپیشخه ر بوو له هاندانی دروستکردنی ریکخراوی " ئیسلامی " دا چۆنکه له لایه که وه شۆرش باشوری کوردستان هه لگیرسابووه وه و ئه و رژیمه ئه ویست له نزیکه وه ئاگای له چالاکیه کانی پارت و کۆر و کۆمه له سیاسییه کانی ناو شۆرش بیت و له کاتی پنیوستدا به هۆی لایه نیکی سه ره به خۆیه وه ده ست له کاروباریان وه ربدات و ، له لایه کی دیکه وه له جهنگدا بوو له گه ل رژیمی عیراق و پنی و ابوو کۆمه لی چه کدار ی سه ره به خۆی له هه مو بواریکدا هه ر سوودمه ند ده بیت بۆی ، ئه وه بوو له شکری موسولمانی کورد دروست بوو ، هه ره ها لایه نی کوردیش پشکیکی به رده که ویت له دروستبونی " ریکخراوه کانی ئیسلامی سیاسی " : له سه ره تا وه پارته کوردیه کان و به تایبه تی یه کیتی نیشتمانی کوردستان پنیابوو له رپی ئه و ریکخراوانه وه چه ک و یارمه تی دارایی ده سته ده که ویت به هۆی ئه و ئاسانکارییه وه که بۆ لایه نه " ئیسلامیه کان " ده کړیت ده توانیت له و ئابلقه یه رزگاربیت که به سه ریا سه پاوه و ده توانیت پنیوه ندی به جیهانه وه بکات ، به لام هه لویستی ئه و ریکخراوه و چاوه روانیه کانی رژیمی ئیران و یه کیتی یه کیانه گرتوه و هه ر زوو واته له هاوینی 1982 دا یه که م شه ر له نیوان له شکری موسولمانی کورد و هیزه کانی یه کیتی رویداو بووه هۆی به هه در رژانی خوینی چه ندین پیشمه رگه ی به جه رگی وهک سه لاحی موهه ندیس . ئیتر له وه دوا چه ند پارت و کۆر و کۆمه لئیکی " ئیسلامی سیاسی " له باشوری کوردستان دروست بوون . نامه ی بیژم هه ر پارت و کۆر و کۆمه لئیکی " ئیسلامی سیاسی " له باشوری کوردستان دروستبوویت به هۆی و ده ستپیشخه ری رژیمی ئیرانه وه یان لایه نیکی دهره کیه وه بووه و ، یان هه ر ئه وان به ته نیا پنیوه ندیان به و رژیمه وه هه بوو ، لای هه مووان ئاشکرایه که هه موو ئه و پارتانه ی کوردستان و عیراق (ته نانته پارتی کۆمونیستی عیراقیش) که له جهنگدا بوون له دژی رژیمی سه ددام پنیوه ندی راسته وخۆ و ناراسته وخۆیان له گه ل رژیمی ئیران هه بوو و هیه و ، له و ریه وه ها تووچۆیان ده کرد . هه ره ها ململانی و شه ری نیوان پارتی و یه کیتی هۆکاریکی دیکه ی گرنگ بوو بۆ سووده رگتن له و ناکوکییه و دروستبونی گروپی توند ره و له سایه ی دژایه تی کردنی یه کتری ئه و دوو لایه نه دا .

ئیسلامی سیاسی له کاتیکدا به توندی هاته سه ره گورپه پانی خهباتی چه کداری و سیاسی که داگیرکهرانی کوردستان ، چ له رۆژه لات و چ له باشوری کوردستان بیدینه و بیوژدانانه ئاینی پیروزی ئیسلامیان به کاره هینا بۆ پاساو دانه وه ی تاوانه کانیان وهک : به کۆمه ل تیربارانکردنی لاوان و کاولکردنی گونده کانی رۆژه لاتی کوردستان به فه رمانی مه لا سادقی خالخالی و سوپای پاسداران و ، هیره شه کانی ئه نفال و کیمیا باران بۆ سه ره باشوری کوردستان .

زه مینه له بار بوو که لایه نه کانی " ئیسلامی سیاسی کوردی " پشت به خه لکی سه ته مدیده ی کوردستان بیه ستن و ، بینه پیشه نگی به ره نگاربوونه وه ی ئه و رژیمه داگیرکهرانه و ، هه رده م به به لگه وه په رده له رووی ره شی تاوانکاری و ناموسولمانانه یان هه لمان و ، به شیک بن له رابه ری و ریه ری خهباتی ره وای دژ به داگیرکهر و " جهاد " له دژی داگیرکهرانی کوردستان پیره وی بکن و ، بینه هۆکاری ته بایی و ئاسایشی نه ته وه یی و ، ریکر بن له به رده م هه لگیرسانی شه ری کورد به کورد و ، توانای ئاینی خه لکی کوردستان یه کبخه ن بۆ سه پاندنی ته بایی و برایه تی و یه کپزی هیزه سیاسییه کانی کوردستان . به داخه وه له و بواره دا جتی ده ستیان دیارنییه . له بواری رۆشنگه ری و ناساندنی کیشه ی ره وای نه ته وه که مان به موسولمانانی جیهان ده بوا یه لایه نه کانی ناو " ئیسلامی سیاسی کوردی " و ده زگا و ناوه ند ئاینیه کانی کوردستان لیکۆلینه وه ی زانستیان له سه ر نزیکه ی 5000 مزگه وتی کوردستان و ، سالی دروستکردنیان و مامۆستا ناو داره کانیان و بایه خی ئاینی و کۆمه لایه تی و ویژه ییان بکریه که رژیمی به عس له گه ل کاولکردنی شارو گونده کانی کوردستاندا کاولی کردن و ، بیان کردایه به به لگه نامه ی زانستی و له ولاتانی عه ره بیی و

ئیسلامی و بهسەر ریکخواه ئاینه نیو دهولهتییهکاندا بلاویانبکرایهتهوه و ، نیشانانیدایه که ئه و رژیته دژبهئاین و مروقاییهتییه چۆن قورئان و دستنوووسی ئاینی و ئهدهبی و میژوویی پرپایهخی لهگهل ئه و مزگهوتانهدا لهناوبرد . بهههمانشیوه دهبوايه دهستیپیشکهرییان بکرایه و لیکولینهوه و بهلگهنامهی زانستییان کوبکرایهتهوه سهبارته به قوربانییانی ئه نفال و تاوانهکانی دیکه رژیته و ئه و بهلگهنامهیان له جیهانی عهرهبی و ئیسلامی بلاوبکرایهتهوه چۆنکه رژیته به عس ئاینی پیروزی ئیسلامی بهکاردههینا بو توهوهی کورد .

بیگومان ههندی لایه و کهسایهتی هه ن که دهستیپیشکهریان کردوه و ههنگاو نراوه بو ناساندنی کیشهی رهوی نهتهوهکه مان ، بو وینه : یهگرتووی ئیسلامی کوردستان لهسهرتای نهوتهکاندا هیندیک چالاکی ئهجامدا له و بارهیهوه و ، کونگره ئیسلامی بو چارهسههرکردنی کیشهی کورد سازدا . له کونگره دوهمدا له ئهلمانیا زانی گهره نهتهوهکه مان ماموستا جهمال نه به ز ئامادهبووه و ، و گوتاریکی زورنایابی پیشکیش به ئامادهبووان کردوه به زمانی عهرهبی له ژیر ناونیشانی " المستضعفون الکرد و إخوانهم المسلمون " . ئه و گوتاره کراوه به کتیب و بووته سهرچاوهیهکی زانستی بهنرخ و دهولهمه ند بو ههرکه سیک بیهویت ههلوئیستی راسته قینهی دوژمانی کورد و کوردستانی بو دهرکهویت ، پروفیسور دوکتور موحه مه د سالح گابوری پیشهکیهکی جوانی بو نوسیوه و تیندا ده بیژی :

" إن علی الکرد قبل غیرهم أن یسمعوا هذه المحاضرة و یقرأوا هذا الكتاب أكثر من مرة لیس للعلم فحسب بل للتذکیر ایضاً... لئلا یستمر الخادعون الذین خدعوا کثیرا و طویلا بما فیة الکفایة و لم یبق هناك مجال للمزید من المتاجرة بالذین و الإنسانیة و الأخلاق و الضمائر ... و لقد صبر المخدعون کثیرا و طویلا و یکاد ینفذ صبرهم ... وقد حان موعد البشارة القرآنیة لهم ، أزفها إلیهم منزلة من رب العالمین لأمثالهم ، فلیسمعها أعداء الله الطواغیت المستکبرون من العرب و الترتک و الفرس و آخرون من دونهم... و هذا و عید الله . و لیسمعها المظلومون و المستضعفون من الشعب الکردی ، و هذا وعد الله . " 17 .

دوای رووخانی رژیته به عس مملانی سیاسی و بهرژه وهندییه رستی پارتایه تی تهسکی نیوان یه کیتی و پارتی ههلوئیستی کوردی له دهقه ره " تازه ئازادکراوه کان = زوربهیان تا ئیسته ش ئازادین " و به تایه تی له شاره گه ورهکانی وهک که رکوک و موسل و زور شوینی دیکه ش لاوازکرد .

لایه نهکانی " ئیسلامی سیاسی کوردی " نهیاتوانی ئه رکیکی نهتهوهی پیروژ بگرته ئهستو و ئه و کهلینه پرپکه نهوه و ببه بهرهی پیشهوهی مملانی له دژی عهرهبی هاورد و پاشماوهی به عس و هاریکاری و هاوکاری مادی و معنهوی بو ئاوارهکان ریکبخه ن و ، یارمه تیانبده ن و خانو شوینی نیشه جیبوینیان بو دروستبکه ن و پالپشتیان بن بو گه رانه وه بو سه مال و ملکی زه و تکرایان و بهرگریان لیکه ن دژی ره گه ز په رستان . بو وینه :

به پنی هه والیکی مالپه ری په یامنی له سالی 2004 دا پتر له 750 خیزانی کورد به هو ی هه ره شهی تیروریستان و به عسییه کانه وه تیکرای مالوملی خویان له سنووری قهزای حهویجه به جیهنیش و رایان کرد بو که رکوک و 15 کوردیش شه هید کران ههروه ها ئه وانهی له و ی مابوونه وه له ناوه راستی سالی 2005 یشدا هه ره شه هه ر به رده وام بوو له سهریان بو ئه وهی ماله کانیا ن به جیهیلن¹⁸ . ههروه ها هه فته نامه ی میدیا له زاری (خه سره و گوران) به پررسی لقی 14 ی پارتی دیموکراتی کوردستانه وه ده بیژی : له دوای روخانی رژیته به عسه وه تاوه کو ئیسته 600 کورد له موسل تیرور کراون و 5000 مالی کوردیش به هو ی هه ره شهی شو قینی و تیروریسته کانه وه شاری موسلیان به جیهنیشتوه ، ههروه ها میدیا ئامازه به وه دهکات که مه لا عه ره به کان به شیکن له و هیرشه ره گه ز په رستییه ی له موسل ده کرتیه سه ر کورد¹⁹ . به لام ماموستا عه لی باپیر ئه میری کومه لی ئیسلامی ، له دیداریکا له گهل روژنامه وانیکی که نالی العربیه ده بیژی : " ئه و له گهل زه رقوای دا له دژایه تی داگیرکه ره یه کده گرته وه ، به لام بهرگری شتیکی ره سه نه ته نانه ت لای گیاندارانیش ، ته نانه ت گیاندارانیش بهرگری له خویان و نه وه کانیا ن ده که ن له کاتی مه ترسییدا " ، ههروه ها پیوه ده روا و ئامازه به گوته ی بوش و شه رایعی سه ماوی و یاسای سه ر زه وی و حه دیسی پیغه مه به ر(د) دهکات بو ره وایه تی بهرگریکردن له دژی داگیرکه ره وهک له و توویژه که یدا له گهل که نالی ئاسمانی العربیه بو مان دهرده که ویت و ئه مه ی خواره وه دهقی به شیکیه تی :

{ سعد السیلاوی : یعنی ان کنت تختلف معهم فی موضوع العمل العسكري و القتل ، طیب فیہ التقاء بینک و بین ابومصعب الزرقاوی و ما رأیک فیما یقوم به الآن ابومصعب الزرقاوی؟
باپیر لأمریکان : بما أنکم محتلون فیجب أن تعطونا الحق أن نقاومکم

17 . بروانه : المستضعفون الکرد و إخوانهم المسلمون ، محاضرة علمية أقيمت يوم السبت المصادف 21 مایس 1994 فی المؤتمر الاسلامی الثاني لحل القضية الکردية و الذی عقد فی Jugendgästehaus بمدینة کولونیا (کولن) بدعوة من الاتحاد الاسلامی الکردستانی فی ألمانيا / من منشورات کوردنامه لندن - 1997

18 بروانه مالپه ری په یامنی روژی 23 . 08 . 2005 هه والیک له ژیر سه ردیری : ویرای بیدهنگی لایه نه سیاسییهکانی کوردستان هه ره شه و کوشتی کورد به رده واهه www.peyamner.com

19 بروانه هه فته نامه ی میدیا زماره 227 - لاپه ره 1 و 12 روژی 07 . 02 . 2006 www.yndk.com

علي باپير : لا أنا ما ألتقيت أبومصعب الزرقاوي مارأيتيه ، ولكن أنا لي ملاحظات يعني حسب ماسمعت من تصريحاته ، يعني أنا لي ملاحظة كبيرة على تصريحه الذي هو دعا إلى النفي العام ضد الشيعة ، لأنه هذا لا يسعه الشرع ، وأيضاً مخالف للعقل والمنطق و مصلحة الإسلام والمسلمين ، ولكن ربما هناك نقاط إلتقاء يعني بين ناك الطرف و هذا الطرف الإسلامي ، مثلا التصدي للإحتلال ونحن ما أخفينا هذا حتى في السجن مع المحققين الأمريكيين ، قلت مادام أنكم محتلون فيجب أن تعطونا الحق أن تقاومكم ، ولكن يعني صور المقاومة و أشكال المقاومة طبعا تختلف و تحتل أكثر من إجتها ، لكن المقاومة شيء أصيل حتى عند الحيوانات ، حتى الحيوانات عندما يعني تتعرض لخطر تقاوم عن نفسها و عن فراخها. سعد السيلوي : ولكن نحن في حديثنا بصد الحديث عن عمليات القتل ، قتل الأبرياء التفجير الإنتحاري ، كل هذه الأحداث التي تحدث الآن وتمس العراقيين ، بالنهاية يعني في أي نوع من الإلتقاء بين فكرك و فكر أبومصعب الزرقاوي في هذا الإطار؟ علي باپير: أصل المقاومة مقاومة المحتل..

سعد السيلوي : هنا خلاف على هذا الموضوع ..

علي باپير: أصل مقاومة المحتل نحن نعتقد به المحتل الغاصب ، يعني حتى على مذهب بوش سمعنا بأنه قال : أنه إذا احتل أحد بلدي فأقاومه ، يعني و هذا حق أقرته الشرائع السماوية والقوانين الأرضية لكل الناس أن يقاوموا المحتل ، و هناك قاعدة فقهية دفع الصائل الذي الذي يصل على بيتك ويريد أن يستولي على ممتلكاتك ، يقول الرسول عليه الصلاة والسلام : " من قتل دون ماله فهو شهيد " ، كما صح عنه و من قتل دون نفسه و دون عرضه هذه نقطة الإلتقاء ، { 20 .

ليهدا جيئي خويته لي ماموستا علي باپير بيرسين ئه ي بهرگريي كردني كورد له مال و ملكي خوي له موسل و حه ويجه و كهركوك و باقوبه و مهندهلي و شهنگال و هه موو دهقه ره به عه ره بكر او هه كان بؤ "جيهاد" نيهه؟ ئه ي كومه لي ئيسلامي له كوئين بؤ مقاومه ي داگيركه ري مالي موسولماناني كورد له كهركوك و موسل و هه موو دهقه ره كاني ديكه كه له لايه ن زهرقاوي و هاويه يمانه كانيه و له سه ر مال و ملكي خويان ده رده كرين ؟ كوا بهر په رچدانه وه يان بؤ مه لا ره كه زه رسته كاني موسل و كهركوك و شويته كاني ديكه ي عيراق ؟ ئه ي رژيمه كاني ترك و "كوماري ئيسلامي ئيران و ، به عسي سوريا داگيركه ر نين ؟ ئه ي سه ر زه ميني داگيركراوي كورد له عيراق گه راوه وته وه بؤ خاوه نه كه ي ؟

له لايه كي ديكه وه مرث ده بيسنتيت كه لايه نه " ئيسلامييه كان " ي كوردستان يارمه تي دارايي ده دهنه ئه و كه سانه ي نويز بكه ن و ، حجاب بپوشن و ناوي عه ره بيبي له منداله كانيان بنين .. هتدا!! ئه وه ي له هه موو كه س ناشكرايه پتر له 1400 ساله زرينه ي نه ته وه ي كورد موسولمانه و ، هيج كات پيوستي به به رتيل نه بووه بؤ مانه وه ي له سه ر ئه و ئايه ن پيروزه و ، ئه گه ر ئه و يارمه تيه داراييه به مه به ستي " خير " و ده سنگرتي هه ژاران بيت ، پيوستاكات به سترتته وه به هيج مه رجيكه وه . هاوكات ئه و پرسياره ش ديته گوري بؤ ژنان قوچكه = حجاب بپوشن ؟ ئه ي بؤ رينويني ناكرين سه روپنج و سه روكلاو به ستن و سه رپوشي كوردي بدن به سه ردا و جلوه رگي كوردي له به ركه ن وه ك چه سه خاني نه قيب؟؟؟ ئه ي بؤ كومه كي كه لوپه ل و دارايي سازناكرت بؤ ئاواره كورده كاني كهركوك و موسل و حه ويجه و دهقه ره كاني ديكه يارمه تي گه رانه وه و نيشته جيكرده وه يان نادريت ؟

له وانه ي ئه گه ر ئه م ئه ركه پيروزه بگره نه ستو بيتته هوي زيزبوني پارت و كومه له ئيسلامييه عه ره بييه كاني دوستيان !!! (بيگومان ئه و ئه ركه هه ر به ته نيا ئه ركي پارت و كومه ل و ريخراوه ئيسلامييه كاني كوردستان نيه ، به لكو ئه ركي هه موو تاك كوړ و كومه ل و پارت و لايه نيكي كورده به گشتي) .

هه روه ها روژنامه ي ميديا ته واوي لاپه ره ي هه شتي ژماره 223 ي روژي 3 / 1 / 2006 ي خوي ته رخانكردوه بؤ وتوويز له سه ر ئه و هيرشه ي كه له لايه ن ريخراوه ئيسلامييه كانه وه ئه كريتته سه ر سروودي " ئه ي ره قيب " كه له ژير ئه م سه رديره دايه :

" دواي 60 سال له به ره سمى ناسيني له نيو كوردا مارشي " ئه ي ره قيب " ده كه ويتته بهر هه ره شه ي ريخراوه ئيسلامييه كان " 21 .

تو بلبي هيج كيشه ك له كوردستاندا نه مابي سرووتي ئه ي ره قيب نه بي ؟

يان ئايا كوردستان رزگاري بووه و بووه ته دهوله تيكي يه كگرتوو بويه ده بي ده ست له دروشميكي نه ته وه بي تيكوشان و بهر نه گار بوونه وه هه لگرين؟

رامانيك له م هه لوپستانه و ، ئاوردانه وه يه ك له و تيكه ه لچوونانه ي كه له نيوان هينديك ريخراوي ئيسلامي و يه كيتي و پارتى دا له سالاني پيش روخاندني رژيمي به عس رووياندا واته پيش 9 / 4 / 2003 ئه وه مان بؤ ده رده خات كه : **مملانيي ريخراوه ئيسلامييه كان به پله ي به كه م مملانييه كي ناوخويي ناو كومه لگه ي كورده وارييه و نه پيناوي گرته ده سات به سه ر كومه لگه ي خوماندا تيده په ري .** ئه م مملانييه له سي رووه وه مه ترسييداره چونكه :

²⁰ بروانه: كنهالي ئاسماني " العربية " برنامج ضيف و حوار ، مقدم الحلقة: سعد السيلوي ، ضيف الحلقة : علي باپير ، أمير الجماعة الإسلامية - كردستان العراق تاريخ الحلقة : 1 / 3 / 2006 . <http://www.alarabiya.net/Article.aspx?p=21648>

²¹ بروانه ههفته نامه ي ميديا ژماره 223 - لاپه ره 8 ، روژي 3 / 1 / 2006 . www.yndk.com

یهکه م: له لایه ن زور له ریکخواه کانی " ئیسلامی سیاسی " کورده وه چه مکه کانی ههست و سۆز و پیوه ندرایتی و بهرژوهندی نه ته وهی کورد فهرامۆش دهکات و بهته نیا پشت به گوتاری ئاینی ده بهستیت ، ته نانهت هیندیک جار گوتاری سیاسی ئاسایان له لایه ن بهرام بهر کانیانه وه وهک گوتاری ئاینی وهردگیریت و ، ده بیته هۆکاری گلگی و گازنده و کیشه ، وهک : زاواهی " حق و باطل " که بۆ هه لێژاردنه کانی 2005/ 12 /15 دا له رادیوی سۆران له لایه ن یه کیک له ئه ندامانی " یه گرتوی ئیسلامی کوردستان " هو به کارهاتبوو و ، لیستی خۆیان به " حق " ئه وان دیکه به " باطل " دانرابوو ²² . (شایانی باسه له گه رمه ی پرۆپاگه ندی هه لێژاردنا روژی 2005 / 12 /6 له دهوک و زاخو و چه ند شارۆچکه یه کی دیکه شه ر و پیکدادان له نیوان لایه نگرانی یه گرتوی ئیسلامی و پارتي دیموکراتی کوردستاندا روویدا که بووه هۆی کوژران و برینار بوونی چه ندکسه و ، ئه و شه ر و پیکدادانه دژی هه موو بنه ماکانی برایه تی و ته به یایی و دیموکراتی و هه ستردن به بهر پرسیاریتی بوو و ، نه ئه بوو کاره ساتی وا رووبدات) .

دووه م: دوژمنانی نه ته وهی کورد و ، به تابه تی ئه وان هیا ن که له ژیر په رده ی ئاینی پیروزی ئیسلامدا کار ده کن سوود له لاوازی هیندیک کومه لی " ئیسلامی سیاسی " کوردی وه ربگرن به ناوی یارمه تی و پشتگیری دارایی و پرۆپاگه نده وه کاریگه رب له سه ریان و بۆ مه به سستی خۆیان به کاریان به یین .

سه هه م: ههروه ها ئه م ملمانتییه مه ترسییداره چونکه فه رامۆشکردنی ههست و سۆز و ، پیوه ندرایتی و بهرژوهندی نه ته وهی کورد ده بیته هۆی ئه وهی که سانی توند ره و له ناو ئه و ریکخواوانه دا ، یان ریکخواوی توند ره و له کاتی هه ستردن به لاوازی ، **بۆ خۆیان** بۆ به ده سته یانی پشتگیری دارایی و سیاسی ده ره کیی په نا بۆ داگیرکه رانی کوردستان و ، دوژمنانی نه ته وهی کورد به رن و ، لیره وه **دهرویه ریک** بۆ دروستبوونی که سانی تیرۆریست له ژیر په رده ی ئاینی ده ره خسیته . لیره شه وه ئه رکی گرگی بنه ره تی ریکخواه ئیسلامییه کانی کوردستان و ، په رله مان و حکومه تی هه ریم و ، هه مو پارت و ریکخوا و کۆرۆ کومه لکی سیاسی و روشنبیری و کومه لایه تی و پیشه یی ده سته یه دکات که نه هیل ئه و سروشته و ، ئه و ده رفه ته بۆ دوژمنانی کورد بره خسی و ، نه فره ت له شه ری کورد دژی کورد و ، تیرۆر و کومه لکوژی بکه ن و ، ده سته که وته کان و قوربانیه کانی نه ته وهی کورد بۆ ئاینی پیروزی ئیسلام به یینه وه یادئه ندام و لایه نگری خۆیان خه لکی کوردستان و جیهانی ئیسلامیش ، و دان نان به مافی ره وای نه ته وه کاماندا بکه نه پیوه ر بۆ پیوه ندیه کانیان و ، نه فره ت له هه رکه س و لایه نیک بکه ن که به کورده وهی تیرۆر و کومه لکوژی هه لبه سته یان لایه نگری لیکات .

بۆ ئه و مه به سته پیویسته په رله مان و حکومه تی کوردستان پرۆژه ی هه لمه تیکی روشنگه ری نه ته وهی ریکبخه ن که له گورین و چاکسازی پرۆگرامی خویندن و په روه رده و گونجاندنی له گه ل بهرژوهندی نه ته وهی کوردا ورینوینیکردنی لاوان و هینانه دی گوتاریکی سیاسی نه ته وهی ئه وتو که جه ماوه ر خۆی به خاوه نی بزانی بئ گۆیدانه پیوه ندرایتی حیزبی ، ههروه ها گرته ی کۆری تابه تی و خولی راهینان بۆ مامۆستایانی هه موو قوناغه کانی خویندن له سه ره تابه یه وه تا زانکو بۆ هۆشیارکردنه وه یان له چۆنییه تی راهینانی نه وهی نوئ له سه ر گیانی ته بایی و یه کترقبولکردن و ریزگرته راسته قینه له ئاین و خۆشه ویستی بۆ گه ل و نیشتمان و توژیینه وهی میژووی کورد و کوردستان و گرته ی کۆری تابه تی توژیینه وه و ئالوگۆرکردنی بیروبوچوونی سیاسی و کومه لایه تی و ئابووری له گه ل زانایانی ئاینی و لایه نه ئیسلامییه کانی کوردستاندا ، ههروه ها پیویسته زانایانی ئاینی و ریکخواه ئیسلامییه کان بۆخۆشیان بیته پیشه وه و زانستانه بچه وه به گژ ئه و بهرگه شو قینیستی و ره گه ز په رستانه یه ی داگیرکه رانی کوردستان و هاوپه یمانه کانیان هه میشه کردوویانه به بهر ئایندا....

شانبه شانی ئه مانه ش پیشکیشکردن و دابینکردنی پرۆژه ی چاکسازی کومه لایه تی و ، ره چاوکردنی بارودوخی ژبانی ئه و که س و چین و توژیانه ی پیگه ی ئابووریان لاوازه ، بۆ ئه وهی گوزهرانیان خۆشتر بیته دوانه که ون له پیشکه وتن و ، خۆیان به دوپراو نه زانن له ناو کومه لگه دا و ، نه بنه نیچیری بیری تیکده رانه .

پ. دید و بهرنامه ی ئیسلامی سیاسی ده رکیی چییه ؟

چ بهرنامه یه کییان بۆ کوردستان هیه و بۆ پشتگیری دارایی و دهروونی دهده نه پارت و کومه له ئیسلامییه سیاسییه کانی کوردستان ؟

پتر له 1400 ساله ئاینی پیروزی ئیسلام گه یشتوته کوردستان ، نه ته وهی کوردیش له و کاته وه که مه ترخه متر نه بووه له دهروبه ر و ، به به لگه وه به سه رومال و هزر به رده وام خزمه تی ئه و ئاینه پیروزی کرده وه . به پنچه وانه ی سنی نه ته وهی دیکه ی زال و داگیرکه ری کوردستانه وه (عه رهب و فارس و ترک) تا ئه مرۆ کورد وهکو ئه رکیکی ئاینی و به ته نیا له پری خودیدا خزمه تی ئاینی پیروزی ئیسلامی کردوه دوور له بهرژوهندی نه ته وهی خۆی وهک خه بات و هوکمرانیی سه لاهه دینی ئه یوبی ده یسه لمینی .

²² بروه ه هه فته نامه ی میدیا ژماره 220 - لاپه ره 4 ، روژی 13 / 12 / 2005 www.yndk.com

ئهو سئ نه ته وه یه ی دیکه هه ردهم ئاینی ئیسلامی پیروزیان بو بهرژه وه ندیی نه ته وه یی خو یان و ، بو گه یشتن به ده سلات : واته بو مه به سستی سیاسی به کاریانه یناوه و به کاریده هینن و ، کردوویانه ته هۆکار بو ره وایه تییدان به تاوانه کانیان دژی نه ته وه و گهل و کومه لگه ی دیکه و ، به تایبه تی دژی نه ته وه ی کورد . لاپه ره کانی میژوو پرن له باسی ئهو تاوانانه .

ئسته دوو ته وژمی ئیسلامی سیاسی به هیز له مللانیان له دژی به کتر و له دژی زه یزه جیهانییه کانی دیکه ش

یه که میان ته وژمی ئیسلامی سیاسی عه ره بیی به هه موو باله کانییه وه که ته وژمیکی نه ته وه گه ری عه ره بییه .

دوهمیان ته وژمی ئیسلامی سیاسی " فارسیی " یه و مروؤف ده توانی به " خومه یینیم " ناوی به ریت .

ته وژمی نه وه گه ری کلاسیکی عه ره بیی ئه وجا ناسری (ریازیی سه رۆک کوماری هه ر پینشووی میسر جه مال عه بدولناسر) بی ، به عسی بی یان هه ر ته وژمیکی دیکه ده یه ویت " جیهانی عه ره ب " یه کبخاته وه و ریبه ری بکات ، به لام ته وژمی ئیسلامی سیاسی عه ره بیی ده یه وی " جیهانی ئیسلام " یه کبخاته وه به عه ره ب و ناعه ره وه و ریبه ری بکات .

بالی هه ره گرنگ و به هیزی ئه م ته وژمه ریخراوه سه له فیی و وه ابییه کانن که " القاعدة " پینشه نگییانه ، مه رج نیه هه موویان " اهل السنة والجماعة " بن ، هیندیك بالی عه ره بی شبعه ش پشتگیرانه وه ک خالسی و سه دری و به غدادی هی دیکه ش . " سه له فیی " به واته ی پینشینانگه ری دیت و ئه وان به گوته ی خو یان له سه ر ریازیی پینشینانی پیاوچاک ده رۆن و ، ده یانه ویت کاره کانی ئه و پیاوچاکانه دووباره بکه نه وه :

واته خه لافه تی ئیسلامی دروستبکه نه وه به ریبه رایه تی و رابه رایه تی خو یان (عه ره ب) .

ئایا پیاوچاکن و خه باتیان له پیناوی تاک و کومه ل و کومه لگه ی ئیسلامییه بی گویدانه پیوه ندراییه تی نه ته وه یی ؟ **ئه خیر** ، رژیمی به عس به هه زاران تاوانی له دژی کومه لگه ی کورده واریی ئه نجامدا له وانه کاولکردنی پتر له 5000 گوند به مزگه وت و خانه ی خودیوه ، به کومه لکوشتن و ئه نفالکردن ، بیسه روشوینکردنی پتر له یه ک ملیۆن موسولمانی کورد و عیراقی ، نه مانینی " موجهید " یک بیت خو ی به ده سه ته یه ک ، سه رباز یان تانکیکی رژیمی به عسدا بته قینته وه . سه باره ت به گه لی موسولمانی دارفوریش به هه مان شیوه : رژیمی " سودان " ی دۆستی رژیمی به عس که وتوته داپلۆسینی گه لی موسولمانی دارفور و له م سئ ، چوار سالی دوایه دا پتر له 300000 که سیان له ژن و مندال و جوان و پیر لی شه هید کردوون و ، گوندکانیان کاولکردووه . " موجهیدی عه ره ب " و " موسولمانانی عه ره ب " له کوین ؟ بو به رگری له گه لیکی موسولمان و هه ژار و روتوقوت ناکه ن ؟

خۆ ئه گه ر میدیاکانی جیهان باسی ئه و تاوانانه بکه ن و ، میدیاکانی عه ره ب بو یان دانه پۆشری ؛ ئه و به رگری له رژیمی سودان و تاوانه کانی ده که ن و ، ده بیژن " موئمه ره ی زایونیزمه " .

تو بلتی ژن و مندالی کورد له گه رمیان و بادینان که ئه نفال کران ، یان ژن و مندالی دارفورییان جگه له " بوون " یان وه ک مروؤف زیانیکی دیکه یان به ره گه زپه رستانی عه ره ب گه یاندی و توانیبیتیان به نه خوینده واریی هه ژاری بینه ده مرستی زایونیزم له دژی عه ره ب ؟

که واته ته وژمی ئیسلامی سیاسی عه ره بیی و ته وژمی نه ته وه گه ری عه ره بیی ئه گه ر هه میشه هاوپه یمانی یه کتری نه بن دژی یه کیش نین و هه ردوویان شمولی و ره گه ز په رست و دژه مروؤف و مروؤفایه تین و ئاین بو بهرژه وه ندیی سیاسی و نه ته وه یی خو یان به کارده هینن ، هه ره وها ره وایه که گله بیه کیش له میدیا و لایه نه سیاسییه کان و موسولمانانی کوردستانی بکریت و بپرسریت بو ئه وانیش خو یان له تاوانه کانی رژیمی سودان دژ به خه لکی موسولمانی دارفور که رکردوه ، بو نایه نه گو له سه ر ئه و هه موو تاوانه ی به رامبه ر خه لکی دارفور ده کریت ؟ خۆ ئیمه ی کوردیش ئه و ئه زمونه تاله مان هه یه له گه ل جیهانی " عه ره بیی و ئیسلامی " که چۆن تا ئسته ش دژایه تیمانده که ن و که س نه ده هات به ده نگمانه وه!!! .

جا با ئورپیکیش به دینه وه له و لایه نانه ی که خو یان ناوانه " المقاومة العراقية " و لایه نه سه ره کییه که ی حیزبی به عسی تاواناره ، ئه و حیزبه و هه موو ریخراوه ئاشکرا و نه ییه کانی له هه رشوینیک له ده ستیان بیت له ژیر ناوی جیهادا پیستری و قیزه ووترین و نامرؤفانه ترین تاوان ئه نجامده دن وه ک سه ربهرین و تالانکردن و ئوتوموبیل ته قاندنه وه و تیرۆر کردنی خه لکی به تاک و کومه ل و ... هتد خه لکی کوردستانی روژانه له مۆسل و که رکوک و خانه قین و باقوبه و شه نگار زۆر شار و گوندی دیکه ش دوچاری ئه و تیرۆره یه ، لایه نی دووه می ئه و به ناو " المقاومة العراقية " بریتین له گروه ئیسلامییه توندروه کانی وه ک " القاعدة فی بلاد الرافدین " و " انصار السنة " و ئه وانیدیکه . ئه مانه هاوکار و میوانی " حیزبی به عس " ن ، و بی هاوکاری و ریخستن و پشتیوانی لوجستیکی وه ک شوینی خوشاردنه وه و هۆکاری هاتوچ زانیاری جاسوسی و رابه رییکردن له لایه ن به عسه وه نه یانده توانی ئاوا خو ریکبخه ن و کومه لکوژیی ئه نجامده ن

له عیراق و کوردستاندا . لیزه دا سه رنجی خوینه ری به ریز بۆ کومه لکوژییه که یه کهم رۆژی جه ژنی قوربانی پیرۆز ریکه وتی 1 / 2 / 2004 له هه ولیر راده کیشم ، که تیرۆریستان ئاماژه یان به سوره تی " الانفال " کرد بۆ پاساودانه وهی ئه و کاره درندانیه واتای خۆی هه بوو و ، نامه یه کی دیکه ی هه ره شه و وه بیره ئانه وهی نه ته وهی کورد بوو: که دوژمنانی کورد و کوردستان له ژیر هه ر ناویکا کاربکه ن هه ر یه ک به رهن و یه ک ئامانجیان هه یه ، که له کویله کردن و له ناو بردنی کوردا خۆیده بینیته وه .

شایانی یادیه ئانه وه یه که له دوای راپه رینه وه ده زگاتیرۆریسته یه کانی رژی می به عس و هاوپه یمانه کانی به رده وام هیرشی تیرۆریستانه یان له ده قه ره ئازه ده کاندانه نجام داوه و ، ده زگاوه کسانیک که توانیبیتیان تاوانی ئه نفال و کیمیا باران دژ به کورد به ریه وه رن هه میشه چاوه پروانی ئه و جۆره نامرۆقایه تیه یان لیده کریت . هه روه ها هه لوسته یه ک له سه ر هه لپژاردنه که ی 15 . 12 . 2005 که " عه ره بی سونه " ئاماده ی به شداری هه لپژاردن بوون له پر ته قه وه سته و ، هه یچ نه ما ، که ئه نجام به دلای ئه وان نه بوو هه مدیسانه وه تیرۆر ده سته ییکرده وه ئه وه ده سه لمینیت ، ئه و لایه ئانه ی که هه یزه سیاسییه کانی کوردستان ده یانویت " عیراقی نوئ " یان له گه لدا دروستبکه نه وه و ، دیموکراتی و ده وله تی یاسا دا بینبکه ن هه ر حیزبی به عسی فاشیسته و له ژیر ناو و په رده ی دیکه دا خۆیده رده خات . ئایا ته وژمی ئیسلامی سیاسی عه ره بیی و ته وژمی نه ته وه گه ری کلاسیکی عه ره بیی دژی ئه مریکا و " رۆژئاوا " ن ؟

نه خیر ، ته وژمی نه ته وه گه ری کلاسیکی عه ره بیی ئه گه ر دژایه تی ئه مریکاشی کردبیت کاتی بووه و ، ئه وه نه ده ی ئه و دوو لایه نه خه لکی موسولمانیان له کوردستان و عیراق و دارفور و جه زائیر و جیبیدیکه له ژیر په رده ی ئیسلامه تیه دا کوشتووه ئه مریکا نه یکردوه ، کیشه ی سه ره کی **ته وژمی ئیسلامی سیاسی عه ره بیی به ریه رایه تی ریکخواوی ئه لقاعیده** له گه ل ئه مریکا کیشه ی عه رب و فه له ستین و ئیسلام نییه ؛ کیشه ی ده سه لاته .

ئهم ته وژمه خۆی به ده مرستی پتر له یه ک ملیارد موسولمان ده ژمیرۆ و ده یه ویت له ماوه ی 15 تا 20 سالی داها تووا ده سه لات بگریته ده ست و بیته **زه ییز** ، چۆنکه پنی وایه : پارت ه چه په کان له ولاتانی عه ره بیی و ئیسلامییدا زۆر کز بوون له دوای هه ره سه ئینانی یه کیتی سو فیه ته وه به هیز ناژمیردین ، پارت و کۆر و کۆمه ل و که ساپه تیه لیرالییه کانیش زۆر لاوازن و نه یاتوانیوه له ناو کۆمه لگه دا جی پنی خۆیان بکه نه وه ، له به ره ئه وه ی لایه نه نه ته وه په رسته کان و ئاینیه کان و چه په کان و ، ده سه لاتداره کان هه میشه دژیان بوون و ، ده مینیته وه سه ر ده سه لاتبه ده سته کان ، ئه وانیش پیگه یه کی جه ماوه رییان نییه ، چۆنکه رژی مه کانیا ن زه بروه نگ به کارده هیتیت و به رتیلخۆر و ، مشه خۆر و گه نه دل و گه نیون له ناوه وه و هه رچۆنیک بیت هه ر ده رچۆنیرین .

جا ئه گه ر بیتو بتوانن له دوو سی ولات ده سه لات بگرنه ده ست و بانگی دروستکردنی ده وله تیکی خه لیفه نشینی ئیسلامی بدهن ، ئه وا ده وله ته عه ره بیی و ئیسلامیه کانی دیکه ئه گه ر نه شه رو خیندیرین ناچاربه وه ده کردین ئاره زوومه ندانه بچه ناو ئه و خه لافه ته وه . بۆ هیئانه دی ئهم مه به سته ته وژمی ئیسلامی سیاسی عه ره بیی پشتگیرییه کی گه وره ی نه ئینی و نیمچه ئاشکرای زۆربه ی هه ره زوری ده سه لاتدارانی عه ره بیان له پشته وه یه به تاییه تی له عه ره بستانی سعودی و میرنشینه کانی دیکه ی که نداو و ، سه رمایه یه کی گه وره و توانایه کی دارایی به هیزیان هه یه که ریکه یان ئه دات له هه ر شوینیک و له ناو هه ر پارت و کۆر و کۆمه لیک و ده زگایه ک بیانیه ویت لایه نگر بکرن و جیبیی خۆیان بکه نه وه و ، له لایه ن زۆر له حکومه ته توتالیته رکه کانیشه وه به نه ئینی به هاوپه یمان دادنه رین چۆنکه خۆرسکی دژی ئازادی و دیموکراتی و مافی مرۆفن . هه روه ها ئه گه ر ئه و رژی مانه بروخین یان له مه ترسییدا بن ئه وا یه کیک له ریکخواوه کانی ئه لقاعیده دیت به هانایانه وه وه ک له روخانی رژی می سه دdamda بۆمان ده رکه وت .

ئه گه ر لیزه و له وئ حکومه تیکی عه ره بیی دژی یه کیک له ریکخواوه کانی ئه لقاعیده بوه سته یه وه و به شه ر بیت له گه لی ، مه رج نییه ئیتر دژی ریکخواوی سه ره کی ئه لقاعیده یاخود ئامانجه کانی بیت ، چۆنکه دوژمنایه تیه که تاکتیک و کاتیبه و ، ستراتیجی نییه ، ئه کریت یه کسه ر بوه سته ریت . ئهم ته وژمه خۆرسکی دژی ئه مریکا نییه ، له هه ر شوینیک یان هه ر کاتیک ئه مریکا ریگر نه بووبیت له پلانه کانیا ن ئه وان دژی ئه مریکا نه بوون ، بۆ نمونه : کارکردنی ئه لقاعیده له گه ل " سی . ئای . ئه ی " له ئه فغانستان له دژی سو پای رژی می سو فیه ت ، یان ولاتی قه ته ر وه ک سه ربازگه یه کی گه وره ی ئه مریکایی وایه و پیگه ی فه رمانده یی گشته ی هه زه کانی ئه مریکا له رۆژه لاتی ناوین له " سه یلیبه " یه نزیک ده وحه پایته ختی قه ته ر ، چۆنکه میری قه ته ر له هه مان کاتدا که نالی ته له فزیونی ئاسمانی " الجزیره " ی کردوته بلندگۆی ئه لقاعیده و ده مامکپۆش و ره گه زپه رستانی عه ره ب ئه وه تا فزه نا کریت به رامبه ری . نه ته وه په رستانی عه ره ب هه ر ئیسته ش پیناوا یه ئهم ته وژمه به " **زه ییز** " ده ژمیردیر ، چۆنکه توانای به گژاچوونه وه ی هه موو ولاتانی رۆژئاوای هه یه و ، ئه توانیت له هه ر ولاتیک بیه ویت ده سته وشینتی و ، هه ر بلی له ل ، رۆژئاوا له ترسا به ملیار دۆلار خه رج ده کات به مه به سته به رگریکردن له خۆی .

ئهمریکا زورچاک لهو بۆچوونه ئاگاداره و ری نادات زلهیزیک له جیهیکی ستراتیجی که به ناوهندی بهرژوهندی زیندووی خوی دهزانی دروست بییت ، بهتایهتی لهدوای ئهوهی ماکي ئهوه زلهیزه لهناو جهرگهی ئهمریکا دا دهستی وهشاند و کومه لکوژی ئه انجام دا ، له ههمان کاتدا نایهوی راستیه که بدرکینی و بلیت ئیمه (ئهمریکا) دژی تهوژمی نه تهوه په رسته ئاینیه کانی "عرب" ین و ، ناهیلین عه رب بین به زلهیز و ، ئهوه بویاخه ئاینیهی دراوه بهسه ر ئهوه ململاتییه دا بخاته روو و . ئهوه جهنگهی له دژی ئهوه تهوژمه بهرپای کرووه له ژیر ناوی " دژ به تیرور " دا بهرپی دهکا و ، بانگه شهی پرۆژی " رۆژه لاتی ناوینی گوره ". بۆ گورانکاری و به دیمکراتییبوون دهکات .

رژیمی به عسیش ههر دۆستی ئهمریکا بوو ، گوته به ناویانگه که یه کیک له ریبه رانی به عس به ناوی عه لی سالیح ئه لسه عدی سه بارهت به ئینقیلابه که ی 8 / 2 / 1963 ی به عسییه کان " ئیمه به شه مه نده فه ریکی ئهمریکایی هاتینه ناو ده سه لاته وه " هیشتا له یادی زور چاودیری سیاسییه ، رژیمه کانی ئه رده ن و میسر و که نداویش ههر دۆستی ئهمریکان ، به لام ئهمریکا ترسی که وتی ههر یه کیکانی هیه بویه دهیه وی به پرۆژی " رۆژه لاتی ناوینی گوره " بۆخوی گورانکارییه کی گونجاو به بهرژوهندی خوی به ده سه ته بنیت .

هه لوئستی زۆرینه ی و لاته ئه وروپاییه کان به پینچه وانهی هه لوئستی ئهمریکاو هیه ، ئه وروپایی ئه یانه ویت هیچ له بارودوخه که نه گوپردیت و ، ئه گه ر رژیمیک که وته مه ترسییه وه وه ک رژیمی جه زائیر ، ری پیته دن سوپا و توندوتیژی به کاربه ییت و یارمه تی ئه دن و پشتگیری ئه کهن بۆ مانه وه ؛ چه ند دیکتاتور و دژی مافی مرو فیش بییت ، به م سیاسیته هه ست و سۆزی هه موو عه رب دژی خویان ناهه ژین و هه قابه ندی و بازاری خویان به هیزتر ده کهن له سه ر حسابی ئهمریکا .

ئه و جا با بیینه سه ر باسی **تهوژمی دووم که تهوژمی ئیسلامی سیاسی " فارسی " یه** و مرو ف ده توانی به خومه یینزم ناوی به ری . سه ره نیزه ی ئه م تهوژمه له راستییدا بریتیه له سوپای پاسداران و ده زگا جاسوسییه کانی دیکه ی رژیمی کوماری ئیسلامی ئیران . ئه م تهوژمه کومه لیک ئه رکی پیسیپردراوه له و ئه رکانه :

(1) پاراستنی رژیمی کوماری ئیسلامی ئیران له مه ترسییه کانی ناوه کتی و ده ره کی
(2) پاراستنی ریبه رایه تی و رابه رایه تی جیهانی شیعه مه زه هب . ئه م رابه رایه تییه له سه ره تای ده ستپیکردنی جهنگی " عیراق - ئیران " هوه له نه جهف و که ره بلا ده رچوو و ، که وته شاری " قوم " له ئیران . له روه ی سیاسییه وه پاراستنی ئه م رابه رایه تی و ریبه رایه تییه زورگرنگه چونکه ریگه له ده ستتیره دان و کاریگه ری تهوژمی ئیسلامی سیاسی عه ره بی ده گریت که دوژمنیکی کوشنده ی ئیران و پیروهانی مه زه بی شیعه یه ، ئه وه مان له یاد نه چیت که هیندیک له باله کانی شیعه مه زه بی عیراق وه ک : سه دریی و خالسی و به غدادی نه یاری تهوژمی ئیسلامی سیاسی سه ر به ئیران و ، ده یانه ویت رابه رایه تی و ریبه رایه تی بگپنه وه نه جهف و که ره بلا واته ده ست عه رب وه ک پیشترا ئامازم بۆکرد ، ههروه ها له روه ی ئابورییه وه زورگرنگه چونکه له دستانه ی ئه م رابه رایه تی و ریبه رایه تییه ده بیته هوی له ده ستدانی بریکی زوری ئه و زه کات و خیروبیزه ی رووده کاته حه وزه عیلمیه کانی ئیران .

(3) دوای سه رکه وتنی شو رشی گه لانی ئیران و ده سه ته سه رداگرتنی له لایه ن ئه م تهوژمه وه باسیان له نارده نه ده ره وه ی شو رشی ئیسلامی ده کرد و ، مه به ستیان بوو و ، مه به ستیانه رابه رایه تی جیهانی ئیسلام بکه ن ، به وه هویه وه هه ر زوو تهوژمی ئیسلامی سیاسی و نه ته وه گه ری عه رب به ره نگاریان بووه وه ، چونکه پیروه رانی ریازی " وه هابی " له عه ره بستانی سعودی و که نداو ترسیان لینیشت ؛ له به ره ئه وه ی له لایه که وه بروایان به پیوستی و بوونی شیعه وه ک " مه زه هب " نییه و ئه و رییازه به " بدعه " واته دا هینراو ، یان دروو سترکو و ده ده نه قه له م و پیروه وانی وه ک کافر ده بین ، له لایه کی دیکه وه ترسی له ده ستدانی ریبه رایه تی رۆحی " پاک و بیگه ردی " جیهانی ئیسلامیان که وته به ر که به ته نی به خویانی ره واده بین ، له روه ی ململاتی نه ته وه بییه وه به هلیان زانی و پیمان وابوو که عه رب به هیزه و فارس واته ئیران لاوازه بویه که و تنه هاندانی و لاتانی رۆژئاوا و دۆزینه وه ی ریگه یه ک بۆ به ره نگاریبوونه وه ی " کوماری ئیسلامی ئیران " و ، ئه و ئه رکه یان به رژیمی سه ددام سپارد . که واته تهوژمی ئیسلامی سیاسی عه ره بی و تهوژمی نه ته وه گه ری عه ره بی یه کیانگه ته وه و له یه که م رۆژی ئه و شه ره وه هه تا ئیسته گوتاری سیاسی رژیمی سه ددام و حیزی به عسی عیراق بوو به گوتاریکی ره گه زه په رستی و ئاینی تیکه ل (وه ک نمونه : قادیسیه ی سه ددام ، فورسی مه جوس ، به کار هینانی سورته ی الانفال بۆ ناوی هیزشه تاوانکارییه کانی له دژی خه لکی موسولمانی کوردستان) و ، ئاین کرا به هۆکار و پاساو بۆ دا پۆشینی تاوانه کانی ئه و رژیمه ، ههروه ها رژیمی به عس له سه ره تای جهنگی عیراق - ئیران دا به رسمی رایگه یاند که عه ره بستانی سعودی سه رجه م پیوستی دارایی " به رگری شارستانی = الدفاع المدنی " ئه و جهنگه ی گرتنه سه تو و ، تا کوتایی جهنگیش هه موو ده و له ته عه ره بییه کان (جگه له سوریا) و به تاییه تی ده له ته کانی که نداو و ، ئه رده ن و میسر به رسمی و نارپه سمی هاریکاری و پشتگیرییه کی زوریان دایه رژیمی به عس .

ههروهها هه موو رژیمه یه کله دوا بیه که کانی عیراق به هه مانتشیوه له لایهن دهوله ته عه ره بیهه کانه وه پشتگیریه کی ره سمی و ناره سمی و ، دزیی و ئاشکرایان لیکراوه بۆ بنده سترکردن و له ناو بردنی کورد .

ئه گهر برونینه چۆن بیهه تیی کارکردنی میدیا عه ربیهه کان به هه موو به شه کانییه وه (ببنراو = ته له فیزیون ، بیستراو = رادیو ، نووسراو = روژنامه و گوڤار و کتیب و چاپه مه نیی به شیوه ی گشتی) ده ببنین که: پیده چی له تونیلیکی تاریکدا کاربکن و ده وروپشتی خو یان نه ببن ، به شیک له ده ره وه ی کونی تونیله که نه بیت که ناوی " عیراق " ه و ، زۆربه ی هه ره زۆریان تیده کوشن ته نیا تیشک بخه نه سه ره ئه وه ی کورد به هه موو شیوه یه ک بلکینن به ئیسرا ئیله وه و نه یاره عه ره به کانیان به ئیترانه وه بۆ پاساوه یانانه وه بۆ تاوانه کانی رژیمی به عس و ، پشتگیریکردن و پیداهه لگوتنی هه موو تاوانه کانی به عس و هاوکاره به ناو " ئیسلامی " ه کانی به ناوی پشتگیریکردنی مقاومه وه و هاریکاریکردنی هه موو ئه و پارت و کۆرکۆمه لانه ی که به شه وه به عسی و به روژ له ژیر ناوی دیکه دا کارده که ن و تیکه لاوی " پرۆسه ی سیاسین " .

ههروهها گوتاری سیاسی بهرپرسانی ولاته عه ربیهه کان ئه وه مان بۆ ده ره ده خات که مملانیی نه ته وه یی نیوان عه ره ب و فارس هه ره به ده وهامه بۆ نمونه : مالپه ری " القناه " نوسیه یه تی:

" وه زیری ده ره وه ی ئه رده ن (هانی الملقی) هوشیاریی ده دا که - عه ربه ی عیراق له مه ترسییدا یه - و جه خت له سه ره ئه وه ده کاته وه ولاته که ی به لگه ی به ده سه ته وه یه که ئیزان کارده کات بۆ دروستکردنی - مانگیکی ده مه داسی شیعه یی = هلال شیعی - که له ته نیشته خو یه وه سوریا و لوبنان و عیراقیش بگریته وه " 23 . هاوکات سه ره نووسه ری گوڤاری (روز الیوسف) ی میسری محمه د عه بدولمونه یم له سه روتاری ئه و گوڤاره دا ده نووسی:

" له ماوه ی 20 سالی رابوردوودا نزیکه ی 2 ملیون میسری (موسولمانی سوننه) له کریکار و جوتکار و هه موو پیشه کانی دیکه کۆچیانکردووه بۆ عیراق و ، ئه مانه بوونه ته هۆکاری بئه ره ت بۆ راگرتنی هاوسهنگی نیوان شیعه و سوننه " 24 .

ئه و کاته ی ئه و سه ره نووسه ره باسی لئوه ده کات ؛ واته 20 سالی رابوردوی پیتش سالی 2004 ، به عسی تاوانکار ده سه لاته ده سه ت بوو و ، به ره سمی و ئاشکرا کیشه ی سوننه - شیعه له عیراق له گوریدا نه بوو :

که واته ئیسلامی سیاسی و نه ته وه گه ری عه ره ب دوو رووی یه ک " دراو " ن و ، نیشته جیکردنی دوو ملیون میسری له عیراق باری دیموگرافی نه ک هه ره دژ به شیعه ، به لکوو دژ به کوردیش لاسهنگ کردووه و کرده وه یه کی دوژمنکارانه یه به رامبه ره ئیمه ی کوردیش .

مملانیی ئه م دوو ته وژمه هه ره له جهنگی عیراق / ئیتراندا خو ی نابینیته وه به لکو له سه رانه سه ری جیهان و ، هاریکاری رژیمی " کوماری ئیسلامی ئیزان " هه ره به ته نیا بۆ پارت و ریکخراو و کۆرکۆمه له شیعه مه زه به کان نییه ! هه ردوولا تیده کوشن له هه رجیهه ک بۆ یانبرکریت پارت و ریکخراو و کۆرکۆمه له " شیعه بیت یان سوننه " دروستبکن یاخۆد ئه و ریکخراوانه ی هه ن به پنی سوود و به رژه وه ندیی ستراتیجی خو یان به کاربه یتن .

نه ک هه ره عه ره ب به لکو رژیمی گورگه بووری ترکیش تیده کوشیت ئاین بۆ به رژه وه ندیی ستراتیجی خو ی به کاربه ینت . ئه گر ئاوړیک له رابوردوی نزیک بده یه نه وه دیته وه یادمان که ده زگا جاسوسییه کانی ئه و رژیمه هاریکاریی ریکخراویکی تیروریستییان به ناوی " حزب الله " وه ده کرد بۆ لیدانی پارتی کریکارانی کوردستان و هه یج جیاوازییه ک نه بووه له هه لسوکه وتی دوژمنانه ی ده سه لاتداریی ترک دژ به کورد ، ئیسلامی بووبن یان عیلمانی .

ههروهها له دوا ی هه ره سی رژیمی سوڤیه ت و هه قآلبه ندیی وارشو و ، سه ره به خو بوونی ولاته کانی ئاسیای ناوه راست رژیمی ترک بانگه شه ی یه کگرتنه وه ی له گه له ئه و ولاتانه و دروستکردنی یه کیتی ولاته ترکزمانه کانی ده کرد و خه ون و خه یالی بوو بیته پیشه وه ی جیهانی ترک " له سنوری ولاتی (چین) هوه تا (ده ریای ناوه راست) " ، بۆ ئه و مه به سه شه به فراوانی هه ست و سوۆزی ئاینی و نه ته وه گه ربی ترکی ده بزواند و باسی گه وه ری و سه ره وه ری خه لافه تی عوسمانی ده کرد و ، ریگه ی دا به پارتی ئیسلامیه کان بیته پیشه وه ، به لام له بواری ئاینیدا سه رکه وتوو نه بوو چۆنکه رژیمه کانی ئیزان و عه ربستانی سه ویدی - که نداو پاره یه کی زۆریان ته رخان کرد و ، که وتنه پیشه برکی و مملانی له گه له یه کتر و له گه له رژیمی ترکیش بۆ بوژاندنه وه ی هه ستی ئاینی گه لانی ئه و ولاتانه و دروستکردنی پارت و ریکخراوی ئیسلامی سه ره به خو یان .

له رووی ئابووری و سیاسی و دیپلوماسییه وه هه ره سه رکه وتتی به ده سه تنه هینا له و بواره دا ، چۆنکه له لایه که وه روسیا و ولاتانی روژئاواش نه یانویست هیزیکی نو ی به رابه رایه تی رژیمی ترک دروست بیته که بتوانیت ویست و خواسته ستراتیجیه کانی له هه ریمیکی ئابوری و ستراتیجی پر بایه خدا سه پینیت و بیته بواری مملانیی ئیونه ته وه بیه وه

23 بروانه مالپه ری القناه ، هه والیک له ژیر ناو نیشانی " القاهر. القناه : قلق اردنی علی عه ربه العراق و تحذیرات من هلال شیعی ایرانی - 2004 / 12 / 23 (http://www.alqanat.com/news/print_page.asp?id=50007)

24 . بروانه گوڤاری روزالیوسف ژماره 3993 . 18 : 24 . 12 . 2004 سه روتار " مؤامره ایران .. و قنبله ملک الأردن " لاپه ره . 9

وهک زلهیز و ، له لایه کی دیکه وه رژی می ترک بوخوی جگه له زمانی ترکی هیچی دیکه ی نه بوو پیشکیش به گهلانی ئه و ولاتانه ی بکات و ، گهلانی ئه و ولاتانه که پیشتر به شیک بوون له یه کیتی سوقیهت له پرووی فیکری و تهکنیکیه وه پیشکه وتووتر بوون له رژی می ترک و پیوستیان به دلال و دهمراست نه بوو و ، به لکو پیوستیان به سه رمایه هه بوو که رژی می ترک نه یوو ، بوخویان زمانی روسی و ئینگلیزیان ده زانی بو ئاخوتن له گهل ولاتانی دیکه ی جیهان .

ئه و خونه ی رژی می گورگه بوری ترک نه هاته دی و نه یوانی "جهانی ترک" ریکبخت و بیته رابه ری ، به لام ولاتانی روژئاوا هاریکاریان کرد و بوونه به شیک مه زن له و گه له کومه کی گوره یه ی که له بزوتنه وه ی رزگارییخوازی باکوری کوردستان کرا و بووه هوی گرتنی ریه ره که ی عه بدولا ئوجلان ، هه رچه ند پ . ک . ک بوخوشی کومه لیک هه له ی گوره ی کرد .

هروه ها رژی می ترک هاوبه شیی نه کرد له لیدانی رژی می به عس و ، به رنامه ی تاتبه تی خوی هه بوو ، که پنی وابوو ئه و جهنگه ده بیته هه لیک بو پیاده کردنی و ، ئه و به رنامه یه ش له داگیرکردنی کونه ولایه تی موسل و سرینه وه ی هه موو سیمایه کی کوردی له باشوری کوردستاندا خۆیده بیینی وه .

خوشبه ختانه ئه م خونه شی نه هاته دی و ئەمریکا ری لیگرت ، نه ک به تنیا له بهر خاتری کورد به لکو له بهر ئه وه ی که ولاته عه ره بییه کان و ئیرانیش دژی ئه و پلانه بوون .

شایانی باسه که رژی می ترک رژی میکی سه ربازی ره گه زه رسته و دامه زراوه سه بازییه کانی به پی پی پیوست سوود له گه مه دیموکراتیه کان وه رده گرن و ریگاده دن پارتی سیاسی و ئاینی و تهکنوکرات تا سنوریک دیاریکراو به شداربی له ده سه لاتدا بکن بو به ده سه تیان و داینکردنی کومه کی سه ربازی و داری و ئابوری جیهانی روژئاوا و ، هه رها پیوسته بگوتری که رژی می ترک دۆستایه تییه کی میژووی له گهل هیچ یه کیک له گهلانی ره سه نی ناوچه که دا نییه : له ناوبردنی پتر له ملیونیک ئه رمه نی و ، دوژمنایه تی گه لی یوان و داگیرکردنی باکوری دورگی قوبرس و ، بنده ستردن و هه ولی به رده وام بو له ناوبردنی کورد و داگیرکردنی باکوری کوردستان ، ململانیه کی میژووی دیرین له گهل ده سه لاتداری ئیران و ، هه روه ها عه ره بیش ترک به دۆستی خویان نازانن به هوی داگیرکردنی لیوا ی ئه سکه نده رون و دۆستایه تیکردنی ئیسرا ئیله وه .

ئه م تیکشکانه به رده وامانه و بینایه خ بوون و لاکه وته یی رژی می ترک بوته هوی قهیرانیکی دهروونی گوره بو کوری جه نه راله کانی ترک و تیده کوشن به هوی فلیمیکی فسه که رانه ی ره گه زه رسته وه به ناوی "شیوی گورگه کان" قاره مانی و سهروه ری بوخویان بگینه وه و سوکایه تی به کورد و ، جوله که و ، دیان و ، ئەمریکا بکن .

ئه و جا با بیینه وه سه ر ئه و پرسیا ره گرنگه :

بو ئیسلامی سیاسی ده رکیی هه مووچوره پشتگیریه ک ده دنه پارت و کومه له ئیسلامیه سیاسییه کانی کوردستان ؟

هه رچه ند زورکس له توژی نه وه و لیکولینه وه کانیاندا سه بارهت به ئیسلامی سیاسی راسته وخو پنا بو مه زه هب ده بن و ، رژی م و پارت و کور و کومه له کانی ئیسلامی سیاسی شان به شان پیوه ندریتی هه ریمی و نه ته وه بیان به سه ر سونه و شیعه شدا دابه ش ده کن ، به لام بو من وه ک کوردیک گرنگ نییه ئه وان " شیعه " بن یان " سونه " .

ئیمه ی کورد نه کیشه ی مه زهه بییمان له ناو خوماندا هه یه و ، نه کیشه ی مه زهه بییمان له گهل گهلانی دیکه شدا هه یه ، سونه بوونمان نه پیا راستین له وه ی که ئه نفال نه کرین و پتر له 5000 شارو گونمان به مزگه وته کانیشه وه کاول نه کرین له لایه ن رژی میکه وه که تانیسته ش زوربه ی هه ره زوری عه ره بی سونه مه زه هب دا کوکی له رابوردوی و له پاشماوه روخواه که شی ده کن ، هه روه ها خوشک و برایی کوردی شیعه مه زه هبمان له روژه لاتی کوردستان نازادتر نین له خوشک و برایی کوردی سونه مه زه هب له ژیر سایه ی " کوماری ئیسلامی " ئیراندا .

ئیمه ی کورد کیشه یه کی نه ته وه بییمان هه یه و ته وژمه کانی ئیسلامی سیاسی ولاته داگیرکه ره کانی کوردستان چ ده سه لاتبه ده ستن وه ک له ئیران و ترکیا یان له ده ره وه ی ده سه لات بن ، سونه مه زه هب بن یان شیعه مه زه هب ، جیاوازیان نییه و له دیدی به رژه وه ندی نه ته وه بی خویانه وه هه لو یست وه رده گرن به رانبه رمان . ئه وه تا شیخ حه سه ن نه سروللا - ریه ری شیعه کانی خواروی لوبان وه ک زایونییه کانی باکوری عیراق ناومان دینی²⁵ . که واته داگیرکه رانی کوردستان و دوژمنانی نه ته وه ی کورد جیاوازیان نییه سونه بن یان شیعه دژی " بوون " ی کوردن وه ک نه ته وه یه کی سه ره خو و ، له دیدی به رژه وه ندی نه ته وه بی خویانه وه هه میشه بو له ناوبردنی تیده کوشن و ، ئه گه ر بو یان نه کرا و خاتریانگرتین ئه و تیده کوشن وه ک پاشکو و بنده ست بمانه ئیله وه . ئه وان کوردستان به به شیک له ولاتی خویان ده زانن ،

²⁵ بروانه مالپه ری په یامنیر : گوته بیژی هاوپه یمانی کوردستان به ره پرسی وته کانی حه سه ن نه سرولا ده داده وه و ده بیژی : " کوردستان شوینی نازادیاوانه ومه شخه لیک پرنشنگاری هه موو شو رپشگیران بووه " 28 / 2 / 2006 www.peyamner.com

بویه ئه و یارمه تیهی دایدن به لایه نه "ئیسلامیه سیاسیه کان" ی کوردستان هه رگیز له چوارچیوهی بهرژوهندی نه ته وهی خویان ناچیته دهره وه و ، ده بانه ویت کوردستان بکه نه پینگه ی بلاو بوونه وهی ده سلات و په ناگه و به ناوی "ئیسلام" هوه رینگرن له هه ر دیارده و گورانکارییه که ده دژی بهرژوهندی نه ته وه کاننیه و له بهرژوهندی نه ته وهی کورد بیت .

ئه گه ر لایه نیکی کوردی هاوکاریان له و ریبازه دهرچوو که ئه وان مه به ستیه نه ئه و ا چیدیکه یارمه تیه نادریت و ، به دوژمن ته ماشاده کریت و هک هه ر ریکخراویکی کوردی دیکه .
که واته به کورتی و به کوردی ئه وان جاشیهان ده ویت !!! .

ئه وه شمان له بیر نه چیت که داگیرکهرانی کوردستان له پابوردوی خویانه وه جیهان و دهر و بهری خویان ده بینن و هه رسیکیان "ترک و ، عه رب و ، فارس" خاوه ن خه لافه ت و ئیمپراتوری بوون و ، ئیسته ش ملاماننن له گه ل ئه مریکا و له نیوان خوشیاندا له و دیده وهیه . رژی می ئیران ئه یه ویت له پتی به ده ست هینانی چه کی ئه ترمیه وه "بوون و هیزی" ی خوی وهک زله یز به لمینیت ، رژی می ترک توانی پتر له 50 سال سوود له شه پچ سارد وه ریکریت و له پال ناتدا خوی وهک زله یز له رژه لاتی ناوین نیشاندات، که ئیسته ئه و گرنگیه ی نه ماوه له لایه ن رژه ناواوه تیده کزشت له پتی په کخسته وه و ، ریه ریکردنی ولاته ترکزمانه کانی ئاسیای ناوه پاسته وه ببیت به "شت" ، رژه مه عه ربیه کانیش هه یج په کیکیان به تنیا ئه و خه ونی بۆ نه هاته دی ، ئیسته ئه یانه ویت به ناوی "ئیسلام" هوه خویان و ولاتان و گه لانی ئیسلامی په کبخه نه وه و ، ریه ریکیه کن . هه رسیکیان کوردستان به ولاتی خویان ده زانن و یه ک تۆز هیز و نازادی بۆ کورد به که مکرده وه له عه زمه تی خویان ده بینن .

ئایا ئیداره یه کی په کگرتوو ده توانی چاره ی هه موو ئه و کیشه و قهیرانانه بکات که توشی کۆمه لگه ی کورده واری بوون له باشوری کوردستان ؟

زور له میژه خه لکی باشوری کوردستان وه رس بوون له دووده نگیی و ، دوو ئیداره یی و بهرژوهه ندییه رستی حیزبایه تیه و ، ناوچه گه ریی و تۆپه لگه ریی ناو یه کیتی و پارتی و ، خوازیاری یه کگرتنه وهی "دوو ئیداره" که ن و ، پارتی و یه کیتیش له میژه له و باره یه وه به لین دهن و به کرده وه نه یانبردۆته سه ر و ، مه گه ر خودی و یه کیتی و پارتی بۆ خویان بزائن چه ند کۆبوونه و هیان بۆ ئه و مه به سه ته کردوه تا له روژی 8 / 1 / 2006²⁶ دا هه والی یه کگرتنه وه له لایه ن سه روکی کوردستانه وه وه ک جه ژنانه پیشکیش به خه لکی کوردستان کرا .

بیگومان هه رکه س ولاتی خوی خوشبویت پیخوشحاله به هه والیکی ئاوا ، به لام چاکتر وابوو پارتی و یه کیتی بۆ سه ته مه ین جاریش هه ر داوای لیبوردنیان له نه ته وهی کورد بکرده یه به بۆنه ی ئه و هه موو زیانه مروقیی و مادبی و سیاسی و ئابوری و کومه لایه تیه و ده روونیه وه که له و شه ره قیزه ونه ی نیوانیاندا که وته وه .
 یه کگرتنه وهی دوو ئیداره که به ریکه تننامه یه که که له روژی 21 / 1 / 2006 له په رله مانی کوردستان ئیمزا کرا و ، گرنگی ئه و ریکه وتنه له جیه جیکردنی ده قی خاله کانی ریکه وتننامه که دایه ، به تایبه تی خالی هه وته م که باس له داموده زگاییکردن و یه کخسته وهی ده زگا کانی ئاسایش و پۆلیسی هه ریمی کوردستان ده کات وه کو داموده زگای یه کگرتوی هه ریم له ماوه ی دوو سالدا²⁷ ! .

زورکه س پنیان وایه ئه م ریکه وته هه ر (فیه تی فیه تی) یه ره حمه تیه که یه زیندوو کرا وه ته وه و ، ریکه وتنیکی بنه ره تیه که کوتای به کونه قین و دوژمنایه تیه و پیشبرکیکی زیان به خش به نیت تا ئیسته له گۆریدا نییه و زور ره شبین له و باره یه وه .

بۆ نمونه کا که محمه دی حاجی مه حمود ؛ سه کرتیری حیزبی سۆسیالیستی دیموکراتی کوردستان له هه قبه یقینیکا به هه فته نامه ی "میدیا" ده بیژی :

"ئه و حکومه ته ی له کوردستان داده مه زری نایه ته وه حکومه ته یه کگرتوه که ی پیش شه ری 1994 له دریژه ی قسه کانیدا ئاماژه به هه موو ئه و جیاوازیانه ده کات که له نیوان پارتی و یه کیتی دا هه یه و ده بیژی : من پیموایه دوو ئیماره ت و دوو ویلایه تی جیاواز دروست بووه ، هه تا هه تایه ئه و دوو ویلایه ته ده مینی و نه ئه میان ته سلیمی ئه و ی ده کات و نه ئه ویان ته سلیمی ئه می ده کات" .

کا که محمه دی حاجی مه حمود له هه مان هه قبه یقیندا پنیوایه که پارتی له سه یمانی و یه کیتی له هه ولیر خویان به میوان ده زانن ، ئه و پنی وانیه هه تا گۆرانیکی گه وره روونه دات وه کو ئه وه ی عیراق ئه و دوو ویلایه ته ببنه وه یه ک²⁸ .

²⁶ بروهانه روژنامه ی خه بات ژماره (2025) لاپه ره 1 و 2 له روژی 8 / 1 / 2006 www.xebat.net

²⁷ بروهانه مالپه ری په یامنیروژی 21 / 1 / 2006 (www.peyamner.com) ، هه روه ما روژنامه ی خه بات ژماره (2034) لاپه ره 1 و 2 روژی 22 / 1 / 2006

²⁸ بروهانه هه فته نامه ی میدیا ژماره (230) سالی دهیم ، لاپه ره 4 روژی سنی شه ممه 28 / 2 / 2006 (www.yndk.com)

کهسانی دیکه پارتی و یه کیتی به دو کومپانیای جیاواز دهچوینن که نه یه کترین پیهله لده لوشریت و نه ده توانن بینه یهک و ، پیمان وایه پارتی و یه کیتی له دیدی بهرزه وهندی تهسکی مادی و سه پاندنی دهسه لاتی حیزببیانه وه هه لویتست وهرده گرن و بریار ددهن ، نهک له بهر بهرزه وهندی نه ته وهی کورد و ، بۆ سه لماندنی بۆچونه کانیان ئاماژه به دیاردهی گهدهلی و دهولمه ندبوونی بیسنوری بهرپرسه سیاسییه کان دهکن ، بۆیه رهشبینن له باره یه کگرتنه وهی دوو ئیداره که وه ... ! .

گهدهلی و دهولمه ندبوونی بهرپرسه سیاسییه کانیش گهیشته ته ئاستیک که پارتی و یه کیتی بۆیان ناشارد ریته وه ، بۆینه :

" کاک مه سعود بارزانی سه روکی پارتی دیموکراتی کوردستان و سه روکی هه ریمی کوردستان له کۆبوونه وهی نائاسایی په له مانای کوردستان بۆ ئیمزاکردنی دهقی ریکه وتتنامه ی هه ردوو ئیداره که رایگه یاند : پاسپارده ی من بۆ هه ردوو به ریزان سه روکی وه زیران و جیگره که ی ئه وه یه که هه موو ئه و بریاره ی به شدار ده بن له کابینه پیویسته یهک له م کارانه هه لبژیرن ، یان بهرپرسیاره تی وه رگرن یان بازرگانی بکه ن نابی هه ردوو به یه که وه بکریت " 29 .

ههروه ها هه فته نامه ی میدیا دهنوسی :

" نهوشیروان مهسته فای جیگری سکرتری گشتی یه کیتی نیشتمانی کوردستان ، پای وایه ژماره یه کی زوری کاربه ده ستانی حیزب و حکومت ، به شیوه یه کی ناشه ری دهولمه مند بوونه و که س ناتوانی لیبیان بهرپرسیته وه که ئه و پارهیان له کوپوه هیناوه . له بهرامبه ریشدا عیماد ئه حمده جیگری سه روکی حکومت ، پای وایه که مادام مه کته بی سیاسی ئه وانی داناوه ده بی خۆی محاسه به یان بکات ، که ئه وه نه کات ئه وه رۆلی خۆی نابینیت ، بۆیه ده بیته لیبیچینه وهی ئه و حکومته له لایه ن مه کته بی سیاسییه وه بکرایه ، بۆئوه ی ریگه به هه له ی زیاتر نه درایه ، " 30 .

ههروه ها میدیا دهنوسی : ئاسۆ جهباری ، هه لسه واره له بواری چالاکی کومه لگه ی مه دهنی له سه ره هه مان ته وه ره له لیدوانیکدا (بۆ میدیا) روی له دهسه لاتدار و سیاسه تمه داران کرد و گوئی : "ئهی پیاوی حکومت و سیاسهت ، تو که ده زانیت گه ده لی هه یه ، ده بیته چاره سه ری بکه یته نهک باسی بکه یته . ئیشی تو چاره سه رکردن ولابردنی ئه و مه سه ئول و وه زیرانه یه که تا سه ر ئیسقان دزن . ئیسته دهسه لاتی کوردی به هه موو مه سه ئول و وه زیره کانیه و ، ده یانه ویت وهک رۆشنبیر قسه بکه ن و ئه وهش تیکه لکردنیکی زور خراپه و ئامانج لینی سه ره لیشیواندنای هاوولاتیه و ناشبن هاوولاتی به و ره خانه ده سه تخره و بیته " 31 .

به لی کاک ئاسۆ جهباری راست ده بیژیت ! جیگه ی سه رسامیه بۆ هه ر که سیک ئه و بهرپرسه گه ورا نه ی کوردستان که مرؤف به خاوه ن دهسه لاتی بیسنوریان ده زانیت وهک چاودیریک ده روانه دیارده ی گه ده لی و کیشه کانی دیکه ی کومه لگه ی کورده واری .

کاک مه سعود بارزانی سه روکی پارتی و سه روکی هه ریمی کوردستانه ، واته که سایه تی خاوه ن دهسه لاتی ژماره یه که له کوردستان دا و ، خاوه ن دهسه لاتی بیسنوره له هه ریمی بنده ستی پارتیدا ، کاک نوشیروان بهرپرسی حیزبی ژماره دووه له سنوری دهسه لاتی ی.ن.ک و ، کاک عیماد ئه حمده بهرپرسی حکومی ژماره دووه له هه مان سنوردا ، که گه ده لی به و زه قیه ده بینن ئه ی بۆ زه مینه خۆشناکه ن بۆ گورانکاری و چاکسازی ؟

کاک عیماد ئه حمده پنی وایه که ده بی مه کته بی سیاسی له بهرپرسه کان بهرپرسیته وه ، چونکه بۆخۆی دایان و ؛ به لی له رووی سیاسییه وه هه ر حیزبیک بهرپرسیاره له کرده وهی ئه نامه کانی ، ئه ی کوا ئه و دیموکراتیه ی یه کیتی و پارتی بانگه شه ی بۆ ده که ن ؟

ئه رکی په له مانه که بروا له کابینه بسینیته وه و ناچار به ده ستله کارکیشه انه وهی بکات ، یاسای دژ به گه ده لی ده ربکات و له حکومت بهرپرسیته وه !

به لام هه تا ئیسته په له مانای کوردستان هه ی رۆلیکی پینه دراوه له کۆنترۆلکردنی کاری حکومت ، تو بلی له مه ودوا ئه و رۆله ی پی بدریت ؟

"کاک نوشیروان مهسته فا ده بیژیت ئه وه ی مه سه فیده له ناو یه کیتی و حکومتدا به ژماره هه زار که سن ، بیجگه له و ژماره یه ئه وانی دیکه چاوه روانی چاکسازی " 32 .

29 بروانه مالپه ری په یامینر رۆزی 2006/1/21 هه والیک له ژیر سه ردیری " سه روکی کوردستان : پیویسته ئه نامانی کابینه ی داهاتوی حکومت یهک له م دووانه

هه لبژیرن ، بهرپرسیاریتی یان بازرگانی (www.peyamner.com) .

30 بروانه هه فته نامه ی میدیا ژماره (231) سالی ده یه م ، لاپه ره 4 رۆزی سن شه ممه 2006/3/7 www.yndk.com

31 بروانه سه رچاوه ی پیشوو

32 بروانه سه رچاوه ی پیشوو

بیگومان نهو هزار کهسه پلهی حیزبیی و حکومیی نهوتویان ههیه که ریگهیان پیدهدات سوودمه ند بن له پلهکانیان و ، ههریهکیک لهو هزارکهسه بهلایهنی کهمهوه 25 کهسیان له دهو رویشتی خویان کۆکردۆتهوه ، که ههر یهکیک له نهوانیش بههوی سوودمهندی یهکهمهوه سوودمهندن ، واته بهلایهنی کهمهوه نهو هزار کهسه دهبیته 25000 و بههردوو ئیدارهکه 50000 کهس .

نهم دیاردهیه به زمانی نهلمانی پییدهگوتریت گوریسهبندی (Seilschaft) و ، نهو 50 هزارکهسهی که بهرژهوهندی هاوبهش بهستوونی بهیهکهوه دهتوانن له ههر باروؤخیکدا رهورهوی ههر چاکسازیبهک بوهستین و ، گوتهکانی کاک ئوشیروان که " کهس ناتوانی لئیان بیرسیتهوه " زۆر به ئاسانی نهوه دهسهلمین و ، ههروهها نهو دیاردهیهش شتیکی نوئ نییه ، زۆر دهمنیکه له ههلسوکهوتی تۆپهلهگری و ناوچهگریی روژانهی ناو حیزبهکاندا رهنگی داوتهوه .

سهبارت به چارهسههرکردنی کیشهی ئیدارهی کوردیی کاک نهوشیروان مستهفای جیگری سکرتری گشتی یهکیتی نیستمانی کوردستان دهبیژی : " من باوهرم وایه که بهم دامودهزگایهی ئیسته ، نه لهناو حیزب و نه لهناو حکومهتدا چاکسازی ناکریت . بۆیه دهکریت سوود له حیزبه سوسیال دیموکراتهکان وهبرگین که یهکیتی نهنامه له سوسیالیست ئینتەرناسیونالدا ، چونکه نهو حیزبانه خاوهنی نهزموونیکي زۆرن له ئیسلادا . بۆ کاروباری حکومهتیش کۆمهلیک خهیری مالی بانگ بکهین نهو ئهکرهیان پیسپیزین . ئیسته نفوسی خهلی ههردوو ئیدارهکه له چوارملیون کهس کهمتره ، کهچی یهک ملیون موچهخۆرمان ههیهو نهوهش به ئیمه چارهسهر ناکریت " 33 .

کاریکی چاکه نهگه ر لایهنه سیاسییهکانی کوردستان بۆ چاکسازی سوود له نهزموونی حیزبه دوستهکانیان له ولاته دیموکراتیهکانی جیهان وهبرگن ، چونکه نهگه سوسیال دیموکرات ، کریست دیموکرات یان ههر حیزبیکي دیموکراتی دیکه بیهویت پرۆژهیهکی چاکسازی بهری بکات ، کۆمهلیک پسپۆر لهوبارهدا کۆدهکاتهوه و له ههموو لایهنهکانی نهو پرۆژهیه دهکۆلتهوه و ، له چوارچیوهی یاسایهکدا دایدهریژی و ، پیشکش بهپهلهمانی دهکات و ، تیدهکۆشی لهناوهوه و له دهرهوی پهلهمان پشتگیری بۆ پهیدا بکات بۆنهوهی پهلهمانتاران دهنگی بۆ بدن و نهو چاکسازی به بیت به یاسا و ، که بوو به یاسا ههموو کهس ملکهچ دهبی به پیروهکردنی .

له لایهکی دیکهوه نهو کیشهیهی که نهمرۆ له کوردستان ناوی " گهدهلیی " لئناوه له ولاتهکانی روژئاوای نهووروا پنی دهگوتریت " تاوانی ئابوری " و ، وشه " تاوان " بهکاردههینریت بۆ دهستپسی و ، ناپاکی و ، دزی و بهرتیلخوری و بهکارهینانی دارایی گشتی بۆ سوودی تایبهتی ... واته نهو کهسهی بهو جوړه کارانه ههلسیت به تاوانکار ناودهبریت و ، دهدریت به دادگا و لهلایه یاساوه لیپرسینهوهی لهگهله دهکریت و ، دادگا سزایهکی زوری بهسهردا دهسهپینیت و نهوپارهیهی به نارها دهستیکهوتوه ، دهستیهسهردا دهگریت و بۆ دارایی حکومهت دهگهپهتهوه .

نهگه پارتیکی دیموکرات بیهویت لهو بارهیهوه چاکسازی بکات ، دیت له ریی کهسانی پسپۆرهوه له ههموو وردهکارییهکانی نهو تاوانانه دهکۆلتهوه و باشتین ریگا بۆ چارهسههرکردن و بهرهنگاربوونهویان دهستنیشان دهکات و ، پله به پله به پنی یاسا سزا بۆ جوړی تاوانهکان دهستنیشاندهکات ، نهو جا تیدهکۆشیت بیکات به پرۆژهی یاسای بهرهنگاربوونهوهی " تاوانی ئابوری " و پیشکش به پهلهمانی بکات بۆ پهسهند کردنی .

لیرهدا دوو چه مکی گرنگ ههیه که پیوسته ئامازهی بۆ بکریت

یهکهمیان : ههموو پرۆژهیهکی چاکسازی به پهلهماندا تیدهپهرت ، واته نهکریت به یاسا و کۆمهلهکه ملکهچ دهکریت به پیروهکردنی .

دووهمیان : حیزبهکان بۆخویان گهدهل نین !

نهگه ریکهوت نهندامیکیان به دهستپس دهستنیشانکرا ، نهوا نهندامیتی سپر دهکریت تا لهلایه دادگا ، یاخود کومیسینیکي پهلهمانهوه له کیشهکهی دهکۆلتهوه و یهکلای دهکرتهوه ، نهگه نهندامهکه سزا درا نهوا له حیزبهکهی دهردهکریت !! ئایا پارتی و یهکیتی ئامادن واز له ههموو نهندامه دهستپس و گهندهلکارهکانیان بهین و ، ریپدهن لهلایه یاساوه لیانپرسرتهوه و ، که دادگاییکران و زیندانی کران بهو بۆنهیهوه بهتاوانکار بیانتاسیت ؟؟؟ بهداخهوه ههتا ئیسته پهلهمانی کوردستان وهک پیشانگایهک بهکارهینراوه ، مهبهست نهوه بووه بوتری ئهها ئیمهش **شوکر ههمانه !!!**

گرنگ نهوهیه لهمهودوا ریپدریت کارا بکریت و ببیته نوینهری راستهقیهه گه ، نهوجا دهتوانری پرۆژهی چاکسازی راستهقیهه بیته کایهوه . سهبارت به کیشهی فشهلبوونی دهزگای بهریوهبهرایهتی ، پیش ههموو شتیکی کیشهیهکی سیاسییه و ، نهجمای سیاسیهتیکی ههلهی " لایهنگرکین " ه که لهلایه یهکیتی و پارتیهوه سالانیکي دورودریژه

پیرهوی لیده کرئ و دهیانویست هه موو کومه لگه بکه ن به موچه خور و چاوله دهستی خویان بۆ ئه وهی بتوانن به ناره زووی خویان کۆنترولی بکه ن .

ئه وه سیاسه تی به عس بوو دزه یکرده ناو حیزبه کانی کوردستانیشه وه . زۆربه ی خه لگ ناچارن بۆ نانپه یادکردن شوین حیزبیک بکه ون و لایه نگرکپن کومه لیک شیوه ی دیکه شی هه یه که به "سه نگر گۆرپه وه " و ، " راکردن له لایه که وه بۆ لایه کی دیکه " و " خۆفرۆشتن" و " ویزدان فرۆشتن " و " بیروباوه پفرۆشتن " ... هتد دهستنیشان ده کریت

سه ره تا پنیوسته حیزبه کان ده ست له و سیاسه ته هه لیه هه لبگرن ، چۆنکه کیشه ی بنه ره تی دیارده ی " لایه نگرکپن " و " خۆ فرۆشتن " هه ر کیشه ناوخوییه که ی نیوان یه کیتی و پارتی و حیزبه کوردستانیه کانی دیکه نیه ، داگیرکه رانی کوردستان و دوژمنانی نه ته وه ی کوردیش چه ندین سه له چالاکن له و بواره دا و که سانیکی زۆری خۆفرۆشیان کرپوه که ده توانن به پنی سیاسه ت و به رژه وه ندیی خویان له کاتی پنیوستدا بیانجولینن و ، تیرۆر و کاری تیکده رانه یان پی ئه نجام بدن ، که واته ئه م دیارده یه خۆرسکی هۆکاره بۆ سه قامگیرکردنی گنده لیه کومه لایه تی - سیاسی - ئابوری ... هتد . کیشه ی ملیۆنیک فه رمانبه ر به ته نیا به تیکتۆکرات چاره سه ر نا کریت ، پنیوستی به پرۆژه یه کی سیاسی و ئابوری و په روه رده یی درێژخایه نه که به هۆی یاساوه و ، له رپی په رله مانه وه چاکسازی له بواری ریکخسته وه ی فه رمانگه کاندای بکه ن و ، به پنی پنیوست و به پنی توانای ته کنیکی فه رمانبه ر دابه شبکه نه وه به سه ر فه رمانگه کاندای ، تیکۆشن ئه وانیه ی زیادن له رپی خانه نشینکردن و ، دۆزینه وه ی کار بۆیان له ناو که رتی تایبه تدا و ، به خشینی سه رمایه یه ک پنیان له به رامبه ر ئاماده بوونیان بۆ ده ستکیشه انه وه له کاری میری و کردنه وه ی پرۆژه ی تایبه تی خویان ... هتد ، ژماره ی فه رمانبه ران که مبه که نه وه ، به مه رجیک بارودۆخی ژبانی کومه لایه تی هه موو تاکیکی فه رمانبه ر ره چاوبکریت و هه موو ئه و کارانه کار نه کاته سه ر بژبوی خیزانیان. ئه وجا با بینه وه سه ر پرسیاره که !

نایا ئیداره یه کی یه کگرتوو ده توانی چاره ی هه موو ئه و کیشه و قه یرانه بکات که توشی کومه لگه ی کورده وه ی هاتوون له باشوری کوردستان ؟
ره شینییه کی گه وه به دی ده کریت له بیروبوچوونی زور که سدا و ته نانه ت له بیروبوچوونی به پرپسه کانیشدا و وه ک پیتشر ئامازه م بۆکرد ، گومان هه یه له یه کگرتته وه ی راسته قینه ی هه ردوو ئیداره که و توانای چاکردنی . به لام ئه گه ر سه ردارانی باشوری کوردستان و پارتیه سیاسییه کانی ، بیانه ویت " کومه لگه ی مه دهنی " و " حکومه تی موئه سه سات " و " کومه لگه یه کی دیمکراتی " دابه زرینن وه ک روژانه له که ناله ئاسمانیه کانه وه باسی لیه ده که ن و ته نیا به قسه نه بیت ، ده بی حکومه ت و حیزب له یه کتر جیا بکریتته وه و ، به پرپس نابی چیدیکه بازرگانی به دارایی گه له وه بکات و ، پنیوسته په رله مان نوینه ری راسته قینه ی گه ل بیت و یاسا سه روه ر بیت .

به پرپسه سیاسییه کان بۆخوشیان زورچاک ده زانن که ناتوانن بۆ هه میشه خویان له پال ده ستکه وته کانی خه باتی چه کداری و راپه رین و کۆره ودا بشارنه وه و ، زور ده سکته وتی دوینی ئاساییه بۆ نه وه ی ئه مپۆ بۆ نمونه : ئه گه ر پیتش ده سال کردنه وه ی قوتابخانه یه ک ، یان بنکه یه کی ته ندروستی ، یان کردنه وه ی زانکو به هه موو که موکوورپیه کانییه و ده ستکه وتیکی مه زن بوون ، ئیسته خه لگ چاوه روانی چاکتر کردن و کوککردن و به رزکردنه وه ی ئاستی زانستی ئه و ده زگایانه ن و داخوارییه کانی ئه مپۆ هه یچ له مه زنایه تی ده ستکه وته کانی دوینی ناگۆریت . بۆیه پنیوسته به رزراگرتنی قوربانیه کانی نه ته وه که مان و ده ستکه وته کانی له رپی په روه رده وه بیت نه ک پرۆپاگه نده .

ئیسته زهمینه بۆ چاکسازی له باره و ، داخوارییه کی جه ماوه ری به رفراوانی له پشته وه یه و ، هه رکات به هۆی پشتیوانی جه ماوه ره وه ده توانی چاکسازی بکریت ، به لام سوپای " سوومه ندان " و داگیرکه ران و دوژمنانی کوردستانیش ده یه تی .

زور جار گۆرانکاری بنه ره تی ئاسانتره له چاکسازی ، سوومه ندان زور به ئاسانی ده توانن ئاسته نگ بن له پیتش چاکسازییدا چۆنکه له بواری کارو دابونه ریتی روژاندا خۆی ده بینیتته وه و زور ئاشکرا نیه ، به لام گۆرانکاری بۆ هه مووان ئاشکرایه و ناتوانریت به ئاشکرا ده یه تی بکریت ، بۆیه گۆرپنی هه یکه لی ئیداری و دامه زرانده وه و ریکخسته وه ی زور وه زاره ت و فه رمانگه له سه ری سه ره وه تا خواریخواره وه و ده ستنیشانکردنی ئه رک و شیوه ی کارکردن و بواره پسپۆرپیه کانی و دیارییکردنی ژماره ی به رپوه به ر گشتیه کانی به **یاسا** له لایه ن په رله مانه وه ئاسانتره له هورده چاکسازی و ده توانیت زووتر به سه ر کیشه کاندای سه ر بکه ویت .

نایا یه کیتی و پارتی ناماده ن وه ک یه ک چاکسازی و گۆرانکاری ئه نجام بدن ؟

یان توانای ئه وه یان هه یه هیزه کانیان یه کبخه ن و یه که وه چاکسازی ئه نجامی بدن ؟

وه ک رووداوه کانی که لار و ، ئاکرئ و ، هه له بجه تا ئیسته نیشانیانداوه جه ماوه ر پیتشه خواته وه له هه لسوکه وتی کاربه ده ستان و ، لیزه وه له وی ئه و پیتشخواردنه وه یه ته قیوه ته وه و له شیوه ی کاری توندوتیژییدا خۆی نواندوه و ، وه ک

زهنگیکی مهترسیی گشتیی دهرنگیتهوه که بیته دیاردهیهکی سهرانسهیری و راپهړین لهډزی ئیداره ی کوردیی ههمو شماره گهورهکانی باشوری کوردستان بگریتهوه ! .

جا نهگه رپرسان گوئی خویان لهو مهترسییه گهورهیه کهر بکن و ، بهتهنیا پشت به "هیز" بهستن ب دامرکاندنوه و ، بهرنگاربوونهوی ، ئهوا هلهیهکی گهوره دهکن و ، ئابرووچوونیکي گهوره دهبیت ب سهرکردایهتی سیاسی کورد له باشوری کوردستان ، نهگه ر گوئ به نارهبازی خه لکی نه دات و کار بگاته ئهوهی خودینه خواسته چهک به کار بهینریت له لایهن حکومتیی کوردییهوه ډزی جهماوهی ستهمدیدهی کورد .

ئهو مهترسییانهی بهرنگاری باشوری کوردستان بوونهتهوه ههر ناوځویی نین ، مهترسیی دهرهکی هرهشهیهکی مهزنی ههمیشهیه بوسه ر چاره نووسی کورد ، بویه پیویسته ههنگای شوړشگیرانه ب ریکختهوهی ناو مالی کورد بڼی و بهرهی ناوځو پتهو بگریتهوه و ، بهکریزی و بهکدهنگی بهینریتهوه گوړی .

وهک پیشتئر ئامازهم بؤکرد زورکهس پارتی و بهکیتی به دوو کومپانیای بازرگانی دهچوینن ؛ له جیهانی سهرمایه داریی رورژئاوادا "باو" ه که کومپانیای گهورهکان کومپانیای بچووکتر له خویان هلهدهلووشن ، جا له ریگهی کرینی "سههم" = بهشهکانی ئه و کومپانیایهوه بیت که بهمه دهگوترئ ههلوشینی دوژمنانه ، یان له ریگهی جهنگیکی نرخداشکاندنوه ، یان ههر ریگهی که دهستبدات بویان بؤ ئهوهی بهرهه لستکاریان نه بیت و نرخ بهسپینن .

کومپانیای بچوکهکانیش ډین بؤ بهرنگاربوونهوهی ئهو مهترسییه دوو دوو و ، سی سی ئاروزومهندانه بهکدهگرن و ، تیدهکوشن پیگهی داریی و یاسایی خویان بههیز بکن و " بهشدارهکان" = خاوهن سههمهکان " رازیبکهکن که له پیناوی بهرژوهندیی نهتهوییدا بهشی خویان به کومپانیایهکی مهزنی جیهانی نهفروشن .

پیویسته بهکیتی و پارتی ئهوه چاکبزانن که ئهمان چند کومپانیایهکی مهزنی بن کومپانیای داگیرکه رانی کوردستان زور مهزن و بههیزتره و له میژه پیکهوه کاردهکن و ، پیوهندیی دیپلوماتیی و داریی و ، ئابووری و سیاسی نیونهتهوه بیان ههیه و بهرژوهندیی زور کومپانیای و دهولتی جیهانییشان بهستوه به بهرژوهندیی خویانهوه و به تهنیا نین ، بویه:

یهکگرتهوهی ئاروزومهندانهی کار و سیاسهتی ههمو لایهنه کوردییهکان ، بهههر شیوهیهک بیت ، دهبیته " هیزی بهرگری و مانهوه " بؤخویان و ، له بهرژوهندیی خویان و نهتهوهی کورده .

کهسانی دیکه باشوری کوردستان و ئیداره ی ههلیر و سلهمانی به " دوو ئیمارهت " دهچوینن وهک کاکه حهمه ی حاجی مضمود ئامازهی بؤکرد !!!!

ئیمارهت ؟ ههر چند زور بهشانازییهوه بهسهر لاپهړهکانی میژووماندا دهچینهوه و دهبیژین ئیمهش " میرنشین = ئیمارهت " مان **هه بووه** ، بهلی میرنشینمان هه بووه بهلام له راستییدا وشه ی " میرنشین = ئیمارهت " زامیکی قولی دهروونی و مهترسییهک دهرډریت ، چونکه بهداخوه میرنشینهکانمان ههمو دیاردهیهکی " کاتیی " بوون ، هیچ بهکیکیان نه یاننوانی قهواره ی خویان بپاریزن و بهرگهی ر ووداو و گورانکارییهکانی سهردهمی خویان بگرن و ، له هه لیکي ریکه وتودا وهک هیزیکی کوردیی بینه پیشهوه و ، ماکي دروستکردنی دهولهتی کوردیی بن .

کوان میرنشینهکانی **نهردهلان** ، **بابان** ، **سوران** ، **بادینان** و **بوتان** ؟ بؤ نه مان ؟ بهراوردیکی بڼه رتهیی بارودوخی میرنشینهکانی رابوردوو و ، له گهل ئهو " دووانه " ی ئه مرؤ ئهوه مان بؤ دهردهخات که هؤکاری نهمانی ئهوان و **مهترسیی** له چاره نووسی ئهوانه ی ئه مرؤ ههر یهکه ، ههرچند چه رخ و ، ئامیر و ، دراو و ، کهسایهتییهکان گوراوون ، بهلام هؤکارهکه ههر بریتییه **له " گهندهلیی " ، گهندهلیی کومه لایهتی و سیاسی .**

سیمایهکی گرنگی سیاسیهتی میرنشینهکانی کوردستان له میژوودا ئهوه بووه که نه یاننوانیوه له دهرهوهی سنووری میرنشینهکانیان دؤست بؤخویان پهیدا بکن ، واته له گهل میرنشینه کوردییه هاوچه رخنهکانیان هه قابلهندیی بهردهوام بهستن ، یان دؤستایهتی و خزمایهتی و زمان و پیوهندییه کومه لایهتییهکانی دیکه به کاربهینن بؤ راکیشانی هؤز و خیل و کهسایهتی و جهماوهی نزیک خویان ، ئایا ئهم دوانه ی ئیسته سوود له تاقیکارییهی ئهوانی رابوردوو وهردهگرن ؟

ئایا ئامادهن له پیناوی بهرژوهندیی نهتهوییدا دهست له بهرژوهندیی حیزیی و شهخسیی هه لېگرن ؟ ئایا رهچاوی تاقیکارییه ناخوشهکانی سعت سالی رابوردوو له گهل داگیرکه راندا دهکن و تیدهکوشن که ئهو هیز و ههست و سؤز و چاوه روانیانهی له بهشه داگیرکراوهکانی دیکه ی کوردستانیشدا هه ن بهکخن و بیکهکن به هیز بؤ بهرژوهندیی خویان نهتهوهی کوردیش ؟

ئایا ئامادهن دهست لهو سنووره بیمانیه هه لېگرن که له نیوان " ئیمارهتهکانیاندا " و له میشکی لایهنگرهکانیاندا دروستیانکردوو و تیدهکوشن بهراستی جهماوهر هؤشیاربهکنهوه که بهکبوون و پشتگرتنی بهرژوهندیی نهتهوهی هؤکاری سهرکهوتنه ؟؟؟

پیویست به شاردهوه ناکات که **بیرواییهکی** فراوان بهرامبر بهیهکتیری لهگورپدایه ، نهگه رنه نامیکه یهکتیتی له بادینان ، یان نه نامیکه پارتی له شارباژیر و ههله بجه بیهوی بچپته بارهگای پارتیهکی خوئی تا ئیستهش دهرسی و ، پیی وایه که دهزگاکانی پاراستن و زانیاری چاودیری دهکن و له سزادان دهرسی !!!

بۆ ئهوهی ترس و گومان لهیهکتیری نه مینئ !!! بۆئهوهی بتوانری بهراستی گورانکاری و چاکسازی له بهرژه وهندی نه تهوهی کورد نهجام بدرئ !!! پیوتسته یهکتیتی و پارتی ههنگای بویرانه بنین و ، گورانکاریهکی ئهوتو بهیننه گوری ، که گهندهلی له بناغهوه ههلهکتیتی و ، ریخوشکهری چاککردنهوهی ههموو ههلهکتیتی رابوردو بیت و ریگه له ههلهی نویش بگریئ ! .

ههنگای یهکه م بۆ یهکگرتنهوهی دوو ئیدارهکه نراوه که له ریگه وتنامه و دروستکردنی کابینهی یهکگرتودا خۆیده بیننهوه ، **یهکگرتنهوهی پارتی و یهکتیش دهبیت ههنگای راسته قینه بۆ ریخستهوهی مالی کورد** .

هیچ هۆکاریک نییه که ریگریئ له بهردهم یهکگرتنهوهی پارتی دیموکراتی کوردستان و یهکتیتی نیشتمانی کوردستان دا ئه و کیشهی دهسلات و بهرژه وهندی تهسکی حیزبی و کهسی و رق و کینه و کونه قینی شهپهکانی نیوخوی پیشوو نه بیت ، چونکه ئه و سهردهمه بهسه رچوو که لایه نیک خوی به چه پ و میراتگری مارکس و لینین ده زانی و ئه ویدیکهی به عه شایهر و دهره بگ و ، ئه ملا نوینه ری خه لکی شار و ئه ولا لادیی و ، لایه نیک "پیشکه وتنخواز" ئه ویدیکه کونه په رست . کیشهی ئایدیۆلۆجییش تاراده یهکی زۆر له نیواندا نه ماوه ، هه ردوولایه نه کهش پارتی جه ماوه رین و نوینه رایه تی زۆرینه ی هه مو چین و تویره کانی کومه ل دهکن و خزمه تکردن و به دهسته پیتانی مافه ره واکانی کومه لانی خه لکی کوردستانیان کردۆته به رنامه ی کارییان ، هه له یهکی میژوو ئه وتوش نییه که لایه نیک کردبیتی و ئه ویدیکه دووباره ی نه کردبیته وه ، هه ردوولایه نه کهش "هاوپه یمان" ی ئه مریکان وه ک رۆژانه له راگه یاندنه وه باسی دهکن .

ئه و کیشه یه ی که بووته هۆکاری یهکنه گرتنهوهی هه ردوو ئیداره که ، هه ر هه مان کیشه یه که دیته به ردهم یهکگرتنهوهی پارتی و یهکتیتی که به پله ی سه ره کیی دابه شکردنی "دهسلات و دارایی" ه ، نه گه ر ئه م دوو کیشه یه له ناو حیزبه کانیاندا چاره سه ر بکن ئه وا زۆر به ئاسانی له ناو حکومه تیشدا چاره سه ر ده کرت .

له وانه یه مرؤف بیژیت ئه م کاره ده بیته هۆی که رتبوونی پارتی و یهکتیتی ، چونکه زۆر توپه ل و ته وژمی جیاوازیان تیدایه که له گه ل یه کتر ریناکه ون . بیگومان ئه گه ر پارتی و یهکتیتی یه کبگرنه وه ، ده بینه هیزکی سه رانه ری له کوردستاندا ئه گه ر چی لایه نی یهکتیتی به زۆری هه ر له سه یمانی و پارتی هه ر له دهوک و زاخۆ ده سلالاتداریش بن ئه و ترس گومانه نامینیت له نیوانیاندا و له هه مو شوینیک هه ر یه ک باره گیان ده بیت و ئه ندنامه کانیان نازادانه تر پیکه وه کارده کن . بیگومان ههنگایهکی وا پیویستی به بهستنی کونگره و راپرسی ناو ئه ندنامه کانی هه ردوو لا هه یه و ، که سان و که سایه تیش ده بن که ئه وه ههنگاوه یان پیخۆش نه بیت ، پیویسته دوژمنایه تی ئه و که سانه نه کرت بۆ دروستکردنی پارت و ریخراوی نوئ رینان لینه گیریئ و پشتگیری داریشیان بۆ دابین بگریئ بۆ ئه و مه به سه ت .

پارت و حیزب بۆخویان له خۆیاندا هیچ پیروزییه کی موته قیبان نییه و ، ئامنچیک نین مرؤف کاریان بۆ بکات ، به لکو هۆکاریکن یاخود ئامیریکن بۆ گه یشتن به ئامانج و ، پیویسته بوونیان له خزمه تی بهرژه وهندی نه ته ویدا بیت چه ند گه وره ش بن ، نه گه ر بهرژه وهندی نه ته وه یی پیویست به یهکگرتنهوهی دوو پارت یان چه ند پارت بکات ، ئه وا ئه رکی بهرپرسیانی ئه و پارتانه یه ئه و بهرژه وهندی به خنه پیش بهرژه وهندی خۆیانوه .

به لی راسته له ناو یهکتیتی و پارتییدا زۆر توپه ل و ته وژم هه ن و ، هه ر ته وژمیک یان توپه لیک ده دریته پال که سایه تیبه ک . راستیه کی دیکه ش هه یه که هه مو ده زانین : زۆر به ی هه ره زۆری ئه و که سایه تیانه ی "سه رتوپه ل" و "سه ره ته وژم" ن بن پشتگیری دوو که سایه تی یه که می یهکتیتی یان پارتی شتیکی ئه وتویان له ده ست نایه ت ، بۆ نمونه هه ر کاتیک هیژا مام جه لال پشتگیری خوی له بهرپرسیکی یهکتیتی کیشابیته وه ئه وا ئه و بهرپرسه بهرسمیش لانه برابیت هه ر لاکه وته بووه تا جاریکی دیکه به سه رکراوته وه ، هه روه ها ئه گه ر هیژا کاک مه سعود وه ک سه رۆکی پارتی بهرپرسیکی به دل نه بیت و پشتگیری نه کات ئه وا له لایه ن پارتیشه وه لاکه وته ده کرت . جه ماوه ری کوردستان به گشتی و جه ماوه ری پارتی و یهکتیتی به تاییه تی چاویان له ده می هیژایان کاک مه سعود و مام جه لاله ، نه گه ر ئه وان ئاماده بن بۆ ههنگایه کی وه ها ، ئه وا جه ماوه ره له پشتیانه و ، ئه وان بهرپرسی ژماره یه که ن له چاره نووسی نه ته وه ی کورد له به ردهم خودی و میژودا .

یهکگرتنهوهی دوو ئیداره که و پارتی و یهکتیتی و کارکردنی په رله مانی کوردستان گورانکاریهکی ئه وتو دینیته پیشی که بتوانریت هه مو چاکسازیبه ک نهجام بدریت و ، ریگر ده بیت له بهردهم لایه نگرکپین و خۆفرۆشیی و ، گه نده لکار ناتوانیت چیدی به ئاسانی خوی بشاریته وه له پال ئه و توپه لانه ی که ئیسته بوونه ته هیزکی کاریگه ر. بۆ پتر روونکردنه وه جاریکی دیکه په نا بۆ ئه زمونی ئه لمانیا ده به مه وه :

"کوماری ئەلمانیای دیموکراتی" دهولهتیکی سهربهخو بوو ، خاوهنی نوینه رایهتی خوئی بوو له نهتهوه یهگرتووهکان و ئەندامی ههقالبهنبی وارشو بوو ، له بواری ناوخوشدا دهولهتیکی پیشهسازی و ، خاوهنی سوپا و ههموو دهزگاکانی بهریوهبردنی دهولهت و سیستهمیکی ئابوری سؤسیالیستی بوو ، ژماره ی دانیشتوانهکهی 16 ملیون کهس بوو ، چونکه گهلهکهی ویستی لهگهله " کوماری ئەلمانیای فیدرال " یهکگریتهوه ، هیزی بهکارنههینا و حکومتیکی کاتیان ههلبژارد و ، ئەو حکومهته ریکهوتننامهی یهگرتنهوهی لهگهله " کوماری ئەلمانیای فیدرال " ئیمزاکرد و وازی له سهربهخوئی خوئی هینا و ههردوو دهولهتی ئەلمانیای تیکهله بهیهک بوونهوه ، ههروهها چونکه جهماوهری " کوماری ئەلمانیای فیدرال " یش لهگهله ئەو یهگرتنهوهیهدا بوون ، لهلایهن پهلهمانی ئەلمانیاه یاسای زهریبهی هاوکاریی دهرکرا که ئەوا پتر له 15 ساله مانگانه له % پینچ ونبوی موچه له ههموو موچهخۆریک دهبدریت بئ جیاوازی (کهرت تابهت و دهولهت) لهسهری سهروهه تا خوارخوارهوه ، بۆ دروستکردنهوه و پینسخستنی ئەو بهشهی که جازان پینان دهگوت "کوماری ئەلمانیای دیموکراتی" ، ئیمه ی کوردیش مافی خۆمانه ئەو پرسیاره لهسهرکردایهتی سیاسی کورد بکهین :

ئهگه دوو دهولهتی سهربهخوئی جیاواز که نزیکه ی پهنجاسال دوزمانه بهرامبهر یهک وهستان و دوو دیدی سیاسی جیاواز و دوو سیستهمی ئابوری جیاوازیان ههبوو " سؤسیالیستی و سهرمایه داریی " توانیبیتان یهکگریتهوه ئەو دوو ئیدارهکهی ئیمه بۆ نهتوانن ؟

کورد دهبیژن " نابینا تادهمریخ به هیوای چاوه " و ، ئەلمانییش دهبیژن " هیوا له کوتاییدا دهمریخ " هیوای ههموو کوردیکی دلسۆزه که سهرکردایهتی سیاسی باشور و ههموو بهشهکانی دیکه ی کوردستان سنووری دهستکرد ببهزین و یهگرتووانه بپیر له داهاتووی کوردستان بکهنوه ئەو پیشنیاوانه ی که بۆ گورانکاری و چاکسازی دهرکین پینشاو بگریزن و بهرزه وهندی نهتهوهی بخریته پینش ههموو بهرزه وهندییهکی دیکهوه ! .

ئهی نهتهوهی کورد چاوهروانی چی له سهرکردایهتی سیاسی باشوری کوردستان دهکات بۆ بهرهنگاربوونهوهی دیاردهی تیرۆر و ، گهندهلی و ، داهاتووی ناداری عیراق و ، دهستیوهردانی دهرهکی و کیشه چارهسهرنهکراوهکانی دیکه وهک : کیشهی کهرکوک و دهقههکانی دیکهوه ، کیشه کومه لایهتیهکان و ، کیشه نابوورییهکان ... هتد ؟

ئهو سهرکردایهتیه نهتوانیت چ رۆنیک بگریخت له پشتیوانی کردنی کورد له بهشه داگیرکراوهکانی دیکه ی کوردستان ؟

ئهمرۆ سهرکردایهتی سیاسی کورد له باشوری کوردستان لهناو چوارچیوهیهکدا کار دهکات که بهدیدي چاودیزانی یاسایی و ، سیاسی و ، ئابوری و ، کومه لایهتی .. هتدی نیونهتهوهی پینی دهگوتیخت : دهولهتی ئەمیری واقع = دهولهتی سهپینراوی بارودوخ . ئەم " دهولهتی ئەمیری واقع = دهولهتی سهپینراوی بارودوخ " ههتا ئیسته خاوهنی ههموو پنیوستیهکانی بهریکردنی ئەرکی دهولهتی سهربهخوئی ، چونکه لهسهر زهوی له چوارچیوهیهکی جیوگرافی دیاردا کاردهکات ، خاوهنی ههموو دهزگاکانی بهریوهبردنی دهولهته و ، هیزی بهدهستهوهیه وهک سهرباز ، پولیس و ، پینشمه رگه بۆ بهریوهبردن و سهپاندنی ئەرکهکانی دهولهت و ، ههروهها پنیوهندی سهربهخوئی دیپلوماسی دهرکیشی ههیه ، ئەوجا گرنگ نییه له بواری نیونهتهوهییدا بهرهمی دانی پینانرابیت (= ئیعتیرافی پینکراپیت) یان نا .

بۆیه دوو ئەرکی میژوویی کهوتوته ئەستۆ (ئەگه حکومهتی ناوهندی عیراق جیگیر ببیت و بتوانیت جاریکی دیکه ههموو ئەرکهکانی دهولهت بگریتهوه دهست ، ئەوا لهوانهیه زۆر له دهسهلاتی " دهسهلاتی کوردی " کهم بگریتهوه و سنووردار بگریخت) :

* یهکهمیان : لهسهر ئاستی نهتهوهی چاوهروانی ئەوهی لیدهکریخت که چالاکیی له دارشتنی نهخشه ی بناغه ی چارههنوس و داهاتو نهتهوهی کورد به لهپینشاوگرنتی ههموو ئەو گورانکارییه نیونهتهویی و ئیقلمی و ناوخویانهی که کاریگه رن لهسهر کیشهی کورد و ، رۆلی پاریزهری بهرزه وهندی نهتهوهی کورد و ریکخهری ریزهکانی بزوتنهوهی رزگارخوایی له ههموو بهشه بندهستهکانی کوردستان بگریته دهست ، بئ ئەوهی ببیته دهمراست و دیکتاتور له ههموو لایهک و ، ههموو کهناله دیپلوماسییهکانی بهردهستی هوشیارانه بۆ ئەو مهبهسته بهکار بهینت و ، ئاماده بیت بۆ قوزتنهوهی ههر ههلیک که بۆ نهتهوهی کورد ریکهوهیت . داگیرکه رانی کوردستان گلۆلهیان کهوتوته لیژی و چاوهروانی ئەوه دهکریخت که گورانکاری رووبدات ، بۆیه ریکخستنهوهی مالی کورد له ههموو پارچهکانی کوردستان و ، دارشتنی پیگهیهکی پتهوی سیاسی ، جهماوهری تهبا زۆرگرنگه و ، هۆکاری بههیزبوونه بۆ بهرهنگاربوونهوهی ئەو گورانکاری و مهترسییه ناوهکی و دهرهکیانه که چاوهروان دهرکین (کارکردن بۆ ئەم مهبهسته بریتییه له کارکردنی نهینی و دیپلوماسی میژوو چاودیز و پاریزه و دادوه دهپیت بۆ ههلسهنگاندنی کاری سهرکردایهتی سیاسی باشوری کوردستان له م بارهیهوه) .

* دووهمیان : لهسهر ئاستی باشوری کوردستان چاوهروانی گورانکاری و چاکسازی گشتی لیدهکریخت ، که ئەم ههنگاوانه لهخویان بگرن کارکردنی پهلهمان و دروستکرنی حکومهتیکی یهگرتووی بههیزی یاسا و چاکسازی سیاسی و پهروهدهی و بهریوه رایهتی و ئابوری و کومه لایهتی و ، جیاکردنهوهی حیزب و

حکومت له یه کتری و ، بنبرکردنی دیاردهی واسیته و واسیته کاری و خزم خزمینه ³⁴ و ، بهرتیل و ، دستپیکردنی ههلمه تیکی رۆشنگه ریی و هۆشیارکرنه وهی جه ماوه ر له بهرژه وهندییه نه ته وهییه ستراتیجیه کانی نه ته وهی کورد و ، دامه زانندن و ، دایینکردنی ئابورییه کی کوردستانی سهر به خۆ که بتوانیت له کاتی کیشه و قهیرانی ئابوری و قهیرانی سیاسی له گه ل حکومتی ناوه ندییدا له سهر پیی خۆی بوه ستیت و ، چاو له ده ست و ده ستنده خۆری ناوه ند نه بیت و ، له پیشگرتنی سیاسه تیکی پهروه دهیی نه ته وهییه ئه وتو ، که ره چاوی بارودۆخی به شه داگیرکراوه کانی کوردستان و ره وهندی کورد له هه ندهرانیش بکات و ، ئه وانیش بتوان سوودمه ندبن لئی.

هه رچه ند ئیمه ره خنه ی زۆرمان له ده سه لاتی کوردیی هه یه و که موکوپییه کی زۆری هه یه ، به راوردیکی به ویژدانانه ش ئه وه مان بۆدرده خات که ئهم ده سه لاته که موکورت و گه ندله ی خۆمان له هه موو ده سه لاته کانی داگیرکهرانی هه موو به شه کانی کوردستان سهرکه وتووتره و هۆکاره که شی ئاشکرایه : دلسووتره و ، خه لک له سایه ی دا خۆیان زۆر به ئازادتر و به هی خۆیانی ده زانن ، هه یچ کوردیک ئاماده نییه ئهم بارودۆخه بگورپیته وه به وهی جارانی بن ده ستی رژیمی به عس ، یان بنده ستی داگیرکهره کانی دیکه ی کوردستان ئه گه ر خۆفرۆش نه بیت ! ، بۆیه ئهم پرسیاره خۆی ده سه پینیت : ئه گه ر ئهم ده سه لاته کوردیی به هه موو که موکوپییه کانییه وه له م ماوه کورته دا هه ندی له ده ستها تبیت و خه لکی کوردستان هه ندی لیه اتوو و ، به ره مه یه نهر بن که توانیبتیان بی یارمه تییه کی ده ره کیی ئه وتو 5000 گوندو شارۆچکه درووستبکه نه وه و ، به و به ره پاره یه ی که له میانه ی پرۆگرامی " نه وت بۆ خۆراک " به شیکه به رفراوان له ژیرخانی خواروو دامه زیننه وه ! ئه ی ئه گه ر سهر به خۆ بووینایه و ده وله تی خۆمان هه بووایه ئیسته ولاته که مان و نه ته وه که مان له چ ئاستیکدا ده بوون ؟

بیگومان ولاته که مان زۆر ئاوه دانتر و نه ته وه که مان زۆر پیشکه وتووتر ده بوو که واته :

پینوسته ده ولتی کوردیی هه میشه پرۆژه یه کی زیندوو بیت له به رنامه ی کار و ، شیوه کانی خه باتی نه ته وه ی کورددا و ، هه موو خۆ به خاوه نی بزانی و بۆ هیئانه دیی تیبکۆشین ³⁵ .

عه بدولا چوارتایی
2006 / 4 / 24
ئه ئمانیا

³⁴ دیاردهی خزمزمینه له ئه لمانیا پینده گوتريت (ئابوریی ئاموزا = Vetterwirtschaft) و ، ئه گه ر له بهرپرسیکی ئابوری ، بهرپوهه رایه تی یان سیاسی ده ربکه ویت که خزمیکی خۆی سوودمه ند کردوه ، هه موو ریگه یه کی شیوا ده گیریته بهر دژی و ناچار به دست له کارکیشانه وه ده کريت و ، میدیا جۆربه جۆره کانی هه رشیکی گه وه بهرپاده که ن دژی بۆ ده رخستنی هه موو لایه نه کانی ئه و سوودمه ندییه .

³⁵ سه ردیری توێژینه وه یه کی بارودۆخی کوردستان و چۆنییه تی هه لوێستی کورده که له 2003 / 4 / 24 خسته مه بهرچاوی خوینته ری به ریز . بروانه مالپه ری کوردبوون به شی کوردیی ، www.kurdun.net ، www.kurdun.com ، www.kurdun.de